

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 206

49. évfolyam

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

2006. augusztus 29.

<u>Közleményszám</u>	Tartalom	Oldal
	I <i>Tájékoztatások</i>	
	...	
	II <i>Előkészítő jogi aktusok</i>	
	Régiók Bizottsága	
	2006. április 26–27-i, 64. plenáris ülés	
2006/C 206/01	Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek Tematikus stratégia a levegőszennyezésről” és „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelv a környezeti levegő minőségéről és a Tiszta levegőt Európának elnevezésű programról”	1
2006/C 206/02	Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Javaslat – az Európai Parlament és a Tanács irányelve – a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (A tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv)” és „A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: Tematikus stratégia a tengeri környezet védelme és megőrzése érdekében”	5
2006/C 206/03	Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Természeti katasztrófák (erdőtüzek, árvizek, aszály)”	9
2006/C 206/04	Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „A kohéziós politika és a városok: a városok és agglomerációk hozzájárulása a régiókon belüli növekedéshez és munkahelyteremtéshez”	17
2006/C 206/05	Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára »Párbeszéd az Európai Unió és a tagjelölt országok civil társadalmi között«”	23

HU

2006/C 206/06	Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: — „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A harmadik országok állampolgárainak az Európai Unióban történő beilleszkedése keretrendszerének közös programjáról” — „Az Európai Bizottság közleménye a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére – A migráció és a fejlődés kapcsolata: az EU és a fejlődő országok közötti partnerségre vonatkozó egyértelmű iránymutatások” — „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról”	27
2006/C 206/07	Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi ajánlásra a Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: Az Európai Mobilitásminőségi Alapokmány”	40
2006/C 206/08	Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Javaslat az Európai Parlament és a Tanács határozatára a Kultúrák közötti párbeszéd európai évéről (2008)”	44

II

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2006. ÁPRILIS 26–27-I, 64. PLENÁRIS ÜLÉS

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek Tematikus stratégia a levegőszennyezésről” és „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a környezeti levegő minőségéről és a Tiszta levegőt Európának elnevezésű programról”

(2006/C 206/01)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

tekintettel az európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló, a környezeti levegő minőségéről és a „Tiszta Levegőt Európának” elnevezésű programról szóló javaslatra (COM(2005)447 final – 2005/0183 (COD)), valamint az Európai Bizottság a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek szóló, „Tematikus stratégia a levegőszennyezésről” című közleményére (COM(2005) 446 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2005. szeptember 21-i határozatára arról, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 175. cikke és 265. cikkének (1) bekezdése alapján kikéri a Régiók Bizottsága véleményét az európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló, a környezeti levegő minőségéről és a „Tiszta Levegőt Európának” elnevezésű programról szóló javaslatra vonatkozóan;

tekintettel arra, hogy elnöke 2005. július 25-én határozott arról, hogy megbízza a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot e vélemény kidolgozásával;

tekintettel saját véleményére az Európai Bizottságnak a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához címzett alábbi közleményéről: „A városi környezetre vonatkozó tematikus stratégia felé” (COM(2004) 60 final) – CdR 93/2004 fin⁽¹⁾);

tekintettel véleményére az Európai Bizottság „Tiszta levegőt Európának (CAFE) – A levegőminőség tematikus programja” elnevezésű programjáról: (COM (2001) 245 final) – CdR 203/2001 fin⁽²⁾);

tekintettel a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság által február 27-én elfogadott véleménytervezetre (CdR 45/2006 rev1 – előadó: Helmut JAHN, Hohenlohe járás vezetője (DE/EPP));

MIVEL

- 1) a levegőszennyezés mindenekelőtt a városi agglomerációkban fordul elő, ennek megfelelően a városok rendkívül érdekeltek abban, hogy az Európai Bizottság által benyújtott „Tematikus stratégia a levegőszennyezésről” című dokumentummal kapcsolatban állást foglaljanak;
- 2) ugyanez érvényes a levegőminőségéről és Európa tiszta levegőjéről szóló, európai parlamenti és tanácsi irányelvre tett javaslatra, annál is inkább, mert e javaslat többek között tartalmazza a finomporterhelés méréséhez és értékeléséhez kapcsolódó előírások átdolgozását;

⁽¹⁾ HL C 43., 2005.2.18., 35. o.

⁽²⁾ HL C 107., 2002.5.3., 78. o.

- 3) a városok gyakorlati tapasztalataik révén jelentős mértékben hozzájárulhatnak a levegőszennyezés csökkentésére irányuló politika kivitelezhetőségéhez és ezáltal annak sikeréhez is;

a 2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (az április 26-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt.

1. A Régiók Bizottsága álláspontja

A Régiók Bizottsága

1.1 **egyért** abban az Európai Bizottsággal, hogy a „Tematikus stratégiában” említett előrelépések ellenére az egészséget és a környezetet károsító, gáz- vagy szilárd halmazállapotú részecskék általi levegőszennyezést tovább kell csökkenteni, és – mivel a levegőszennyezés csökkentésére irányuló politikának egyaránt van helyi és határokon átnyúló dimenziója – ezt a célt csak valamennyi helyi, regionális, nemzeti és európai szintű szereplő közös erőfeszítésével lehet elérni; **emlékeztet arra**, hogy a helyi önkormányzatok városfejlesztési intézkedések révén (a lakó- és ipari területek szétválasztása, forgalomirányító és -csökkentő intézkedések, szabad terek kialakítása, lakóövezetek parkosítása és fásítása, a mikroklímátikus sajátosságok figyelembevétele a lakóövezetek jobb levegőztetése érdekében) valósítják meg a számukra elsődlegesen fontos célkitűzést: polgáraik egészségének megőrzését;

1.2 **üdvözl**i az Európai Bizottság „Tematikus stratégia a levegőszennyezésről” című dokumentumát, valamint az azzal egy időben nyilvánosságra hozott irányelvtervezetet, mert lehetővé teszik a stratégiai vitát, valamint a célkitűzések naprakész-
szé tételét az új kutatási eredmények figyelembevételével;

1.3 **megállapítja**, hogy a városok véleménye szerint is mindenekelett olyan módosítások szükségesek, amelyek elősegítik a levegőszennyezés csökkentésére irányuló intézkedések helyi szinten való végrehajthatóságát;

1.4 **emlékeztet** arra, hogy a városoknak területükön a legkülönbébb funkciók között kell egyensúlyt teremteniük, és ez szükségszerűen korlátozza az egyes szakpolitikai célkitűzések elérését;

1.5 ezért **ragaszkodik** ahhoz, hogy az európai jogalkotás biztosítson lehetőséget a rugalmas megoldásokra; **véleménye szerint** a helyi és regionális önkormányzatok számára lehetővé kellene tenni, hogy olyan intézkedéseket hozhassanak, amelyek prioritásként kezelik azokat a területeket, ahol sok embert sújt a nagy koncentrációjú levegőszennyezés (pl. lakóövezetek);

1.6 nyomatékosan **hangoztatja**, hogy a levegőszennyezés csökkentése területén a kibocsátások megakadályozása legyen a fő cél, ennek megfelelően a hatásukra kialakuló szennyezőanyag-koncentráció (az immisszió) csökkentése csak szükségmegoldás lehet; külön **kiemeli**, hogy

— a kijelölt környezetvédelmi célokat össze kell hangolni a kibocsátás csökkentésére irányuló, már létező eszközökkel, hogy az illető célokat a városok többségében jó eséllyel be is lehessen tartani,

— európai szinten megfelelő kísérőintézkedéseket kell hozni az európai irányelvek sikeres megvalósításának megkönnyítésére,

— a csökkentést célzó technológiák szükséges tökéletesítését és a járművekre vonatkozó kibocsátási normák szigorítását (pl. Euro VI a tehergépjárművek számára) úgy kell megvalósítani, hogy a városokban elérhető legyenek a levegőminőségi normák,

— a városi területeken a határértékek be nem tartásához jelentős mértékben hozzájáruló nagytérségi háttérterhelés leküzdése érdekében egész Európát átfogó intézkedésekre, például az országokéinti kibocsátás felső határértékeiről szóló ún. NEC-irányelv sürgős átdolgozására van szükség.

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

2.1 A Tematikus Stratégiára vonatkozóan

A Régiók Bizottsága

2.1.1 **elismeri** a „Tematikus Stratégia” hasznosságát a levegőszennyezés területével kapcsolatos politika hivatkozási dokumentumaként, és kéri, hogy tekintettel a célkitűzések megvalósítására és a gyakorlati vonatkozásra, ne csupán az „epidemiológiai kutatási eredményeken” és a „technológiai lehetőségek teljes körű felhasználásán” alapuló modellszámításokat végezzenek, hanem végezzék el e számításokat az előírásoknak a városi környezetben való gyakorlati végrehajthatósága alapján is;

2.1.2 ezért **kéri**, hogy a kutatási keretprogramok keretében a kutatási erőfeszítések irányuljanak az aktív levegőszennyezés-csökkentési politika lehetőségeire és korlátaira helyi és területi összefüggésben (például a helyi eset- és megvalósíthatósági tanulmányok révén), valamint ennek megfelelően **kéri** az Európai Bizottságot, hogy egészítse ki dokumentumát ezzel a szemponttal;

2.1.3 **sajnálkozását fejezi ki**, hogy nézete szerint az Európai Bizottság mind ez idáig csak nem kielégítő mértékben vonta be a regionális és a helyi önkormányzatok szövetségeinek képviselőit a tematikus stratégia kidolgozásába, noha ez utóbbiak a levegőszennyezés csökkentésére irányuló politika főszereplői; **feltétlenül szükségesnek tartja**, hogy részvételi-
ket biztosítsák többek között annak a strukturális párbeszédnek a keretei között, amelyet az Európai Bizottság a regionális és helyi önkormányzatok szövetségeivel folytat;

2.1.4 **látja** annak a **veszélyét**, hogy a „Tematikus Stratégia” érvélését túlságosan meghatározza a levegőszennyezés csökkentésére irányuló politika azon iránya, amely az immisszió csökkentését tűzi ki célul. Ezért **kéri** az Európai Bizottságot, hogy fejlessze tovább a Tematikus Stratégiát, és a levegőszennyezés növekedésének megakadályozásához ne az immisszió csökkentését állítsa középpontba, hanem inkább a megelőzésre irányuló politikát részesítse előnyben;

2.1.5 **megállapítja**, hogy az egyéb szakpolitikák alapvetően üdvözlendő bevonása csupán „szándéknyilatkozatként” kerül említésre, ezért **kéri** e terület pontosítását és határozottabbá tételét;

2.1.6 az említett okoknál fogva **szükségesnek tartja** a „Tematikus Stratégia” továbbfejlesztését és a következő szempontok szerinti kiegészítését:

- a kibocsátási forrásokra koncentráló, ambiciózus európai politika kialakítása az ipar, energiagazdálkodás, közlekedés és szállítás terén;
- ütemterv kidolgozása e forráspolitiká végrehajtására;
- egyéb szakpolitikák bevonása a levegőszennyezés elleni küzdelembe;
- a kialakított szakpolitikák gyakorlati eredményeit vizsgáló kutatások továbbfejlesztése és kiterjesztése.

Ide kell érteni továbbá azon területi önkormányzatok pénzügyi támogatásának kifejtését, amelyek kulcsszerepet játszanak a megelőző és a levegőszennyezés elleni politikák végrehajtásában;

2.1.7 **azt ajánlja** az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak, hogy aktívabb politikát folytassanak a távfűtési rendszerek és a kapcsolt energiatermelés támogatására a hő- és áramtermelés esetében. Ez hozzájárulhatna a biomassza lakossági tüzelőberendezésekben való égetése által okozott légszennyezés megelőzéséhez is. Elengedhetetlenül szükséges a helyi levegő minőségének javításához a távfűtésre vonatkozó nemzeti – például a versenyjogban található – akadályok eltávolítása. Már a földhasználati tervek stádiumában meg kell határozni az új otthonok vagy munkahelyek lehetséges fűtési módjait. Gyakran a helyi szint a legmegfelelőbb ennek meghatározására;

2.2 Az irányelvjavaslatra vonatkozóan

2.2.1 **megállapítja**, hogy az Európai Bizottság javaslata az európai jogalkotás naprakésszé tételére vonatkozóan megfelel a levegőszennyezés csökkentésére irányuló gyakorlati politika feltételeinek és szükségleteinek, ezért **kéri** a vitában nemzeti és európai szinten részt vevő testületeket, hogy tegyék magukévá ezt az értékelést, és vegyenek részt a rugalmasságot növelő intézkedések kialakításában, ezáltal a gyakorlati szempont meg erősítésében;

A szennyezőanyag-komponensek figyelmen kívül hagyása és a határidők meghosszabbítása

2.2.2 különösképpen **üdvözi** olyan intézkedések meghozatalát, amelyek lehetővé teszik a helyi adottságok figyelembevételét, és **kéri** az Európai Parlamentet, valamint a Tanácsot, hogy elutasító vélemények ellenében is ragaszkodjon

elét, és **kéri** az Európai Parlamentet, valamint a Tanácsot, hogy elutasító vélemények ellenében is ragaszkodjon

— ahhoz a javaslatához, amely szerint ki kell venni a levegőminőség értékeléséből az utak téli homokszórásának a finomporterhelésre gyakorolt hatásait (13. cikk (3) bekezdés),

— ahhoz a javaslatához, amely szerint ki kell venni a levegőminőség értékeléséből a természetes forrásokból származó szennyező anyagokat (a 19. cikknek megfelelően); **kéri** az Európai Bizottságot, hogy készítsen egyértelmű iránymutatásokat, amelyek az ilyen típusú szennyezések mérésével kapcsolatban adnak eligazítást,

— valamint ahhoz a javaslatához, hogy irányozzanak elő a rendelkezések alóli kivételeket, a különösen hátrányos (például topográfiai) adottságok alapján (20. cikk (2) bekezdés),

továbbá a 20. cikkbe foglalják bele a határidők legfeljebb 10 évre való meghosszabbításának lehetőségét, amennyiben előzetesen bizonyított, hogy az immisszió csökkentésére minden arányos intézkedés megszületett;

2.2.3 ezen túlmenően **ösztönzi** az irányelvben azon jogi lehetőség létrehozását, amely szerint – amennyiben a rendelkezések betartását hosszabb távon vagy tartósan gyakorlatilag lehetetlenné tévő rendkívüli (pl. topográfiai) körülmények állnak fenn, és amennyiben bizonyított, hogy az immissziók csökkentésére minden arányos intézkedés megszületett – ezen területek vonatkozásában a háromoldalú megállapodások (tripartite arrangements) értelmében (ezek olyan megállapodások, amelyek az EU, a mindenkori tagállam és egy vagy több önkormányzat között születnek az integrációs politikai intézkedések sajátos helyi adottságokat figyelembe vevő végrehajtása érdekében) külön megállapodásokat lehessen kötni;

2.2.4 e javaslatot azzal **indokolja**, hogy egyrészt el kell kerülni a területi önkormányzatok jogbizonytalanságát, másrészt a szennyező anyagoknak az adott körülmények között elérhető csökkentése lehetővé tesz egy ilyen megállapodást; a javaslat alátámasztásaként **emlékeztet** arra, hogy a tudomány és a szakhatóságok egyes képviselőinek feltételezése szerint a célul tűzött értékek a gyakorlatban még a legnagyobb erőfeszítéssel sem érhetők el;

A finom por mérése és értékelése

2.2.5 Az RB **szükségesnek tartja megállapítani**, hogy a finom porra vonatkozó irányelv három határértéket és egy csökkentési célt ismertet. Az Európai Bizottság a finom por mérésére szolgáló korábbi levegőminőségi előírást (PM₁₀) egy további, a legfinomabb részecskékre alkalmazandó előírással (PM_{2,5}) egészítette ki; mindezt epidemiológiai kutatási eredményekre (CAFE-program, Egészségügyi Világszervezet, az USA-ban és Japánban követett gyakorlat) alapozta, amelyek szerint a legfinomabb részecskék azért veszélyesebbek, mert a tüdő legkisebb hörgőcskéibe is behatolnak, és mert a PM_{2,5} részecskéknek való viszonylag nagymértékű, hosszan tartó expozíció jobban károsítja az egészséget, mint az alkalmi csúcsterhelések;

2.2.6 **megállapítja** tehát, hogy az irányelvjavaslat szerint a PM_{10} -re érvényes határértékekhez (egy mérési területen belül az éves középérték nem haladhatja meg a $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ értéket, a napi $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ középértéket pedig évente legfeljebb 35 napon lehet túllépni) további, a $PM_{2,5}$ -ön alapuló előírásoknak kell járulniuk (a $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ éves koncentrációs felső határ betartása, valamint az a nem kötelező érvényű célkitűzés, hogy a városi $PM_{2,5}$ háttérterhelés 2020-ig 20%-kal csökkenjen), következésképp **megállapítja**, hogy a finom por vonatkozásában összesen három határértéket és egy csökkentési célt kell megszabni;

2.2.7 **aggodalmát fejezi ki** amiatt, hogy a levegőszennyezés-csökkentésre irányuló politikában a többféle rendelkezés egymás melletti fennállása jogi és gyakorlati szempontból túl sok problémát vet fel a finomporcsökkentés területén, és a „Tematikus Stratégiában” említett, a finom por hatásaira vonatkozó kutatási eredmények meggyőző ereje alapján **kéri**, hogy a finom por általi légszennyezés mérésére és ellenőrzésére vonatkozó méréseket és ellenőrzéseket kizárólag a $PM_{2,5}$ -höz, egy elérhető határértékhez és egy csökkentési célhoz szabják;

2.2.8 ebben az összefüggésben **rámutat** arra a tényre, hogy a PM_{10} és $PM_{2,5}$ mérési értékei (természetesen) erős kapcsolatban állnak egymással (ezáltal a két mérési módszer megszemlélésén helyettesíti egymást), ezért célszerű lenne csupán egy mérési módszert alkalmazni, és erre a célra nyilván a levegőszennyezés csökkentésére irányuló politika szempontjából relevánsabb, a $PM_{2,5}$ -re irányuló levegőminőségi célkitűzéseket kellene előnyben részesíteni. A 2004/107/EK irányelv átdolgozott változatát kell figyelembe venni annak érdekében, hogy az ott szereplő fémekeket is $PM_{2,5}$ -tel mérjék;

2.2.9 a $PM_{2,5}$ mértékegységen alapuló szabályozásra való áttérést, amelyhez a finom por vonatkozásában meghatározandó csökkentési cél társul, a városhigiéniai szükségletek és a városépítési gyakorlat szempontjából az alábbiakkal **indokolja**:

- Az alapterhelés teljes városi területen való redukálása jobban csökkenti az egészségi kockázatot, mint a csúcserőterek megszüntetése a városi terület különösen szennyezett helyein, amelyek gyakran nem lakónegyedek.
- A jelenlegi napi határérték mint intézkedéseket kiváltó kritérium révén a gyakorlati levegőszennyezés-csökkentési politika az immiszió csökkentésére összpontosul, ezzel szemben az emissziós felső határ bevezetése a kibocsátások megelőzését teszi szükségessé valamennyi érintett szerv és valamennyi intézkedés bevonásával;

2.2.10 a PM_{10} -re irányuló levegőminőségi célkitűzések fenntartásának esetén **kéri**, hogy a fenti szempontokra való tekintettel napi határértékek ne kerüljenek alkalmazásra, és a szabályozás helyi és globális szinten a kibocsátás csökkentését állítsa a levegőszennyezés csökkentésére irányuló politika középpontjába;

Az egyes területek konkretizálása

2.2.11 a javaslatlal egyetértve helyesnek **tartja**, hogy a 4. cikknek megfelelően a tagállamok területükön övezeteket állapítsanak meg. Ajánlja, hogy a kijelölés ne legyen túlságosan részletes, hanem inkább átfogó jellegű; ebben az összefüggésben **kéri**, hogy a mérőállomások egységes kritériumokon alapuló térbeli elrendezése által (a már meglévő mérőállomások esetén esetleg a mérési eredmények olyan súlyozása által, amely kiegyenlíti a tisztán földrajzi helyzetből adódó sajátosságok hatásait) biztosítsák a mérési eredmények összehasonlíthatóságát az Unió területén belül. A mérőállomások térbeli és mennyiségi elrendezésére vonatkozó előírásokat mind nemzeti, mind helyi szinten egységes kritériumok alkalmazásával kell rögzíteni;

2.2.12 ebben a vonatkozásban **attól tart**, hogy azok az intézkedések, amelyek a mérőállomás közvetlen környezetére vonatkoznak, például a forgalom elterelése révén, más negyedik terhelésének növekedéséhez vezetnek majd, és ez – a legrosszabb esetben – éppen visszajára fordítja a városok azon erőfeszítéseit, hogy a lakónegyedekben bevezetett forgalmkorlátozások által csökkentsék a balesetveszélyt, a zajterhelést és a levegőszennyezést. Az irányelvnek a levegőszennyezés elleni küzdelemben prioritásként kellene kezelnie a levegőszennyezés által érintettek számának csökkentését;

Szolidáris finanszírozási szabályozások

2.2.13 pénzügyi támogatást **kér** azon tagállamok és területi önkormányzataik számára, amelyeknek a fő terhet kell viselniük a levegőszennyezés csökkentésében;

Kutatási erőfeszítések, a területi önkormányzatok képviselőinek bevonása

2.2.14 aggodalommal **állapítja meg**, hogy a tudósok értékelései a lehető legsikeresebb és a lehető legköltségkímélőbb levegőszennyezés-csökkentési politikával kapcsolatban még mindig ellentmondanak egymásnak, ezért **kéri** a kutatási erőfeszítések folytatását, amelyek során feltétlenül erősíteni kell a gyakorlati végrehajtásra vonatkozó hatás- és következményvizsgálatra irányuló kutatásokat;

2.2.15 nyomatékosan **kéri**, hogy a regionális és helyi önkormányzatok érdekeit képviselő szakértők közvetlenül vegyenek részt a levegőszennyezés csökkentésére irányuló politika kidolgozásában.

Brüsszel, 2006. április 26.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Javaslat – az Európai Parlament és a Tanács irányelve – a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (A tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv)” és „A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: Tematikus stratégia a tengeri környezet védelme és megőrzése érdekében”

(2006/C 206/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre tett javaslatra (A tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv) COM(2005) 505 final – 2005/0211 (COD), valamint a Bizottság Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett közleményére: Tematikus stratégia a tengeri környezet védelme és megőrzése érdekében COM (2005) 504 final;

tekintettel az Európai Unió Tanácsának 2005. november 29-én hozott határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének (1) bekezdése, valamint 175. cikkének (1) bekezdése alapján a fenti tárgyban kikéri a Régiók Bizottságának véleményét;

tekintettel a Régiók Bizottsága elnökségének 2005. április 12-én hozott döntésére, melyben megbízza a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot, hogy a fenti témában véleményt alkosson;

tekintettel 2005. október 12-i, „Az EU tengerrel kapcsolatos politikái – a fenntartható fejlődés kérdése a helyi és regionális önkormányzatok számára” tárgyban megfogalmazott saját kezdeményezésű véleményére – CdR 84/2005 fin;

tekintettel az Európai Bizottságnak a Tanács és az Európai Parlament részére „Út a tengeri környezet védelmére és megőrzésére irányuló stratégiához” címmel kiadott közleményéről (COM(2002) 539 final) megfogalmazott 2003. április 9-i véleményére – CdR 24/2003 fin⁽¹⁾;

tekintettel a 2001. június 13-án a következő tárgyban megfogalmazott véleményére (CdR 36/2001 fin)⁽²⁾: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az Európai Közösség hatodik környezetvédelmi cselekvési programjával kapcsolatban »Környezet 2010: a mi jövőnk, a mi választásunk« – a hatodik környezetvédelmi cselekvési program és javaslat a 2001–2010 közötti közösségi környezetvédelmi cselekvési programot meghatározó európai parlamenti és tanácsi határozatra” (COM(2001) 31 final - 2001/0029 (COD));

tekintettel a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság által 2006. február 27-én elfogadott véleménytervezetere (CdR 46/2006 rev.1) (előadó: **Michael Cohen**, Kalkara polgármestere (MT/PES));

a 2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (a 26-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottsága nézetei

a tengerek fenntartható használatát és a tengeri ökoszisztémák megőrzését;

A Régiók Bizottsága

1.1 **sajnálataát fejezi ki** amiatt, hogy az elmúlt évek során a tengeri környezetben és annak élővilágában jelentős romlás volt érzékelhető, mivel az emberi beavatkozás és a tengerek túlzott igénybevétele komoly károkat okoz tengeri környezetünk állapotában;

1.2 **megjegyi**, hogy a 6. környezeti cselekvési program megköveteli az Európai Bizottságtól, hogy a tengeri környezet védelmét és megőrzését szolgáló tematikus stratégiát dolgozzon ki azzal a világos céllal, hogy előmozdítsa és el is érje

1.3 **várakozással** tekint az új tengeri szakpolitika kialakításáról szóló zöld könyv 2006 első félévére tervezett közzététele elé, amely várhatóan figyelembe veszi Európa tengeri dimenziójának gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi jelentőségét;

1.4 **megjegyi**, hogy a stratégia a tengeri környezet védelme és megőrzése, valamint a tengeri ökoszisztémák sokszínűsége értékének felismerése felé tett pozitív és üdvözlendő lépés;

1.5 a stratégiát az új uniós tengeri szakpolitikát alátámasztó elengedhetetlen környezetvédelmi pillérnek **tartja**;

⁽¹⁾ HL C 244., 2003.10.10., 14. o.

⁽²⁾ HL C 357., 2001.12.14., 44. o.

1.6 **hangsúlyozza**, hogy a tengeri környezet, annak védelme és megőrzése jelentős hatással bír a helyi és regionális gazdaságokra, és hogy a helyi és regionális hatóságoknak szerepet kell játszaniuk a stratégiában meghatározott célkitűzések megvalósításában.

2. Az európai tengeri környezet állapotromlása

2.1 **tisztában van azzal**, hogy a tengeri környezet nélkülözhetetlen az élet és a tengerben megtalálható értékes biológiai sokszínűség fenntarthatóságához;

2.2 **tudatában van** az európai tengeri környezet állapotromlásának, amelyet elsősorban emberi tényezők, többek között a tengerek különféle szennyezése és a nem fenntartható kereskedelmi halászat hatásai okoznak;

2.3 **hangsúlyozza**, hogy mind a jelenlegi, mind a következő nemzedékek érdekében ösztönözni kell a rendelkezésre álló tengeri erőforrások használatának fenntartható megközelítését;

2.4 **tisztában van azzal**, hogy amennyiben a megfelelő helyreállító intézkedések megtételére nem kerül sor az első adandó alkalommal, igen nagy a kockázata annak, hogy az európai tengeri ökoszisztémákban esetleg visszafordíthatatlan változások állnak be;

2.5 **hangsúlyozza**, hogy az állapotromlási folyamat megállítására és visszafordítására sürgős intézkedéseket kell tenni;

2.6 **megjegyz**i, hogy ez a megközelítés nemcsak pusztán környezetvédelmi, hanem gazdasági és szociális megfontolásokból is szükséges.

3. Megfelelő intézményi keret a tengerek kezelésére

3.1 **megjegyz**i, hogy a tengeri környezet nem ismeri a fennálló geopolitikai határokat;

3.2 **tisztában van azzal**, hogy globális, uniós vagy nemzeti szinten esetleg intézményi korlátokba ütközhet az európai tengeri környezet védelmének fejlesztése, és hogy a szabályok betartatását célzó alkalmazott mechanizmusok gyakran hatástalanok és nem megfelelőek;

3.3 **egyetért** azzal a nézettel, hogy a meglévő intézmények, szakpolitikák és egyezmények segítségével tett haladásra törekvő építés és a további sikerek érdekében a tengeri környezettel és az erre vonatkozó szakpolitikákkal kapcsolatos világos és átfogó elképzelést kell kialakítani;

3.4 **hangsúlyozza** a tengerrel kapcsolatos kérdéseket szabályozó olyan, határozott uniós szakpolitika kialakításának jelentőségét, amely a rendelkezésre álló tengeri erőforrások fenntartható használatának biztosítására is törekedne, miáltal fokozná a tengervédelem elősegítését célzó erőfeszítéseket.

4. Hiányzó szakértelem

4.1 **megjegyz**i, hogy a jó szakpolitika alapja a jó minőségű információ;

4.2 **tisztában van azzal**, hogy az Európa területén meglévő felügyeleti és értékelési programok sem nem integráltak, sem nem teljesek, és a tengeri környezet állapotáról nyert ismeretek is több ponton hiányosak;

4.3 **üdvözl**i a tengerrel kapcsolatos felügyelet és értékelés új megközelítésének szorgalmazását, melyeknek célja a nagyobb fokú harmonizáció elérése, az adatok szélesebb körű terjesztése és felhasználása, valamint a nemzeti szinten rendelkezésre álló információk cseréje, miáltal nagyobb hatékonyság érhető el.

5. Szembenézés a kihívásokkal

5.1 **egyetért** azzal, hogy a biológiai sokféleség további csökkenésének és a tengeri környezet további állapotromlásának eredményes megakadályozása, valamint a tengeri biodiverzitás sikeres visszaállítása érdekében integrált politikai megközelítésre van szükség a tengeri környezet védelmével és helyreállításával kapcsolatban;

5.2 **meggyőződése**, hogy ahhoz, hogy egy ilyen jellegű integrált politikai megközelítés sikeres legyen, annak minden érdeket figyelembe kell vennie, és világos célkitűzéseket kell megfogalmaznia.

6. A stratégia

6.1 **örömmel** jegyzi meg, hogy a stratégia kifejezett célja megvédeni és helyreállítani Európa tengereit és óceánjait, valamint biztosítani, hogy a jövőben az emberi tevékenységeket fenntartható módon végezzék;

6.2 **megerősíti**, hogy a jelen és jövő nemzedékeknek joga van a biológiai szempontból gazdag, dinamikus, biztonságos, tiszta, egészséges és jövedelmező tengeri környezethez;

6.3 **tisztában van** azzal, hogy ez nagyra törő cél, amelyet nem lesz könnyű teljes mértékben elérni, és hogy eredményeket csak hosszú távon lehet majd felmutatni;

6.4 **megerősíti**, hogy ez a stratégia csak az összes érdekelt fél bevonásával érheti el a céljait;

6.5 miközben **tudomásul veszi**, hogy az irányokat és célkitűzéseket nemzetek feletti szinten kell meghatározni, **üdvözl**i az annak biztosítására irányuló – a szubszidiaritás elvével összhangban lévő – szándékot, hogy maga az intézkedések tervezése és végrehajtása továbbra is a tengeri régiók feladata marad, így egyéni helyzetük, problémáik és szükségleteik nem maradnak figyelmen kívül;

6.6 **aggodalmát fejezi ki azonban** amiatt, hogy egyes esetekben – különösen akkor, ha egy tengeri régió számos Unión kívüli országgal határos – a végrehajtást hátráltathatja a koordináció és az érintett felek elkötelezettségének hiánya.

7. Új szakpolitikai eszköz

7.1 **egyértért** azzal, hogy a tengeri környezet védelme és megőrzése érdekében komolyabb lépésekre van szükség;

7.2 **támogatja** a stratégiában előirányzott megerősített együttműködési keretet, amelynek célja az európai tengeri környezet magas szintű védelmének biztosítása jobb tudásalap, integrált és költséghatékony cselekvések, valamint hatékony felügyeleti és értékelési rendszerek révén;

7.3 **üdvözli** a – szubszidiaritás elvén alapuló – rugalmas megközelítés alkalmazását, amely bár hatókörét tekintve nagyra törő, eszközei nem túl merevek, ezért figyelembe veszi az egyes régiók körülményeit.

8. A tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv

8.1 **meggyőződése**, hogy az európai tengeri környezet állapotának gyors ütemű romlását mutató, rendelkezésre álló bizonyítékok ismeretében sürgős intézkedéseket kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy az európai tengerek megfelelő környezeti állapotának elérése jóval a célul kitűzött 2021-es határidő előtt megvalósuljon;

8.2 **úgy véli**, hogy a szükséges jó szándék mellett a jó környezeti állapot sokkal rövidebb idő alatt is megteremthető;

8.3 **üdvözli** az európai tengeri régiók és alterületek létrehozásának szándékát a politikai intézkedések tényleges végrehajtásának biztosítása céljából;

8.4 **úgy véli** azonban, hogy a Fekete-tengert, amely két csatlakozó országgal (Románia és Bulgária) és a csatlakozási tárgyalásokat már megkezdett Törökországgal határos, fontos tengeri régió, már most be kell vonni a stratégiába;

8.5 **úgy véli**, hogy az Európai Uniónak földrajzilag részét képező, azonban a meghatározott tengeri régiókon és alrégiókon kívül eső szigeteket és területeket is e politika hatálya alá kellene vonni;

8.6 **megjegyi**, hogy a kitűzött célok sikeres elérése érdekében a tagállamoknak és az egyes régióknak szorosan együtt kell működniük egymással és az Európai Bizottsággal;

8.7 **megjegyi**, hogy azokban az esetekben, amikor a tagállamok, illetve a régiók által felvetett kérdések a Közösség hatáskörébe tartoznak, az Európai Bizottságot nem

elég pusztán tájékoztatni és kikérni a véleményét, hanem mint a politikai intézkedések végrehajtását koordináló legfontosabb partnert be kell vonni a folyamatba;

8.8 **meggyőződése**, hogy nem elegendő, ha egy tagállam információkat és bizonyítékokat szolgáltat az Európai Bizottság számára, alátámasztandó azon állítását, hogy egy adott probléma tagállami szintű intézkedések segítségével nem megoldható;

8.9 **azt javasolja**, hogy ilyen esetekben az Európai Bizottság vállalja az adott probléma megoldása érdekében szükséges értékelési, felügyeleti és végrehajtási programok lefolytatását, továbbá hogy tisztázza annak következményeit, ha egy tagállam célkitűzései és intézkedései nem felelnek meg az irányelvnek, és ezért az EB nem hagyja jóvá azokat;

8.10 továbbá **elengedhetetlennek tartja**, hogy az Európai Bizottság a végrehajtás felügyeletében bizonyos mértékű szerepet megtartson, és hogy ha szükséges, beavatkozzon bármely tengeri régióban az államok és különféle szereplők közötti koordináció és a közös végrehajtás megkönnyítése érdekében;

8.11 **azt kéri** az Európai Bizottságtól, hogy a tagállamok az általuk kidolgozandó stratégiákban a tengeri régiókban megtalálható más életközösségeket is vegyenek számításba, például az algák és a tengeri teknősök közösségét;

8.12 **azt kéri** az Európai Bizottságtól, hogy fontolja meg a génmódosított organizmusok felvételét a tengeri környezetet érő hatások közé, mivel azok környezetvédelmi következményeit nehéz megjósolni;

8.13 **kéri** a tagállamokat, hogy szigorúan tartsák be az irányelv 4. cikkében foglalt, az értékelések lefolytatását, a környezetvédelmi célok megállapítását és a felügyeleti programot illető követelményeket;

8.14 **meggyőződése** hogy ezzel kapcsolatban az egyes tengeri régiók helyi és regionális önkormányzatait is közvetlenül be kell vonni ezen értékelések, célok és felügyeleti programok előkészítésébe;

8.15 **kétségei vannak** az irányelv 4. cikkében megjelölt időkereteket illetően, különösen az elfogadandó intézkedéscsoportokkal kapcsolatban;

8.16 tudatában van annak, hogy megfelelő eredmények reálisan csak hosszú távon várhatók, **támogatja** a felügyeleti programokból származó új adatokat, az új fejleményeket és a bevezetett intézkedések hatását figyelembe vevő, ismétlődő és adaptív jellegű végrehajtási folyamat felvetését, melynek segítségével, szükség esetén azonnal rövid vagy középtávú helyreállító intézkedések foganatosíthatók a tengeri környezet állapotára gyakorolt negatív hatások megszüntetése érdekében;

8.17 **megjegyzi**, hogy bár rövid és középtávon jelentős társadalmi és gazdasági befektetésre lesz szükség, de közép- és hosszú távon ez környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból is busásan megtérül;

8.18 **meggyőződése** azonban, hogy e rövid és középtávú terhek viselését nem szabadna kizárólag a nemzeti és regionális kormányzati szintek feladatának tekinteni, vagy ami még rosszabb, hagyni, hogy az csak magánszemélyek és helyi közösségek vállára nehezedjen.

9. Összhang más politikákkal

9.1 **tudatában van** annak, hogy egyre inkább átfogó megközelítésre van szükség a gyakran egymással versengő környezetvédelmi és gazdasági érdekek közötti megfelelő egyensúly megteremtése érdekében;

9.2 **tisztában van azzal**, hogy mekkora jelentőséget tulajdonítanak az új európai tengeri politika kialakításának, különösen a lisszaboni és a göteborgi stratégia nagyra törő célkitűzéseinek fényében;

9.3 **tudomásul veszi**, hogy a tengerek és óceánok használoknak és használatának szabályozását lehetővé tevő átfogó igazgatási keret kiépítésének kérdésére az új tengeri szakpolitikáról szóló zöld könyv ad majd választ. Fontos, hogy az Európai Bizottság biztosítsa, hogy az európai tengeri szakpolitika foglalkozzék a környezetvédelmi kérdésekkel, valamint hogy a tengerek és óceánok használóira és használatára vonatkozó átfogó igazgatási keret szabályozása megfelelő legyen;

9.4 **megjegyzi** továbbá, hogy a stratégiát úgy tervezték meg, hogy az támogassa a meglévő intézkedéseket és kezdeményezéseket, és építsen azokra, mivel azok – bár nem kifejezetten e célból hozták létre őket – bizonyos mértékig hozzájárulnak a tengeri környezet védelméhez;

9.5 **üdvözli** az átfogó keretstratégia kialakítását, amely remélhetőleg az új uniós tengeri politika környezetvédelmi pilléréként szolgál majd;

9.6 **megjegyzi**, hogy ami a tengeri környezet védelmét illeti, ez a stratégia segíteni fogja a Közösséget és a tagállamokat abban, hogy jobban ellássák feladataikat és teljesítsék a számos nemzetközi megállapodásban vállalt kötelezettségeiket;

9.7 azt **kéri** az Európai Bizottságtól, hogy a tagállamok által kidolgozandó stratégiák keretében összeállított intézkedéscsomagoknak kötelező elemét képezzék a part menti övezetek kezelésére vonatkozó szempontok, mivel a tengeri környezetet érő hatások legtöbbje innen ered;

10. A Régiók Bizottságának ajánlásai

A Régiók Bizottsága

10.1 **azt ajánlja**, hogy a jó környezeti állapot elérésére kitűzött határidő legkésőbb 2018 legyen;

10.2 **továbbá azt ajánlja**, hogy az intézkedéscsomagok összeállításának és végrehajtásának határideje rendre 2013 és 2015 legyen;

10.3 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy a Fekete-tengert is sorolja a tengeri régiók közé;

10.4 **elvárja** az Európai Bizottságtól, hogy meghatározza a „jó környezeti állapot” nagyra törő, világos, következetes és egymással összevethető kritériumait, amelyek az Európai Unió egész területén és egy időben eredményezik a „jó környezeti állapot” egyformán magas szintjét;

10.5 **meggyőződése** szerint elengedhetetlen, hogy a végrehajtási intézkedések folyamatos felügyelet alatt álljanak, és hogy az ebből származó eredményeket és adatokat rendszeresen közzétegyék;

10.6 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy kövesse nyomon a politika végrehajtását az egyes tengeri régiókban, és vállalja, hogy hatékonyan koordinálja és segíti azt, azaz közvetítőként lép fel a régiókban a különböző szereplők között;

10.7 **bízik** abban, hogy az Európai Bizottság rendszeres időközönként értékelő jelentéseket közöl majd a stratégia végrehajtásáról és az irányelv hatásáról, amelyekben ismerteti a bevált gyakorlatok forgatókönyvét;

10.8 **bízik** abban, hogy az Európai Bizottság eljuttatja hozzá, az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz a jelentéseit;

10.9 továbbá **bízik** abban, hogy az RB esetleges megjegyzéseit és az azokra adott válaszokat szintén belefoglalják az európai bizottsági jelentésekbe;

10.10 **meg van győződve arról**, hogy megfelelő tájékoztatás mellett elérhető a nagyközönség tevékeny részvétele és támogatása;

10.11 **tisztában van azzal**, hogy a rövid és középtávú költségek kihathatnak a helyi közösségek, illetve az egyének társadalmi-gazdasági jólétére, és hogy ez befolyásolhatja a nagyközönség részvételének és támogatásának szintjét, amelyekre ugyancsak szükség van; ezért olyan támogatási programok uniós szintű kidolgozását **sürgeti**, amelyeknek célja a közvetlenül érintett magánszemélyek és közösségek segítése a káros hatások enyhítésében;

10.12 **arra kér** minden politikai szereplőt, köztük a tagállamokat, az Európai Bizottságot és a magánszektor is, hogy a tengeri környezettel kapcsolatos kutatások finanszírozásának jelentős növelésére tekintettel fogadjanak el hosszú távra szóló tervet, ezáltal biztosítva, hogy a tengeri környezet vizsgálatára elegendő mennyiségű finanszírozás rendelkezésre álljon.

10.13 **úgy véli**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok – mivel ők állnak legközelebb a polgárokhoz – komoly ered-

ményeket érhetnek el a nagyközönség tájékoztatása és támogatásának elnyerése terén;

10.14 ezzel kapcsolatosan **felajánlja**, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok partnereként jelentős szerepet játszik majd, és hosszú távú, uniós forrásokból finanszírozott tájékoztatási kampányt **javasol** a helyi és regionális önkormányzatok részvételével.

Brüsszel, 2006. április 26.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Természeti katasztrófák (erdőtüzek, árvizek, aszály)”

(2006/C 206/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

TEKINTETTEL az Európai Parlament 2006. április 4-i határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének (4) bekezdése alapján a fenti tárgyban kikéri a Régiók Bizottsága véleményét;

TEKINTETTEL elnökének 2006. március 23-án hozott határozatára, mely szerint a Működési Szabályzat 40. cikke (2) bekezdésének megfelelően megbízza **Ramón Luis Valcárcel Sisót**, Murcia autonóm közösség elnökét (ES/EPP) a tárgyban alkotott véleménnyel kapcsolatos főelőadói feladatok ellátásával;

TEKINTETTEL az alábbi tárgyban megfogalmazott véleményére: „A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az Európai Unió polgári védelmi lehetőségeinek megerősítéséről” (COM(2004) 200 final – CdR 241/2003 fin (1))

mivel

- 1) a természeti katasztrófák – erdőtüzek, áradások és aszályok – egyre nagyobb veszélyt jelentenek az emberéletre, jelentősen kihatnak a régiók fejlődésére, veszélybe sodorják gazdasági erőforrásaikat, valamint természeti és kulturális örökségüket, az embereket otthonaik elhagyására kényszerítik, meggyengítik a gazdasági tevékenységeket, és rontják az érintett térségekben élő emberek életének minőségét;
- 2) a természeti katasztrófák nem ismernek határokat, ezért elengedhetetlen a közös kockázatnak kitett térségek közötti együttműködés;
- 3) az éghajlatváltozás következményei, például a sivatagosodás, a talajerózió és a szikesedés – bár eltérő mértékben – minden tagállamot érintenek, és az Európai Uniónak a fenntartható fejlődés alapvető elemeként kell kezelnie a természeti katasztrófák csökkentését;

(1) HL C 43., 2005.2.18., 38. o.

- 4) a gazdasági, társadalmi és területi kohézió elvének a közösségi politikák minden tervezési és végrehajtási fázisában meg kell jelennie a természeti katasztrófák elkerülése és kezelése, valamint azoknak az Unió érintett régióit és városait sújtó következményeinek enyhítése érdekében;
- 5) az összes kapcsolódó közösségi politikában – és különösen a vidékkel és a környezetvédelemmel, az infrastruktúrákkal, valamint a kutatással és fejlesztéssel kapcsolatos politikákban – védelmi intézkedéseket kell hozni a természeti katasztrófák ellen;
- 6) az Unió Szolidaritási Alapja elégtelennek bizonyult a természeti katasztrófák esetében, és mivel ezt a helyzetet tovább súlyosbította a tagállamokban nemzeti és regionális szinten rendelkezésre álló mechanizmusok közötti koordináció hiánya;

2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (az április 26-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

A Régiók Bizottsága megjegyzései és ajánlásai

A Régiók Bizottsága

1. aggodalommal **jegyzi meg**, hogy az utóbbi években jelentősen nőtt az Európai Unió területén bekövetkezett természeti katasztrófák száma, súlyossága és intenzitása;

2. **üdvözli**, hogy az Európai Parlament érdeklődést mutat a természeti katasztrófák kérdése iránt;

3. **felhívja a figyelmet** a természeti katasztrófák egyéb fajtáinak jelentőségére – pl. földrengések, tengerrengések, *cunami*k, vulkánkitörések és egyéb földtani jelenségek, valamint az éghajlatváltozással és a globális felmelegedéssel összefüggő jelenségek, amelyek következtében partjaink mentén a tenger szintje megemelkedik, tengerpartok és lakott területek kerülnek víz alá, és tönkremennek az infrastruktúrák és a közművek; továbbá rámutat a nehéz hóviszonyokkal és a szélsőségesen nagy hidegekkel összefüggő veszélyekre;

4. **megjegyzi**, hogy a katasztrófák elsősorban és legközvetlenebbül a regionális és városi önkormányzatokat mint a polgárokhoz legközelebbi szervezet érinti, valamint hogy ezek teljes körű részvétele létfontosságú a természeti katasztrófákkal szembeni politikák és intézkedések kidolgozásában, végrehajtásában és felügyeletében. Ezért az Európai Unió minden tagállamának biztosítania kell a régiók és a városok ésszerű és hatékony jogi, tárgyi és anyagi eszközökkel való ellátását annak érdekében, hogy el tudják végezni feladataikat;

5. **emlékeztet arra**, hogy a közösségi fellépés célja a nemzeti, regionális és helyi szervek intézkedéseinek kiegészítése, és **kéri**, hogy az Európai Bizottság nagyobb mértékben irányítsa a közösségi intézkedéseket az egyes államigazgatási szintek felé;

6. a természeti katasztrófák megelőzése és elkerülése, valamint következményeik enyhítése és orvoslása érdekében elengedhetetlennek **tartja**, hogy a tagállamok, a régiók és a helyi önkormányzatok között teljes mértékben érvényesüljön a szolidaritás, az együttműködés, a koordináció és a segítségnyújtás elve;

7. **hangsúlyozza**, hogy mind a közigazgatási szerveknek, mind pedig az állampolgároknak határozott elkötelezettséget

kell vállalniuk a katasztrófákat okozó, illetve azok következményeit és hatásait súlyosbító körülmények enyhítését illetően;

8. **támogatja** az Európai Parlamentnek a természeti katasztrófák (erdőtüzek, árvizek, aszály) elleni küzdelem európai stratégiájának kidolgozására irányuló felkérését, a stratégia végrehajtását támogató különféle pénzügyi eszközökkel kapcsolatban, biztosítva a polgári védelemre szánt uniós alapok elosztását, különös figyelmet fordítva a szigetekre, az alacsony népsűrűségű területekre és a legkülső régiókra, valamint azon régiókra, amelyek természetes strukturális okokból különösen veszélyeztetettek e szempontból;

9. **kéri** a közösségi intézményeket, hogy fontolják meg a földrengések és a velük kapcsolatos jelenségek, valamint a vulkánkitörések felvételét a stratégiába, mivel ezek is katasztrófális következményekkel járhatnak;

10. **kéri**, hogy a stratégiában a természeti katasztrófák átfogó megközelítését alkalmazzák, amelyben megelőző intézkedések (kockázatelemzés és -kiigazítás), tervezési és cselekvési intézkedések (funkcionális szervezés, az erőforrások mozgósítása stb.), valamint helyreállítási és utókövetési intézkedések egyaránt szerepelnek;

11. **rávilágít** annak fontosságára, hogy a stratégia minden fázisa tartalmazzon a katasztrófák veszélyeivel és a cselekvési tervekkel kapcsolatos tájékoztatási, képzési és a lakosság tudatosítását szolgáló intézkedéseket, kiemelt figyelmet fordítva a gyermekekre és a fiatalokra, valamint a válsághelyzet esetén különösen veszélyeztetett népességcsoportokra, pl. az idős és a korlátozottan mozgásképes személyekre;

12. **kiemeli** a hírközlési eszközök fontos szerepét abban, hogy a közvélemény megfelelően tájékoztatva legyen, és képes legyen hatékonyan közreműködni a katasztrófák megelőzésében, illetve az azok által okozott károk enyhítésében;

13. az erőfeszítések egyesítését **javasolja** a természeti katasztrófák előrejelzésének, figyelemmel kísérésének és kiértékelésének javításához szükséges, új technológiákat alkalmazó információszolgáltatási rendszerek életbe léptetése érdekében; különösen **támogatja** az Európai Parlamentnek a GALILEO rendszer előmozdítására és a Biztonsági és Környezetvédelmi Globális Megfigyelőközpont tevékenységi körének az összes természeti katasztrófára történő kibővítésére irányuló javaslatait;

14. **úgy véli**, hogy a hetedik kutatási és fejlesztési keretprogramnak fokoznia kell a katasztrófa-megelőzésre irányuló kutatást az előrejelzési modellek fejlesztését, valamint a korai előrejelző rendszerek javítását célzó tevékenységek finanszírozása révén;

15. **azt ajánlja**, hogy a nemzeti és regionális vidékfejlesztési tervekben kezeljék kiemelten a katasztrófák okainak elkerülését célzó intézkedéseket (többek között az erózió elleni küzdelem, újraerdősítés megfelelő fajokkal, vízi műtárgyak, az erdőkben lévő elpusztult faanyag eltávolítása és az erdők őrzése, agrár-környezetvédelmi víztakarékossági intézkedések);

16. **emlékeztet arra**, hogy az erdőtüzek gyakoriságának és kiterjedtségének csökkentése céljából az uniós erőfeszítéseket a tűz okainak kiiktatására kell összpontosítani, megfelelő megelőzési és erdővédelmi intézkedések bevezetésével, és **kéri** az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa az idevonatkozó közösségi szabályozások megfelelő alkalmazását;

17. **sajnálataát fejezi ki** amiatt, hogy a Forest Focus program tűz megelőzési intézkedéseit nem vonták be az új LIFE Plus program prioritásai közé;

18. **rávilágít** az aszály súlyosbodására, amely egyre erőteljesebben és tartósabban jelentkezett az uniós egyre több régiójában, ahol a közelmúltban drasztikusan lecsökkentek a vízkészletek, valamint arra, hogy az komoly szociális, környezeti és gazdasági következményekkel jár;

19. **üdvözl**i az EU környezetvédelmi minisztereinek tanácsában számos tagállam által előterjesztett, az aszály jelenségével kapcsolatos kockázatok kezelésére vonatkozó kezdeményezést, és **sürgeti** az Európai Bizottságot, hogy fogadja el az aszály elleni védelem szintjének növeléséhez és a lakosságot, a gazdaságot és a környezetet esetlegesen fenyegető kockázat csökkentéséhez szükséges intézkedéseket;

20. **javasolja** az aszály és a sivatagosodás európai megfigyelőközpontjának létrehozását a hetedik kutatási és fejlesztési keretprogram tevékenységei keretében, valamint a fenntartható vízhasználat tudatosítását szolgáló intézkedések elfogadását;

21. **meggyőződése**, hogy tekintettel az utóbbi évek természeti katasztrófáinak súlyosságára és heveségére, a területrendezési szinten több intézkedésre van szükség, valamint a vidéki területeken az integrált területi intézkedéseknek nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani;

22. **kedvezően fogadja** az árvizek értékeléséről és kezeléséről szóló irányelvre vonatkozó javaslatot; és **figyelmeztet** arra, hogy nem szabad megfelelni a földközi-tengeri medencében kialakuló, a heves esőzésekkel és áradásokkal kapcsolatos, jelentős árvizekről. Ugyanakkor el kell ismerni, hogy az Európai Unió más tagállamainak árvizekkel kapcsolatos körülményei teljességgel különböznek, és ezért körülményeiknek megfelelő megoldásokra van szükségük;

23. **kéri** a természeti források és/vagy természeti jelenségek kezeléséről szóló meglévő és a jövőbeli irányelvek megfelelő összeegyeztetésének biztosítását a tagállamok egyedi körülményei alapján;

24. **kéri** a közösségi polgári védelmi mechanizmus megerősítését, és ezzel kapcsolatban **támogatja** az Európai Parlamentnek a közösségi mechanizmus megfigyelési és tájékoztatósi központjának megerősítéséről szóló javaslatát, és olyan összeegyeztethető modellek kidolgozását ajánlja minden katasztrófatípus elleni fellépéshez vagy küzdelemhez, amelyek lehetővé teszik a nemzeti és regionális katasztrófakezelési mechanizmusok jobb koordinációját;

25. **úgy véli**, hogy meg kell fontolni egy európai polgári védelmi erő létrehozását, felhívja a figyelmet arra, hogy a tagállamoknak meg kell találniuk a polgári és a katonai erők megfelelő interoperabilitása biztosításának módjait, és a katonai mentőalakulatok közösségi polgári védelmi rendszerbe történő integrálását javasolja;

26. általánosságban **kedvezően fogadja** az új Szolidaritási Alap létrehozására vonatkozó javaslatot, valamint az ipari és technológiai katasztrófákból, a közegészséget veszélyeztető helyzetekből és a terrorista merényletekből eredő súlyos válsághelyzetek támogatásának bevonását; ugyanakkor **kéri** az Európai Bizottságot, hogy fontolja meg az 1 milliárd euróban, vagy a bruttó nemzeti jövedelem 0,5%-ában meghatározott küszöbértéket, biztosítson megfelelő mértékű rugalmasságot, átláthatóságot és egyszerű eljárásokat, valamint gondoskodjon az érintett térség különleges szükségleteinek kielégítéséről, és vegye figyelembe bizonyos természeti jelenségek regionális dimenzióját;

27. **kéri**, hogy az aszályt kifejezetten vegyék fel a Szolidaritási Alapból támogatható területek közé, figyelembe véve, hogy tartós, a meghatározott igénylési határidőkkel nehezen összeegyeztethető és az érintett térségek szociális és gazdasági fejlődését komolyan befolyásoló strukturális problémáról van szó; ugyanakkor **kéri**, hogy az Alap továbbra is nyújtson támogatást kivételes helyi válsághelyzetekben;

28. **megjegyzi**, hogy a strukturális alapok a katasztrófa-megelőzési és -kezelési intézkedések finanszírozásának létfontosságú eszközei; **megítélése szerint** ezzel kapcsolatban alapvetően fontos, hogy a strukturális alapok és a Szolidaritási Alap közti elégtelen szinergiát pótolják azáltal, hogy a gyakorlatban is alkalmazzák „a helyreállításról a fejlesztés felé” elvi megközelítést, amellyel együtt jár a helyi és regionális önkormányzatok részvétele a természeti katasztrófák kezelésében;

29. **kéri**, hogy a következő, 2007–2013-as pénzügyi tervben biztosítsák a források kellő rugalmasságát és az alapok közötti megfelelő elosztását, csakúgy, mint a strukturális alapok N+2-es szabályának alkalmazása révén felszabaduló források lehetséges újrafelhasználását, azaz a céllal, hogy a régiók – amennyiben szükségesnek látják – növelhessék a katasztrófa esetén rendelkezésre álló forrásokat;

30. **megismétli**, hogy egy mezőgazdasági katasztrófák elleni valódi stratégiának nemcsak sürgősségi intézkedéseket, hanem képzési, tájékoztatósi és megelőzési cselekvéseket is tartalmaznia kell, finanszírozását a Forest Focus program, a vidékfejlesztési politika vagy az Európai Szociális Alap igénybevitelével kell megoldani, valamint szükséges az Unió által finanszírozott állami jellegű biztosítás létrehozása is;

31. **úgy véli**, hogy az INTERREG kezdeményezés igen eredményesnek bizonyult a természeti katasztrófák megelőzésével kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjében, és ezzel összefüggésben **hivatkozik** a mellékletben található adatokra, és **üdvözl**i, hogy a 2007–2013-as időszakra vonatkozó új pénzügyi tervről szóló megállapodás keretében megnövelték a területi együttműködésre szánt költségvetést;

32. **megjegyz**i, hogy a jogi személyiséggel felruházott, határokon átnyúló európai együttműködési csoportosulások létrehozása javíthatja a polgári védelmi intézkedések végrehajtását;

33. **támogatja** az Európai Parlament arra vonatkozó kérését, hogy állami támogatásokat vagy az Európai Beruházási Bank kölcsöneit használják fel a természeti katasztrófák elleni küzdelemben;

34. **kéri** az Európai Bizottságot, az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy a természeti katasztrófák elleni küzdelemmel kapcsolatos kezdeményezések tervezésekor vegyék figyelembe a helyi és regionális önkormányzatok véleményét, biztosítva ezáltal a katasztrófakezelés közvetlen felelőseivel folytatott hatékony előzetes konzultációs folyamatot.

Brüsszel, 2006. április 26.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE

MELLÉKLET

Példák a természeti katasztrófák megelőzése terén legjobban bevált gyakorlatokra**1. ESCAPE – European Solutions by Co-operation and Planning in Emergencies (part menti áradások)**

Az árvizek hatásainak mérséklése érdekében az Egyesült Királyság, Hollandia és Belgium leginkább érintett területeiről származó partnerek elindították az ESCAPE projektet. A projekt túlmutatott a kockázatkezelésen és -megelőzésen, és a területrendezésre irányuló politikák, a kockázatkezelési stratégiák, a szükséghelyzeti tervek, valamint a közfigyelem fejlesztésére törekedett annak érdekében, hogy a part menti településeken a lehető legnagyobb mértékben le lehessen csökkenteni az árvizek okozta károkat.

Egyik legfőbb tevékenysége egy, az áradásokkal kapcsolatos tudatosságnövelő kampány volt. Videofilmek, konferenciák és újságok felhasználásával kívánták segíteni a gyermekeket és felnőtteket, a helyi lakosságot és a szakembereket abban, hogy megértsék az árvizekkel járó veszélyeket. A kampány arra is kitért, hogy mi az, amire a kormányok részéről lehet számítani, illetve hogyan segíthetnek magukon az érintettek. Egy másik fontos tevékenység rugalmas, többfunkciós, helyi lakosok, turisták és üzletek árvíz elleni védelmét szolgáló szükséghelyzeti terv kidolgozása volt. A szükséghelyzeti tervezésre létrehozott egy határokon átnyúló hálózatot, amelyen más érintettek is használhatnak.

Az ESCAPE szintén kifejlesztett és tesztelt egy, a tengerből eredő áradások elleni árvízi információs rendszert (High Water Information System, HIS), amely figyeli az árapályt, a szél erejét és a hullámok magasságát. Ezt a rendszert összevonták egy olyan döntéstámogató rendszerrel (DSS), amely megbecsüli a katasztrófasújtott terület evakuációjához szükséges időt, valamint evakuációs útvonalakat ajánl olyan adatok figyelembe vételével, mint az utak kapacitása vagy a demográfia. A szükséghelyzeti tervezésért és a területrendezésért egyaránt felelős helyi, regionális és nemzeti szintű önkormányzatok a tengerből eredő áradások hatásainak, illetve időpontjainak előrejelzésére használhatják HIS-t és a DSS-t. <http://www.interregnorthsea.org/project-details.asp?id=1-16-31-7-526-02>

2. AWARE – Attention to warning and readiness in emergencies

Az ESCAPE projekt egyik következtetése az volt, hogy, mivel a vészhelyzetek nem ismerik a határokat, a szükséghelyzeti tervezésnek sem kell megállnia a határoknál. Az AWARE az ESCAPE folytatásaként is felfogható. Míg az ESCAPE kizárólag az árvizekre vonatkozik, az AWARE más területekre is kiterjed. A projekt legfőbb jellemzője az átfogó együttműködés természeti, illetve ember által okozott katasztrófák esetében, a szükséghelyzeti tervezés minőségének javítása, valamint a civilek kockázat-tudatosságának ösztönzése érdekében.

Az AWARE a határokon átnyúló régiókban élő emberek tudatosságának kialakítására összpontosít sebezhetőségük csökkentése érdekében a katasztrófák ideje alatt, illetve azt követően a tájékoztatás és a kommunikáció forrásainak és csatornáinak javítása által. Az emberek, a média, a hatóságok és segélyszolgálatok a katasztrófák jelentette kockázatokkal, valamint a katasztrófa esetén való helyes cselekvéssel és reakcióval kapcsolatos tudatosságának növelésére két hosszú távú tájékoztató kampányt folytatnak le a fiatalok és a szakemberek részére; ezt közlemény követi majd a médiával kötött megállapodásokról a különböző országokban bekövetkezett katasztrófák lefedésével kapcsolatban, valamint egy olyan eszközzel szülő megvalósíthatósági tanulmány, amelynek segítségével a hatóságok katasztrófa esetén értesíthetik az áldozatok tartózkodási helyéről azok hozzátartozóit és barátait. Az AWARE emellett a tájékoztatás tartalmára és struktúrájára, valamint a határokon átnyúló régiók helyi és regionális hatóságai közötti kommunikációra is összpontosít a katasztrófák előtt, alatt, illetve azokat követően. A helyi önkormányzatok feladata, hogy figyelembe vegyék döntéseik határokon átnyúló vonatkozásait, valamint, hogy biztosítsák a határokon túli hatóságok tájékoztatását. A projektpartnerek az információk és műltbéli tanulságok cseréje révén közösen használják ismereteiket és tapasztalataikat, ezáltal ajánlásokat is tartalmazó jelentést fogalmaznak meg egy virtuális, határokon átnyúló válságkezelő rendszerrel, valamint két régióközi szakértői találkozóval kapcsolatban a válságkezelésről és a katasztrófák elhárításáról. A projekt végső célja a katasztrófaelhárítás minőségének javítása a határokon átnyúló régiókban a munkatársak résztvevő régiók közötti cseréje, valamint határokon átvívelő jellegű, illetve régiók közötti megfigyelők részvételével lefolytatott regionális és régióközi gyakorlatok által (kizárólag a hatóságok szintjén). www.project-aware.com

3. Chain of Safety, az áradások miatti szükséghelyzetek tervezésére szolgáló, az északi-tengeri régió egészére kiterjedő kezdeményezés

Mivel a katasztrófák nem állnak meg a regionális vagy nemzeti határoknál, a kockázat- és válságkezelésnek sem kellene ezt tennie. Az Európai Bizottság felismerte, hogy ez problémát jelent, és jelenleg a tagállamokkal együttműködve több, a szükséghelyzeti tervezést szolgáló európai megközelítéssel kapcsolatos kezdeményezést dolgoz ki. A Chain of Safety (biztonsági lánc) célja, hogy ezekhez a kezdeményezésekhez hozzáadódjon az északi-tengeri régiók nézőpontja is, a biztonságilánc-modellen alapuló, a teljes északi-tengeri régiót lefedő, az áradások idején kialakult szükséghelyzetek tervezésére alkalmas struktúra kialakítására irányuló projekt beindítása által. A projekt célja az együttműködés, a tapasztalatcsere és a kölcsönös segítségnyújtás megkönnyítése áradás esetén az északi-tengeri régióban, a part menti

áradásokkal kapcsolatban szerzett ismeretek és tapasztalatok összegzése által, a teljes északi-tengeri régióra kiterjedő biztonsági láncban, az északi-tengeri régiókon belüli együttműködés optimalizálása érdekében, hogy a halálesetek számát, illetve a part menti áradások által okozott károkat minimálisra lehessen csökkenteni. A projekt átfogó célja egy, az egész északi-tengeri övezetet lefedő, áradások esetén alkalmazható szükséghelyzeti terv kezdeményezése. Ez az összes érintett szereplővel való együttműködésben történne, a résztvevő területek bevált gyakorlatainak és tapasztalatainak összegzése érdekében.

A Chain of Safety projekt keretében folyó tevékenységek három fő tárgykörre oszthatók: a létező regionális és nemzeti árvízvédelmi tervek összehasonlító elemzése az északi-tengeri régiókban, közös megközelítés kialakítása az északi-tengeri régió biztonsági láncának létrehozására, valamint a közös, áradások esetén alkalmazható szükséghelyzeti terv megvalósításához szükséges és rendelkezésre álló tárgyi eszközök jegyzéke.

4. A közös kutatási központ NEDIES (Natural and Environmental Disaster Information Exchange System) adatbázisának fejlesztése

Az európai polgárok és a környezet védelmének a számos, természeti eredetű veszélyből adódó kockázat miatt állandó kihívásokkal kell szembenéznie. Emiatt a régebbi katasztrófák lefolyásának, illetve kialakulásuk körülményeinek szisztematikus elemzéséből nyert tanulságoknak döntő jelentősége van a kockázatok jövőbeni csökkentése, illetve a sebezhetőség kezelése prioritásainak megállapítása szempontjából. Ezeknek a tanulságoknak az átfogó terjesztése és ismertetése további jelentős lépés a nem kívánt események elleni küzdelemben, és főként azok hatásainak enyhítésében. E célkitűzés támogatására tartja fenn a Közös Kutatóközpont (JRC) a NEDIES rendszert (Natural and Environmental Disaster Information Exchange System – természeti és környezeti katasztrófákkal kapcsolatos információcsere-rendszer), amely a természeti katasztrófákkal és műszaki balesetekkel összefüggő megelőzéssel, készenléttel és reakciókkal kapcsolatban összegyűjtött tapasztalatok feldolgozására és terjesztésére szolgál. A NEDIES rendszerben szereplő, természeti katasztrófákkal kapcsolatos jelentésekhez internetes portálon keresztül lehet hozzáférni.

A NEDIES adatbázisának javítása és kibővítése érdekében – amely katasztrófákra és azok tanulságaira vonatkozó adatokat tartalmaz – jobban strukturált és pontosabb ismeretekre van szükség a katasztrófák körülményeivel kapcsolatban, a döntések meghozatalához való részletesebb és érdemibb hozzájárulás céljából. A Közös Kutatóközpont és az Európai Bizottság megbízásából készülő tanulmány részeként a zeelandi (Hollandia) egyetemen sémát dolgoznak ki a katasztrófák időbeli lefolyásának, az esemény előtt, alatt, illetve után foganatosított, a katasztrófa kezelésére irányuló intézkedések, valamint a szereplők, a környezet, illetve más, a katasztrófa leküzdésére irányuló intézkedések határfokát befolyásoló tényezők strukturált elemzésére és ábrázolására. Így megfelelő mennyiségű strukturált adat nyerhető, mely által könnyebben vonhatók le következtetések a múltbeli tapasztalatokból. Az elemzés eredményei bekerülnek a biztonsági láncba kapcsolatos keretrendszerbe, melynek eredményeképpen láthatóvá válnak az egyes fokozatok során fellépő, egymáshoz kölcsönösen kapcsolódó következmények.

5. INTERREG IIIA – Olaszország–Szlovénia: SIMIS terv az Isonzó-Soča folyó ellenőrzésének összekapcsolt rendszerére

A projekt javítani kívánja az Isonzó folyó vízgyűjtő területének ellenőrzőrendszerét és ezáltal a lakosság árvíz elleni védelmét. Ezenkívül a nemzetek feletti biztonsági intézkedések javítását, a Friuli Venezia Giulia tartomány, valamint Szlovénia közötti együttműködés elmélyítését, valamint az innovatív technikai eszközök alkalmazását is szolgálja. E célok megvalósítására összekapcsolták a palmanovai és a ljubljanei operatív központokat, és közös jegyzőkönyveket készíttettek a vészhelyzet esetén való közbelépésre. Ezenkívül mélyreható tanulmány készült a vízgyűjtő területről, a vízgyűjtő terület legkritikusabb pontjain pedig magas felszereltségű ellenőrző egységeket állítottak fel annak érdekében, hogy előre jelezhető, illetve elkerülhető legyenek az áradások. <http://www.simis.si>

6. Régiók közötti jegyzőkönyv a határokon átnyúló polgári védelmi együttműködésről – Friuli Venezia Giulia – Karintia – Szlovénia

Friuli Venezia Giulia autonóm tartomány, Karintia, és a Szlovén Köztársaság polgári védelme a természeti, illetve az ember által okozott, népséget érintő kockázatok ismeretében, és abból adódóan, hogy vészhelyzetek esetén azonnali, kölcsönös segítségnyújtás biztosítására van szükség, elhatározták, hogy fokozzák és elősegítik a határokon átnyúló együttműködést a polgári védelem terén, és kifejezték abbéli akaratukat, hogy a lehető legnagyobb mértékben kölcsönösen együttműködjenek, valamint katasztrófa, illetve annak kockázata estén – így az erdőtüzeknél is – közösen hangolják össze a szomszédos területeken élő lakosság, valamint a vagyoni értékek, a települések, és a környezet védelméhez szükséges beavatkozásokat. A határokon átnyúló együttműködésről szóló jegyzőkönyvek meghatározzák a katasztrófaesemények előrejelzésével és megelőzésével, az adatok valós idejű cseréjével, a vészhelyzetekre vonatkozó információk gyors közlésével, a katasztrófák esetén való kölcsönös segítségnyújtással, valamint a szomszédos területek érintett lakosságának nyújtott segítség koordinálásával kapcsolatos tevékenységek közös operatív módozatait.

Az előrejelzéssel, megelőzéssel, illetve a közérdekű polgári védelemmel kapcsolatos információk cseréjére irányuló tevékenységek végrehajtása érdekében Friuli Venezia Giulia autonóm tartomány, Karintia és a Szlovén Köztársaság kapcsolatot épít ki operatív kapcsolattartó központjai között a lényeges információk idejében történő kölcsönös cseréjének biztosítására, valamint gondoskodnak az ismeretek cseréjéről és a közös képzésről. Ezenkívül megállapodnak abban, hogy saját operatív központjaik között összeköttetést hoznak létre egy olyan hatékony, operatív központok közötti adatátviteli rendszer kiépítése által, amely lehetővé teszi az egyes területeken felállított szeizmikus, hidrometeorológiai és tengeri meteorológiai megfigyelő rendszerek által gyűjtött adatok valós idejű kölcsönös cseréjét, valamint az egyes operatív központok közötti videokonferenciákat lehetővé tévő összeköttetések előkészítését.

A régiók kötelezettséget vállalnak a határ menti, szomszédos területeken élő lakosságot, vagyoni értékeket, településeket, illetve a környezetet fenyegető vészhelyzet kockázata, illetve tényleges vészhelyzet esetén az adatok operatív központokon keresztül való kölcsönös, idejében történő közlésére. Meghatározzák az egyes struktúrákban dolgozó műszaki személyzet közötti rendszeres találkozók menetrendjét. Ezenfelül gondoskodnak a polgári védelem terén elért tudományos-műszaki haladással kapcsolatos ismeretek cseréjéről, melynek során közös projekteket is létrehozhatnak a természeti katasztrófákkal kapcsolatos előrejelzés és megelőzés fokozatos fejlesztésére és alkalmazására. Közös képzési tevékenységeket és gyakorlatokat szerveznek annak érdekében, hogy összehangolják a vészhelyzetek esetén alkalmazandó eljárásokat. A területükön kialakult olyan vészhelyzetek esetén, amelyek a szomszédos régiók lakosságát is érinthetik, a régiók az operatív kapcsolattartó központokon keresztül kölcsönösen támogatást kérhetnek egymástól. A kölcsönös segítségnyújtás a rendelkezésre álló forrásoknak megfelelően jelentheti speciálisan képzett szakemberek, megfelelő felszereléssel rendelkező önkéntes csapatok vagy repülőgépek küldését, különböző segítő intézkedések alkalmazását az érintett határ menti lakosság esetében, valamint bármely más, a vészhelyzet megszüntetésére irányuló intézkedést. A régiók megállapodnak abban, hogy kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak a szomszédos területeken kialakult erdőtűzek eloltásában. A kölcsönös segítségnyújtás ellentételezés nélkül történik.

7. DESERTNET – a földközi-tengeri régió elsivatagosodása elleni küzdelemmel kapcsolatos intézkedések és azok nyomon követése

A Desertnet érdeklődésének középpontjában az elsivatagosodás kockázatának kitett Földközi-tenger menti területek tanulmányozása, nyomon követése, illetve fenntartható kezelése áll. A projekt célja a regionális és nemzeti programokban említett, kockázatoknak kitett területek tekintetében tudományos-műszaki téren szerzett, illetve kidolgozott információk és tapasztalatok rendszerezése. Szolgáltatási platformot, kísérleti programokat és felhasználói hálózatot, valamint egy régióközi, elsivatagosodás elleni megfigyelőközpontot hoznak majd létre egy adat- és információcserére szolgáló homogén rendszer megteremtése, valamint az elsivatagosodás folyamatának ellenőrzése érdekében.

A Desertnet kísérleti programok hálózatának létrehozását tette lehetővé, melynek célja a módszerek különböző régiók tapasztalatai alapján történő egységesítési folyamatának elindítása. A hálózat szolgáltatási platform formájában öltött konkrét alakot, amely lehetővé tette a partnerrégiókban rendelkezésre álló módszerekkel, modellekkel, illetve adatokkal kapcsolatos adatbázis létrehozását. Ez a struktúra a jövőben lehetővé teszi majd a projektekhez, illetve egyéb tevékenységekhez szükséges cselekvések és együttműködések egyszerűbb kezelését. Viszonyítási pontként szolgál majd a leginkább elfogadott és osztott módszerekkel kapcsolatban. A jövőben a partnerek kötelezettséget vállalnak arra, hogy – főként a felhasználók számának növelése által – elősegítik a szolgáltatási platform fejlődését. E bővítés segítségével a platform valószínűleg az ismeretek cseréjének virtuális helyévé válik majd, amelynek a felhasználókon kívül az elsivatagosodás ellen küzdő nemzeti bizottságok is tagjai lesznek.

A partnerrégiók közé az olaszországi Liguria, Campania, Calabria, Toscana, Szicília, Emilia Romagna, Basilicata, és Szardínia tartományok, valamint a spanyolországi Murcia és Andalúzia autonóm tartományok tartoznak (www.Desertnet.org).

8. ROBINWOOD – a vidéki és hegyvidéki területek fellendítése a fenntartható fejlődés által az integrált erdőgazdálkodás révén

A Robinwood az Európai Bizottság által társfinanszírozott, az Interreg III C South program alá tartozó projekt. A projekt célja a vidéki területek társadalmi-gazdasági fejlesztése a faellátó lánc fellendítése által. A projekt a tartamos erdőgazdálkodáson alapuló innovatív megközelítést kíván alkalmazni, amely ötvözi a tervezéssel, a környezettel, az energiával, a területtel, a gazdasággal és a foglalkoztatással kapcsolatos aspektusokat.

A Robinwood projekt a következő öt fő témát foglalja magában:

— Programkoordináció és –menedzsment.

— Talajfenntartás: megoldások keresése az erdőgazdálkodás segítségével a talajerózió megelőzésére, a főlcsuszamlások és az áradások ellenőrzésére.

- Erdészeti erőforrások: jobb erdőgazdálkodásra való törekvés a legjobb gyakorlatok, valamint az erdészeti tanúsítás, a menedzsment és a tervezés problémáira irányuló megoldások cseréje által. Ez az elem a partnerrégiók erdőgazdálkodással kapcsolatos operatív tervének kidolgozásával zárul majd, amely értékeli az erdőgazdálkodás folyamatainak gazdasági és környezeti fenntarthatóságát.
  - Energia: célja az erdészeti biomassa használatának növelése fenntartható forrásból származó, szén-dioxid-mentes energia előállítása céljából.
  - Kommunikáció: célja új fejlődési folyamatok elindítása a partnerrégiók vidéki és hegyvidéki területein. A kommunikáció lényeges eszköz a minőség ösztönzésére és a legjobb gyakorlatok elterjesztésére a regionális partnerek körében.
  - A résztvevő régiók a következők: Liguria (Olaszország), Brandenburg (Németország), Murcia autonóm tartomány (Spanyolország), Wales (Nagy-Britannia), Kelet-Pomeránia (Lengyelország), Kelet-Szlovákia (Kassa és Eperjes megyék, Szlovák Köztársaság).
-

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „A kohéziós politika és a városok: a városok és agglomerációk hozzájárulása a régiókon belüli növekedéshez és munkahelyteremtéshez”

(2006/C 206/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

TEKINTETTEL az Európai Bizottság Peter Straub elnöknek szóló, 2006. január 25-én kelt levelére, amelyben az RB véleményét kéri „A kohéziós politika és a városok: a városok és agglomerációk hozzájárulása a régiókon belüli növekedéshez és munkahelyteremtéshez” tárgyában;

TEKINTETTEL elnökének 2005. november 10-én hozott döntésére, mellyel megbízta a „Területi kohéziós politika” szakbizottságot azzal, hogy készítsen véleményt a tárgyban;

TEKINTETTEL az Európai Bizottság „Kohéziós politika és a városok – hozzájárulás a régiók növekedéséhez és munkahelyteremtéséhez” című munkadokumentumára;

TEKINTETTEL az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló tanácsi rendeletre tett javaslatról alkotott véleményére (CdR 232/2004 fin⁽¹⁾, COM(2004) 492 final – 2004/0163 (AVC));

TEKINTETTEL az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre tett javaslatról alkotott véleményére (COM(2004) 495 final – 2004/0167 (COD), CdR 233/2004⁽¹⁾);

TEKINTETTEL az Európai Bizottság Kohéziós politika a növekedés és a foglalkoztatás támogatására: közösségi stratégiai iránymutatások a 2007–2013 közötti időszakra című közleményéről alkotott véleményére (COM (2005) 299 final, CdR 140/2005);

TEKINTETTEL a 2005. december 6–7-i bristoli informális Miniszterek Tanácsa következtetéseire, amelyet a fenntartható közösségekről tartottak;

TEKINTETTEL az Európai Parlament véleményére a városi dimenzióról a bővítés keretében (2004/2258);

TEKINTETTEL a „Területi kohéziós politika” szakbizottság által 2006. február 23-án elfogadott véleménytervezetre (CdR 38/2006 rev.1, előadó: **dr. Michael Häupl** (PES/AT), Bécs polgármestere);

a 2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (az április 26-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottsága nézetei

A Régiók Bizottsága

1.1 bevezetesként **emlékeztet** arra a tényre, hogy az Európai Unió lakosságának 78 %-a a városokban, azok vonzáskörzetében vagy városi térségekben él. 50 000 főnél népesebb városi térségekben él a lakosság több mint 60 %-a. A városi térségekben nagy lehetőségek és összetett problémák összpontosulnak;

1.2 ennek tükrében **emlékeztet** az Európai Bizottságnak a „Harmadik jelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról – Új partnerség a kohézió érdekében: konvergencia, versenyképesség, együttműködés”⁽²⁾ című dokumentumban kinyilvánított

szándékára, hogy a városok kérdését a regionális programokba való fokozottabb bekapcsolás révén előtérbe helyezze;

1.3 **hangsúlyozza**, hogy a városi dimenzió valamennyi közösségi politikában, nem csupán az EU kohéziós politikájában fontos: csak ha ennek pozitív hatásai konkrétan láthatók és tapasztalhatók a városi lakosság számára, akkor sikerül majd az EU-nak elérni (illetve visszanyerni) a politikai elfogadottságnak azt a szintjét, amely közös projektjeink sikeres továbbfejlesztéséhez elengedhetetlen;

1.4 **támogatja** az Európai Parlamentnek a „Jelentés a városi dimenzióról a bővítés kapcsán”⁽³⁾ című dokumentumával indított kezdeményezést – mely a városi dimenziót kívánja erősíteni valamennyi közösségi politikában és a tagállamok politikájában –, illetve a jelentésben foglalt követeléseket;

⁽¹⁾ HL C 231., 2005.9.20.

⁽²⁾ „Harmadik jelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról – Új partnerség a kohézió érdekében: konvergencia, versenyképesség, együttműködés”, COM(2004) 107 final, 2004. február 18.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2005. október 13-i állásfoglalása: „A városi dimenzióról a bővítés kapcsán”, P6_TA-PROV(2005)0387, előadó: Jean Marie BEAUPUY, a HL-ban még nem jelent meg.

1.5 **hangsúlyozza** a városok döntő hozzájárulását a 2005-ben új hangsúlyokat kapott lisszaboni stratégia megvalósításához. A növekedés azonban nem öncél, hanem a foglalkoztatás, a társadalmi kohézió és az ökológiai fenntarthatóság növelésének eszköze, s mivel ily módon hozzájárul az európai szociális modell fenntartásához, biztosítja Európa polgárainak életminőségét. Az EU polgárai számára legfontosabb kérdés a foglalkoztatás. Azáltal, hogy jelenleg a gazdasági növekedésre és a termelékenység növelésére koncentrálnak, azonban nem szabad szem elől téveszteniük a lisszaboni stratégia egyéb vetületeit;

1.6 **felhívja a figyelmet** arra, hogy a városok mindig is mindenfajta fejlesztés „laboratóriumai” voltak: a legtöbb szociális és technológiai előrelépés városokból indult ki. Ez a városok számára karakterisztikus szerkezetváltás esélyeket és kockázatokat egyaránt hordoz magában, mind az egyén, mind a társadalom számára. A városok megtanulták, hogyan kezeljék ezt a szerkezetváltást, miként reagálnak rá. Ahhoz is hozzá szoktak, hogy a – részben a szerkezetváltásból adódó – piaci kudarcokat ellensúlyozzák. S mivel a lisszaboni célok eléréséhez sok ágazatban az új kihívások alapján szerkezetkiigazításra van szükség, a városok központi szerepet kapnak;

1.7 **ezért kritikusan jegyzi meg**, hogy a lisszaboni stratégia kidolgozásának és megvalósításának „felülről lefelé” történő megközelítése folytán az európai városok túlnyomó részét nem vonták be a tagállamok nemzeti reformprogramjainak elkészítésébe. A városok egy részét csak formálisan vonták be, tartalmilag nem. Egy felmérés azt mutatja, hogy általában inkább akkor vonták be a városokat, ha az adott tagállamban volt egy kifejezetten városokkal foglalkozó minisztérium (pl. Hollandia ilyen), vagy ha a szóban forgó városok egyben régiók is voltak (Berlin, Hamburg, Bécs stb.). A városi szint be nem vonásának egyik következménye az, hogy a városokban rejlő lehetőségek, illetve sajátos képességük, hogy együttműködési szinergiákat teremtsenek a köz- és magánszféra érintettjei, valamint a szociális szereplők között, részben kihasználatlanul marad. Lényegében ugyanerre az eredményre jut egy, az RB által lefolytatott vizsgálat is, melynek címe: „A növekedéssel és a munkahelyteremtéssel kapcsolatos lisszaboni partnerség megvalósítása – A régiók és a városok hozzájárulása”⁽¹⁾. Eszerint a városoknak és régióknak csupán 17 %-a elégedett a nemzeti reformprogramok kidolgozásába történő bevonásukkal;

1.8 **megállapítja**, hogy a városokat a strukturális alapok általános rendelkezéseinek megállapításáról szóló rendelet⁽²⁾ 25. és 26. cikke szerinti nemzeti stratégiai referenciakeret elkészítésébe általában jobban bevonták. A városi dimenzió direkt figyelembevétele a nemzeti stratégiai referenciakeretekben és az azokból levezetett operatív programokban azonban még mindig nem magától értetődő;

1.9 **kritikusan utal arra**, hogy a 2007–2013-ra vonatkozó, a kohézióról szóló stratégiai iránymutatások jelenleg rendelkezésre álló tervezetéből⁽³⁾ is messzemenően kimarad a kohéziós politika városi dimenziója, azt csupán a „területi sajátosságok” keretében tárgyalják. Ezt a hiányosságot a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó, a kohézióról szóló stratégiai iránymutatásokhoz kapcsolódó konzultációs folyamat eredményei is világossá teszik, hiszen ennek során sokszor követelték a városok növekedésben és foglalkoztatásban betöltött döntő szerepének erőteljesebb hangsúlyozását. Az iránymutatásoknak a városok létfontosságú szerepét formálisan is el kellene ismerniük. A városok bevonását kötelező érvénnyel rögzítő, világos uniós szabályozás hiányában fennáll az a veszély, hogy a 2007–2013-as időszakban nem a kohéziós politika városi dimenziójának erősödésére, hanem annak gyengülésére kerül sor;

1.10 **üdvözli** ezért az Európai Bizottságnak „A kohéziós politika és a városok: a városok hozzájárulása a régiók növekedéséhez és munkahelyteremtéséhez”⁽⁴⁾ című munkadokumentum betervezésével indított kezdeményezését, mely e bírálatokat tekintetbe véve a jövőbeli kohéziós politikában a városi dimenziót mégiscsak erősíti. A dokumentum ragyogóan szemlélteti a városok központi jelentőségét Európa, a tagállamok és a régiók további fejlődése szempontjából. Világosan kirajzolódik az a döntő hozzájárulás, amelyet a városok a növekedés és a foglalkoztatás, a szociális kohézió, valamint a fenntartható fejlődés érdekében nyújtani képesek;

1.11 **méltaja** különösen azt a körülményt, hogy az Európai Bizottság a dokumentumban a városi dimenziót annak teljes összetettségében ábrázolja. Ez a holisztikus megközelítés a dokumentum egyik fő erőssége, amelyet mindenképp meg kell tartani. A konkrét példák és adatok alapján bemutatott komplexitásnak csak egy minden politikaterületet magában foglaló, integrált megközelítéssel lehet megfelelni. A városi dimenzió nem korlátozható pusztán a kohéziós politikára, hanem azt valamennyi közösségi politikában közvetlenül figyelembe kell venni;

1.12 különösen **kiemeli**, hogy a dokumentumban a városok hozzájárulását 50 konkrét cselekvési iránymutatásra bontották le. Ezek immár a városok rendelkezésére állnak, útmutatásként arra vonatkozóan, hogy milyen irányú lépéseket tehetnek a jövőben;

1.13 **támogatja** az Európai Bizottság által a munkadokumentumhoz kapcsolódóan megindított konzultációs folyamatot, valamint az Európai Bizottságnak azt a szándékát, hogy e folyamat legfontosabb eredményeit beépíti a stratégiai kohéziós iránymutatások végleges változatába, és az átdolgozott munkadokumentumot egy „közlemény” formájában közzéteszi;

⁽¹⁾ „A növekedéssel és a munkahelyteremtéssel kapcsolatos lisszaboni partnerség megvalósítása – A régiók és a városok hozzájárulása. A régióknak és a városoknak a lisszaboni nemzeti reformprogramok elkészítésébe történő bevonásáról szóló felmérés”, DI CdR 45/2005.

⁽²⁾ Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (COM(2004) 492 final), 2004. július 14.

⁽³⁾ „Az Európai Bizottság közleménye: Kohéziós politika a növekedés és a foglalkoztatás támogatására: közösségi stratégiai iránymutatások a 2007–2013 közötti időszakra”, COM(2005) 299, 2005. július 5.

⁽⁴⁾ Az Európai Bizottság szervezeti egységeinek munkadokumentuma: „A kohéziós politika és a városok: a városok hozzájárulása a régiók növekedéséhez és munkahelyteremtéséhez”, 2005. november 23., német nyelven megtalálható a következő helyen: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/consultation/urban/index_de.htm

1.14 **közreműködik** a városi dimenzió további erősítésén a 2006. április 26-án tartandó „városok fórumának” az Európai Bizottsággal és az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottságával történő közös megszervezése révén.

1.15 **üdvözli**, hogy a kohéziós alap felállításáról szóló tanácsi rendeletre vonatkozó javaslat lehetővé teszi a környezetbarát városi közlekedés támogatását a kohéziós alpból;

2. A Régiók Bizottsága javaslatai az Európai Bizottság „Kohéziós politika és a városok: a városok hozzájárulása a régiók növekedéséhez és munkahelyteremtéséhez” című munkadokumentumához

A Régiók Bizottsága

2.1 **gratulál** az Európai Bizottságnak az egyes témák – a városok fenntartható fejlesztése az európai regionális politikában, a városok szerepe/miért fontosak a városok?, vonzó városok, az innováció támogatása, vállalkozói kezdeményezések és tudásalapú gazdaság, több és jobb munkahely, a városok közti különbségek, kormányzás és a városok megújításának finanszírozása – precíz és részletesen alátámasztott kifejtéséért;

2.2 **üdvözli**, hogy a cselekvési iránymutatásokban a tagállamokat felszólítják a városok intézkedéseinek támogatására;

2.3 negyedik prioritás bevezetését **tartja szükségesnek** a közösségi stratégiai iránymutatásokban, mely a városokra és a városi régiókra koncentrálnak annak érdekében, hogy még a leghátrányosabb helyzetű városi térségekben is biztonságos, összetartó, továbbá gazdasági, szociális, környezetvédelmi és kereskedelmi szempontból fenntarthatóan fejlődő közösségek jöjjenek létre;

2.4 utal a városok – különösen méretük, földrajzi helyzetük (pl.: peremterületek), a hatáskörök adott országon belüli megosztása és – annak függvényében eltérő helyzetére, hogy régi vagy új tagállamban található-e; **javasolja** továbbá, hogy ne hagyjanak figyelmen kívül egy olyan fontos kritériumot, mint amelyet az egyes tagállamok városai között az adott országok urbanizációs és gazdasági színvonalából adódó különbségek jelentenek;

2.5 **osztja** az Európai Bizottság nézőpontját a tekintetben, hogy a városok cselekvési hatáskörének általános erősítése eredményes fejlődésük előfeltétele, és a regionális fejlődéshez is jelentős mértékben hozzájárul. Ehhez a városokat egyrészt el kell látni olyan rendszerekkel és eszközökkel, amelyek lehetővé teszik, hogy reagáljanak a gazdasági és társadalmi változásokra, másrészt pénzeszközökből is meg kell kapniuk a „kritikus tömeget”, ezeket globális támogatás nyújtásával és az irányítási feladatok és az illetékesség átadásával lehetne megtenni, amint az az ERFÁ-ra vonatkozó új rendelkezésekben is olvasható (a 36., a 41. és a 42. cikkben);

2.6 **hangsúlyozza**, hogy a lisszaboni stratégia céljainak a növekedés és a termelékenység jelentős fokozásával történő

elérése érdekében fontos felismerni a városok és városi térségek hozzájárulásának jelentőségét, amely lakosságuk „kritikus tömegéből”, a felsőoktatás és a tudomány kiválósági központjából, valamint a felfedezések ipari méretekben történő hasznosításának képességéből ered. Szükségesnek tartja ezért, hogy a kohéziós politikának városi dimenziója is legyen, amely tekintetbe veszi a városokban mint az innováció és a tudásalapú gazdaság motorjaiban rejlő lehetőségeket;

2.7 **utal** különösen a vállalkozói környezet és az innováció keretfeltételeinek javításával összefüggésben arra, hogy a városok csak akkor képesek gyakorolni e fontos irányítási feladatokat, ha rendelkeznek az ehhez szükséges pénzügyi erőforrásokkal. Ez természetesen az összes felsorolt cselekvési területre érvényes;

2.8 **hangsúlyozza** az összehangolt és a „funkcionális régiók” realitárait figyelembe vevő eljárás mód jelentőségét abban, hogy az említett cselekvési iránymutatások révén tartós javulást lehessen elérni. Csak az adminisztratív határokon átnyúló partneri együttműködésből bontakoznak ki megoldási lehetőségek és esélyek a meglévő potenciál kihasználására. Ezt a gyakorlatban nem mindig egyszerű együttműködést az uniós politikáknak speciális ösztönzőkkel kellene támogatniuk, például a nagy térségek stratégiai fejlesztési projektjeinek előmozdításával. Különösen fontos, hogy új együttműködési hálózatokat hozzanak létre a nagyvárosi és a városi területek között, és a meglévőket erősítsék. Különös figyelmet érdemel a jelenlegi programkészítési időszak során az Interreg III kezdeményezés keretében létrejött együttműködés, amely a 2007–2013-as időszakban a területi együttműködési célkitűzéssel veszi kezdetét;

2.9 **hangsúlyozza**, hogy a városoknak jelentős a szerepük a klímaváltozás elleni küzdelemben, lakosságuk számából és abból eredően, hogy nagy volumenű változásokat képesek előidézni, például a tömegközlekedési szolgáltatások vagy innovatív energiaforrások épületekben történő felhasználása területén. Környezetvédelmi követelmény bevezetését javasolja ezért a strukturális alapok programjaihoz kapcsolódóan;

2.10 **hangsúlyozza** az ún. „barna zónák” (felhagyott ipari övezetek) és közterületek rendbehozatalának és városépítészeti fejlesztésének fontosságát, mivel ez hozzájárul a megnövekedett városok megújulásához és az átgondolatlan terjeszkedés visszafogásához. Ehhez a városoknak a nemzeti és az európai szint támogatására van szükségük. Különleges problémáik kezelésére a nagyvárosi és a városi területeknek közösségi pénzügyi támogatásra van szüksége ad hoc programok létrehozásához a hanyatló városi területek felújítása és az URBAN program keretében megkezdett munkák folytatására irányuló kezdeményezések ösztönzése céljából;

2.11 **tudatában van**, milyen fontos a közigazgatás minden területét átfogó sokszínűségi politika, amely elengedhetetlen feltétele a migrációs háttérű személyekben rejlő különleges potenciál teljes kihasználásának, amely jelenleg még gyakran kihasználatlan erőforrás;

2.12 **rámutat különösképp** az általános érdekű szolgáltatások jelentőségére a hatékonyabb városi rendszerek és a városok vonzereje szempontjából. Ennek kapcsán – a szubszidiaritás elvének kifejeződéséeként – különösen arra kell tekintettel lenni, hogy a regionális és települési önkormányzatoknak szabad választási joguk legyen az általános (gazdasági) érdekű szolgáltatások nyújtásának formáját illetően. **Követeli**, hogy az európai jogi keretek továbbra is hagyják nyitva a lehetőséget a saját termelés, illetve a „házon belüli” vállalatok közvetlen megbízása előtt. A szerződések és támogatások odaítélésére vonatkozó jogalkotás terén a városoknak és a régióknak nagyobb mozgásteret kell kapniuk;

2.13 **ajánlja**, hogy valamennyi cselekvési területen külön vegyék figyelembe a nők, a fiatalok, az idősebbek, valamint a speciális gondozást igénylő személyek szükségleteit;

2.14 **úgy véli**, hogy a városokat a női vállalkozások támogatása, valamint a nők üzleti, illetve közszférában betöltött vezetői szerepének bővítésére és támogatására irányuló intézkedések révén „nőbarátabb” helyé kellene tenni megfelelő helyi és szociális szolgáltatások segítségével;

2.15 arra **ösztönöz**, hogy a dokumentumot egészítsék ki egy, az egészségről szóló külön fejezettel. Ez a téma ugyan a három központi tárgykör – az elérhetőség és a mobilitás, a szolgáltatásokhoz és létesítményekhez való hozzáférés, valamint a természeti és fizikai környezet – mentén kerül tárgyalásra, jelentősége miatt azonban saját, közvetlen cselekvési iránymutatásokban is figyelembe kellene venni;

2.16 **hangsúlyozza** az igényeknek megfelelő nyitvatartási idejű, minden területet lefedő és megfizethető gyermekfelügyeleti kínálat biztosításának különleges jelentőségét. Egy ilyen kínálat lehetővé teszi a gyermeknevelésre jogosultaknak, hogy munkát végezzenek, fontos alapot teremt a gyermekek további oktatásához, és nagyban hozzájárul az eltérő kultúrák, illetve a speciális igényű gyermekek beilleszkedéséhez;

2.17 **bírálólag jegyzi meg** a „kis- és középvállalkozásokat, valamint mikrovállalkozásokat szolgáló intézkedések” területére vonatkozó cselekvési iránymutatásokat illetően, hogy a finanszírozáshoz való hozzáférésnek a kockázatok átvállalása útján való leegyszerűsítését csak nagyon korlátozottan és szigorú kritériumok alapján szabadna folytatni, és **hangsúlyozza**, hogy a mikrovállalkozásoknak nyújtott pénzügyi támogatásokat növelni kell;

2.18 **utal arra**, hogy az oktatás és az oktatáspolitikai minden területét – beleértve az „életet végigkísérő tanulást” is – úgy kellene tekinteni, mint amely nem csupán a növekedésre és a foglalkoztatásra van kihatással, hanem egy szociális és szolidáris társadalom szempontjai alapján is, amely mindenekelőtt azt állítja a középpontba, hogy valamennyi ember részt vegyen az össztársadalmi – és ne csak a gazdasági – folyamatokban;

2.19 **tudatában van annak**, hogy az idősebb emberek részarányának növekedése miatt nagyobb jelentőséget kapnak az olyan területek, mint az ápolás és gondozás, valamint a „szociális szolgálatok”. A korfának ebben az eltolódásában a városok számára nagy jövőbeli kihívások rejlenek, egyúttal azonban esélyt is jelentenek a növekedésre és a foglalkoztatásra, például az ápoló foglalkozásokban;

2.20 **hangsúlyozza**, hogy az európai nagyvárosi és városi területeken élő bevándorlók nagy száma jelentős kihívás a területek számára, de egyben új erőforrást is jelent, melynek révén ezek a területek új növekedési lehetőségekre találhatnak. A különböző közszoálalmati intézményeknek ösztönözni kellene e lehetőségek kiaknázását.

2.21 **kiemeli** a szociális gazdaság mint az első (magán-) és a második (állami) szektor melletti növekvő munkaerőpiac – különösen a városok számára – fokozódó jelentőségét. **Követeli**, hogy a cselekvési irányvonalakban, például a hitelekhez való hozzájárítás terén vagy állami garanciák révén közvetlenül vegyék figyelembe, hogy növelni kell a szociális gazdasághoz (a „harmadik szektorhoz”) tartozó vállalatok piaci esélyeit.

2.22 **kiemelten aláhúzza**, hogy a fenntartható munkahelyteremtés és a munkanélküliség elleni küzdelem az EU további fejlődése szempontjából központi jelentőségű. Csak az e területen elért, látható eredmények alapján sikerülhet a lakosság körében az EU elfogadottságát elérni, illetve viszszyanyerni. A városokat mint a szerkezetváltás központjait különösen nagy mértékben érinti a munkanélküliség problémaköre;

2.23 **követeli**, hogy a tagállamok munkaerő-piaci politikája nagyobb mértékben legyen tekintettel a városi régiók szükségleteire, és hogy a funkcionális városi munkaerő-piaci régiókkal közösen fejlesszenek ki ehhez igazított terveket. Ehhez a nemzeti, regionális és helyi munkaerő-piaci politika összehangolását célzó formális megállapodások, egyezmények és paktumok, például a területi foglalkoztatási megállapodások szolgálhatnak alapul. Ezek révén a városok szintjén erősödnek a gazdaság-, a regionális és a munkaerő-piaci politika kapcsolódásai, ezért azokat bővíteni és uniós pénzeszközökkel támogatni kell;

2.24 egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a városokban élő nagyszámú külföldi személy lehetőséget jelent, és hogy a versenyképességhez a városoknak a lehető legszélesebb körű szakértelemmel rendelkező embereket kell vonzania és támogatnia, a bevándorlók pedig gyakran olyan területeket töltenek be, ahol munkaerőre van szükség. Támogatja ezért azt az ajánlást, amely az Európai Bizottságnak a személyek szabad mozgásához kapcsolódó átmeneti szabályok működéséről szóló legutóbbi jelentésében szerepel, vagyis hogy „a tagállamok munkaerőpiacuk helyzete és e jelentés tartalmának tükrében alaposan fontolják meg, szükség van-e e korlátozások fenntartására.”

2.25 **bírálólag mutat rá arra**, hogy a létrejött munkahelyek minősége döntő fontosságú. A foglalkoztatás növekedése túlnyomórészt a részmunkaidős állások és az új pénzkereseti formák bővüléséből adódott. Néhány iparágban a kínált munkahelyek minősége romlik, és/vagy nem kínálnak a jogi normáknak megfelelő szolgálati viszonyokat. Ezekből a munkavállaló anyagi biztonságát sokszor nem biztosító foglalkoztatási formákból új szociális kirekesztések adódnak. A magángazdaságnak és a vállalatoknak olyan munkahelyeket kell rendelkezésre bocsátani, amelyek tartós foglalkoztatást tesznek lehetővé. A munkaerőpiacnak a szociális biztonság és a munkahelyi biztonság terhére történő rugalmassá tétele nem fenntartható koncepció, és ezért a különböző közigazgatási intézményeknek gondoskodni kell arról, hogy ez ne következzen be;

2.26 **kiemeli**, hogy a szociális kirekesztés és az abból eredő problémák (a gettosodástól a bűnözésig) megakadályozása alapfeltétele a jó városi életminőség kialakulásának. A közigazgatási intézményeknek különleges figyelmet kell fordítani azokra a csoportokra, melyek leginkább ki vannak téve a társadalmi kirekesztésnek (főként a bevándorlókra);

2.27 **hangsúlyozza**, hogy a közösségi kezdeményezések, nevezetesen az URBAN és az EQUAL a nemzeti és regionális operatív programokba való beépítése nem eredményezheti az EU programjai és kezdeményezései innovatív hatásának csökkenését. Epp ellenkezőleg, az új kohéziós politika keretében szorgalmazni kell a városi kezdeményezések innovatív jellegét, valamint elő kell mozdítani az ötletek hálózatának kialakítását és alkalmazásuk más helyekre való kiterjesztését;

2.28 ezért **kéri** az Európai Bizottságot, hogy a városi környezetet érintő kezdeményezések mint az EU egyik iránymutatásának megvalósulásai – valamint tekintettel példaértékükre és átvihető jellegükre (amelyet a következő tervezési időszakban is meg kell őrizni) – összehasonlíthatók legyenek, és hogy a cselekvések hatékonysága mind minőségi, mind mennyiségi szempontból mérhető legyen.

3. A Régiók Bizottsága ajánlásai

A Régiók Bizottsága

3.1 **felszólítja** az Európai Bizottságot, hogy valamennyi közösségi politikájában vegye figyelembe a városi dimenziót. Ehhez olyan megközelítés szükséges, amely meghatározza, elemzi és figyelembe veszi a városi realitás konkrét problémáit, továbbá kiértékeli a közösségi politikák városokra gyakorolt hatásait. Ennek biztosításához elengedhetetlennek tűnik a városok hatóságainak bevonása a politikák és programok kidolgozásának valamennyi szakaszába, valamint a megvalósításba és az értékelésbe;

3.2 **utal** arra, hogy a városi dimenziót jobban össze kellene hangolni az Európai Bizottság szervezeti egységei – különösen

a Regionális Politikai, a Környezetvédelmi, a Közlekedési, a Foglalkoztatási, valamint az Egészség- és Fogasztóvédelmi Főigazgatóság – között. A városi dimenzióknak pénzügyi és területi szempontból az EU valamennyi programjában nagyobb figyelmet kell szentelni;

3.3 **hangsúlyozza** a szorosabb egyeztetés szükségességét is az Európai Bizottság, az Európai Parlament és a Tanács között, hogy ily módon világosabb menetrend jöjjön létre az EU városokkal kapcsolatos intézkedéseit illetően;

3.4 **javasolja** az Európai Bizottságnak a „szolgáltatkozi munkacsoport” megerősítését a városok szakértőinek bevonása révén, valamint az Európai Parlament több frakciót átfogó „urban logement” (városi lakhatás) munkacsoportjának mintájára egy szervezeti egységeken átnyúló „task force” (munkacsoport) létrehozását. Fórumok létrehozását is ajánlja, a városokkal az őket érintő uniós politikákról folytatott rendszeres párbeszéd céljára, ahogy ez a környezetvédelem területén már jelenleg is folyik;

3.5 **felszólítja** az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy – a szociális és civil párbeszédhez hasonlóan – hirdessenek meg egy „területi párbeszédet”, amely lehetővé teszi a különböző regionális és városi hatóságok, továbbá azok nemzeti és európai szövetségei számára, hogy álláspontjukat a városokat és a régiókat érintő politikák és intézkedések előkészítése, az azokról való tárgyalás és döntés során megjelenítsék, és ily módon részt vegyenek azok alakításában. Az Európai Bizottság által 2003-ban a Régiók Bizottsága bevonásával megindított párbeszéd a területi önkormányzatok szövetségeivel⁽¹⁾ csak az első lépés ebbe az irányba;

3.6 **szót emel** azért, hogy a Tanács és a tagállamok minden tavaszi csúcstól szervezzenek egy magas szintű találkozókat. Ezen a találkozón – a „területi párbeszéd”-ben részt vevők mellett – mindenképp az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, a Régiók Bizottságának, valamint a városok hálózatainak kellene részt venniük. Ugyancsak ösztönzi, hogy a tagállamok várospolitikáért felelős miniszterei évente tartsanak üléseket, amelyeket a városok hálózatainak és az európai önkormányzati és nemzeti szövetségeknek, például az Európai Önkormányzatok és Régiók Tanácsának a képviselőivel folytatott találkozó kell, hogy megelőzzön. Az Európai Bizottság szolgáltatkozi munkacsoportjának ezeken az üléseken rendszeresen be kellene számolnia munkájuk állásáról;

3.7 **felszólítja** a tagállamok kormányait, hogy nemzeti politikáikban a városi dimenziót jobban vegyék figyelembe. Különösen azt kell biztosítani, hogy a városok el legyenek látva azokkal a pénzügyi erőforrásokkal, amelyek feladataik teljesítéséhez szükségesek. A városokkal és szövetségeikkel folytatott párbeszédet is el kell mélyíteni, a formális konzultáció szilárd keretébe ágyazva;

⁽¹⁾ Az Európai Bizottság „Párbeszéd a területi önkormányzatok szövetségeivel az Európai Unió politikájának alakításáról” című közleménye, COM(2003) 811, 2003. december 19.

3.8 **utal** arra, hogy a kutatás és fejlesztés központi jelentőségű a lisszaboni célok elérése szempontjából. **Követeli** ezért, hogy a városoknak az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának kutatáspolitikájában betöltött jelentős szerepe a városok szempontjainak a szakpolitikákban történő figyelembevétele („urban mainstreaming”) formájában csapódjon le. A városi dimenziót eddig csak a környezet és a közlekedés témakörében vették határozottan figyelembe, pedig a városi kutatás szempontjait fel kell venni valamennyi témakörbe és speciális programba. Ebben az összefüggésben fontos, hogy egyedi intézkedések révén erősebb támogatást kapjon a városok, valamint felsőfokú oktatási és kutatási intézményeik kapcsolatszerének kiépülése. Ezzel a városfejlesztés érdekében szinergia érhető el, valamint az, hogy a nyilvánosság szélesebb köre ismerkedhet meg a kutatás-fejlesztéssel. Ilyen lépés lehetne például egy verseny a „Tudomány Európai Városa” cím elnyeréséért;

3.9 fontos, hogy a 7. kutatási és technológiafejlesztési keretprogram erősítse a városoknak az információ és a tudás cseréje terén játszott szerepét, biztosítsa, hogy a források és innovációs politikák elosztásánál figyelembe vegyék általában a társadalom és konkrétan a polgárok igényeit, valamint garantálja a városfejlesztésre irányuló nemzetek közötti kutatás támogatását;

3.10 **hangsúlyozza** a szubszidiaritás fontosságát és annak jelentőségét, hogy a szubnacionális szinteket bevonják a kohéziós politika programkészítésébe és végrehajtásába. A strukturális alapok kezelésének decentralizálása nem vezethet a kohéziós politikának a tagállamok szintjén történő közponosításához;

3.11 **felkéri** az Európai Bizottságot az arányosság elvének alkalmazására az önkormányzatok által kidolgozott intézkedések irányítási és ellenőrzési rendszerére vonatkozóan;

3.12 **felhívja** a helyi önkormányzatokat, hogy még szorosabban és átláthatóbb módon kapcsolódjanak be a nemzeti reformprogramok előkészítésébe, kialakításába és végrehajtásába, valamint felhívja a tagállamokat, hogy az Európai Bizottságnak szóló éves jelentésükben szájanak egy fejezetet az e programok helyi szintű végrehajtását célzó intézkedések részletes ismertetésére;

3.13 **üdvözli** a városi dimenzió figyelembevételét az Európai Bizottságnak a strukturális alapokról és a Kohéziós Alapról szóló, a 2007–2013-as időszakra vonatkozó rendeletekre tett javaslataiban;

3.14 **követeli** a városi dimenzió erősítését a 2007–2013-as időszakra szóló kohéziós stratégiai iránymutatásokban. A városi dimenzió tényleges bevonását az Európai Bizottságnak kell biztosítania, például a városi dimenzió egyértelmű rögzítésével a tagállamok végrehajtási jelentéseiben és az Európai Bizottság éves jelentésében, amelyeket a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezésekről szóló rendelet tervezetének ⁽¹⁾ 27. és 28. cikke irányoz elő;

3.15 **hangsúlyozza**, hogy a települési önkormányzatok által végrehajtott, előrettekintő stratégiai kezdeményezések, amelyek főként az ún. „új foglalkoztatási forrásokban” adódó alternatív munkahelyek teremtésének szánt javaslatok formájában jelennek meg, kulcsfontosságú szerepet játszanak a munkanélküliséggel kapcsolatos problémák leküzdésében. Ezért az RB **arra hív fel**, hogy egyrészt vegyék figyelembe a városi dimenziót a foglalkoztatási programok létrehozásánál és fejlesztésénél, másrészt pedig biztosítsák a megfelelő hatásköröket, irányítási eszközöket és költségvetést a városok számára;

3.16 **üdvözli** az Európai Bizottság és az EIP csoport JEREMIE, JASPERS és JESSICA elnevezésű közös kezdeményezéseit. E finanszírozási rendszerek sikerének fontos előfeltétele, hogy a rendszerekhez valamennyi állami szintnek egyenjogú hozzáférése legyen;

3.17 **ajánlja** olyan adatok és elemzések kidolgozását, rendszeres aktualizálását és terjesztését, amelyek a városok összetett realitását tükrözik és lehetővé teszik a városokban uralkodó helyzet jobb felmérését. Különösen az ESPON-hoz és a STADTEAUDIT-hez hasonló kezdeményezéseket támogatja;

3.18 **támogatja** a városok közti hálózatok továbbfejlesztését a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréje érdekében. Ilyen téren a meglévő hálózatokat – például az URBACT-ot az „Európai Városi Tudáshálózat” kísérleti projekttel, a régióközi városi együttműködés súlypontjait, az Eurocities-t stb. – kellene kibővíteni. Figyelembe kell továbbá venni a városok érdekeit védő nemzeti és európai szintű szövetségek kezdeményezéseit is;

3.19 **felkéri** az Európai Bizottságot, hogy a támogatásban részesülő országoktól követelje meg, hogy a kohéziós alapról származó eszközök jelentős részét a fenntartható városi közlekedéssel kapcsolatos projektekre fordítsák;

Brüsszel, 2006. április 26.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Michel DELEBARRE

⁽¹⁾ Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (COM(2004) 492 final), 2004. július 14.

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára »Párbeszéd az Európai Unió és a tagjelölt országok civil társadalmi között«”

(2006/C 206/05)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

TEKINTETTEL az Európai Bizottság alábbi közleményére a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága részére: „Civil társadalmi párbeszéd az EU és a tagjelölt országok között” (COM(2005) 290 final)

TEKINTETTEL az Európai Bizottság 2005. június 29-i határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján konzultációt kezdeményez az RB-vel;

TEKINTETTEL elnökének 2005. szeptember 29-i határozatára, melyben megbízta a „Külkapcsolatok” szakbizottságot vélemény kidolgozásával a következő témában: „Az Európai Bizottság stratégiai dokumentuma a bővítési folyamat eredményeiről”;

TEKINTETTEL véleményére a pénzügyi tervről: Az Európai Bizottság közleménye a Tanács és az Európai Parlament számára – Építsük fel közös jövőnket – Kihívások és pénzügyi eszközök a kibővített Unióban 2007–2013 között, COM(2004) 101 final, CdR 162/2004 ⁽¹⁾ fin, (előadó: Albert BORE, Birmingham város önkormányzatának tagja (UK/PSE));

TEKINTETTEL a következő témában kiadott véleményére: az Európai Bizottság ajánlása Törökország előrehaladásáról a csatlakozás felé (COM(2004) 656 final, CdR 495/2005, előadó: Helene LUND, Farum város önkormányzatának tagja (DK/PSE));

TEKINTETTEL a Horvátország európai partnerségében megfogalmazott elvekről, prioritásokról és feltételekről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslattal (COM(2004) 275 final) kapcsolatban megfogalmazott véleményére (CdR 499/2004, előadó: Isidoro GOTTARDO, Friuli Venezia Giulia regionális tanácsának tagja (IT/PPE)),

TEKINTETTEL az Európai Bizottság által tartott, „Az aktív európai polgárság jövőbeni programja 2007–2013” című nyilvános online konzultáció eredményeire,

TEKINTETTEL a Tanács 2004. január 26-i határozatára az aktív európai polgárságot (a polgári részvételt) támogató közösségi cselekvési program létrehozásáról (2004/100/EK),

TEKINTETTEL a „Külkapcsolatok és decentralizált együttműködés” szakbizottság által 2006. február 28-án elfogadott véleménytervezetre (CdR 50/2006) (Előadó: Isidoro GOTTARDO, Friuli Venezia Giulia regionális tanácsának tagja (IT/PPE)),

MIVEL

- 1) A tagjelölt országok civil társadalma alapvető szerepet játszik az európai integrációs folyamatnak a polgárokkal való megismertetésében, és a nemzeti, regionális és helyi hatóságok támogatásában, hogy a szükséges gazdasági, társadalmi és politikai erőfeszítésekkel eredményesen lezárhassák a csatlakozási folyamatot;

⁽¹⁾ HL C 164 2005. július 5., 4. o.

- 2) Az EU és a tagjelölt országok civil társadalmi közötti párbeszéd szükségese ahhoz, hogy meggyorsítsuk és elmélyítsük egymás társadalmi-politikai megismerésének folyamatát és egymás kultúrájának tiszteletben tartását;
- 3) Az EU, illetve a tagjelölt országok civil társadalmaira épülő és a kölcsönös megértést, valamint az európai integrációs folyamattal kapcsolatos ismeretek terjesztését szolgáló hálózatok kialakítása révén biztosítható a decentralizált megközelítésmód.

2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (az április 27-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt:

1. A Régiók Bizottsága álláspontja

1.1 Általános megjegyzések

A Régiók Bizottsága

1.1.1 **kedvezően fogadja** az Európai Bizottság közleményét arra vonatkozóan, hogy tegyék működőképessé a civil társadalmak közötti párbeszédre alapuló és a Törökországra, Horvátországra, valamint az egyéb uniós tagjelölt országokra irányuló stratégia „harmadik pillérét”;

1.1.2 **osztja** azt a véleményt, hogy az európai intézmények irányítsák figyelmüket a tagjelölt országok polgáira, hiszen őket a múltban mindig háttérbe szorították a korábbi bővítésekkel kapcsolatos döntéseknél, azok következményeinél és az azokban rejlő lehetőségeknél; mindez ahhoz vezetett, hogy az emberek inkább csak „elszenvedték” az integrációs folyamatot, ahelyett, hogy abban aktívan részt vettek volna;

1.1.3 a Tanács 2005. október 3-i határozatához **kapcsolódva** – amely hangsúlyozza, hogy feltétlenül gondoskodni kell arról, hogy a polgárok egyetértsenek a csatlakozási folyamattal – az RB azt a **nézetet képviseli**, hogy a Közösség folyamatos bővítésének következményeiről szóló tájékoztatás ne korlátozódjon a tagjelölt országok polgáira, hanem a tagállamok civil társadalmi szereplőire is kiterjedjen. A közösség befogadóképességét mint fontos csatlakozási feltételt az alapján is méri, hogy az uniós polgárok milyen mértékben fogadják el a jövőbeni bővítéseket.

1.1.4 **egyetért** az Európai Bizottság döntésével, amely szerint az Európai Unióhoz való csatlakozás folyamata során be kell vonni a regionális és a helyi önkormányzatokat a valamennyi tagjelölt országgal folytatandó politikai párbeszédbe; ezért kiemelt partnernek **tekinti magát** az Európai Bizottság stratégiájának harmadik pillérének belül, mivel közvetlenül felkéri, hogy mozdítsa elő a civil társadalmak közötti párbeszédet; tehát kéri, hogy közvetlenül vonják be az Európai Bizottság jövőbeni tevékenységébe a civil társadalmak közötti párbeszéd területén, különös tekintettel a tájékoztatásra és a kommunikációra irányuló intézkedésekre;

1.1.5 **rámutat** az Európai Bizottság közleményében fennálló egyensúlytalansági helyzetre, hiszen ez a dokumentum szinte teljes egészében csak Törökországgal foglalkozik; úgy véli, hogy hasznosabb lett volna horizontálisabb megközelítést alkalmazni a harmadik pillérrel kapcsolatos közlemény elkészítésekor, hogy

a dokumentum Törökországon és Horvátországon túl valamennyi tagjelölt országra kiterjedjen;

1.1.6 különösen arra az egyenlőtlenségre **hívja fel a figyelmet**, amely a közlemény pénzügyi megközelítésében tapasztalható: minimális hivatkozási keret kerül ugyanis meghatározásra – noha ideiglenes jelleggel – a Törökországra irányuló tevékenységek vonatkozásában; nem létezik azonban ilyen keret a Horvátországgal kapcsolatos tevékenységekre;

1.1.7 szükségesnek **tartja**, hogy az Európai Unió tagállamaira hagyjuk a tagjelölt országok saját területén élő polgáira irányuló kommunikációs és integrációs politika megtervezését, ezzel szemben úgy **véli**, hogy az Európai Bizottság szerepének jobban megfelel az európai integrációs folyamat okait, jelentőségét és lehetőségeit bemutató, mind a jelenlegi, mind az esetleges jövőbeni tagjelölt országokra érvényes megközelítésmód kialakítása, amely a valamennyi tagjelölt ország polgáira irányuló, a regionális és helyi hatóságok által végrehajtandó kommunikációs terven keresztül valósul meg;

1.1.8 e tekintetben **hangsúlyozza** annak szükségességét, hogy egyfajta „Civil társadalmak európai hálózata” elnevezésű szervezetet kellene megbízni azzal a feladattal, hogy – részére megfelelő finanszírozást biztosítva – mutassa be az egyes tagjelölt országok polgárainak az európai integrációs folyamat történetét, intézményeit, okait és perspektíváit, különös tekintettel az európai polgárság jelentőségére, amely a csatlakozási folyamat végén járul a nemzeti állampolgársághoz. E hálózat a tagjelölt országok civil társadalmában, illetve iskoláin és egyetemeken működne;

1.1.9 **javasolja** továbbá találkozók tervezését és intézményesítését az Európai Unió regionális és helyi képviselői, valamint valamennyi tagjelölt ország regionális és helyi képviselői között. Mindez még nem szilárdult meg sem Horvátország, sem a potenciális tagjelölt nyugat-balkáni országok vonatkozásában, mely utóbbiak a Stabilizációs és Társulási Megállapodások első modelljeit alkalmazzák;

1.2 Folyamatban lévő és új tevékenységek: Törökország

1.2.1 **ismételten hangsúlyozza** azon meggyőződését, hogy szükséges közös konzultatív bizottságok létrehozása a helyi török önkormányzatokkal, ugyanakkor aggodalommal jegyzi meg, hogy a török nemzeti hatóságok még nem tették meg a szükséges lépéseket az RB–Törökország bizottság tényleges létrehozása érdekében;

1.2.2 **tudomásul veszi** az Európai Bizottság javaslatát, mely szerint be kell vonni az NGO-kat a török polgárok uniós tagállamokon belüli integrációjának folyamatába, azonban **hangsúlyozza**, hogy ezen folyamat megkönnyítéséhez elengedhetetlen a helyi közösségeket bevonó decentralizált megközelítés;

1.2.3 **kiemeli** annak szükségességét, hogy az Európai Bizottság készítsen éves speciális jelentést a törökországi kisebbségek jogainak tiszteletben tartásáról, és úgy **véli**, ésszerű lenne meghatározni egy fix kvótát arra vonatkozóan, hogy az előcsatlakozási támogatások mekkora része fordítandó a kisebbségi jogok védelmével és a kisebbségi és a regionális nyelvek használatával foglalkozó NGO-k és helyi képvisleti szervezetek támogatására;

1.2.4 **üdvözli** az Európai Bizottság kezdeményezését a nők jogaiért és az esélyegyenlőségért küzdő szervezetek védelmében, és **hangoztatja** annak szükségességét, hogy mozdítsuk elő és kísérjük figyelemmel a nőknek a helyi szintű politikai életben való tényleges részvételét;

1.2.5 **üdvözli** a török egyetemi hallgatók részvételét a Jean Monnet közösségi programokban, azonban elengedhetetlennek **tartja** e kezdeményezés – akár új technológiákon keresztül történő – decentralizálását és kibővítését, hogy abban egyrészt a peremterületeken elhelyezkedő egyetemek, másrészt a felsőfokú tanulmányokig el nem jutó diákok is részt tudjanak venni;

1.2.6 **üdvözli** a kulturális cserekapcsolatok fejlesztését, amely az Európai Unióval folytatott párbeszéd központi elemévé válhat, és arra **ösztönzi** az Európai Bizottságot, különösen annak ankarai delegációját, hogy alkalmazzon decentralizált szemléletmódot, amely megfelelőképpen figyelembe veszi a peremterületeken és Törökország azon területein működő nem kormányzati szervezeteket, ahol kisebbségi nyelveket beszélnek, amelyek védelmét akár a „Kultúra és média” közösségi programokon keresztül is elő kellene mozdítani;

1.2.7 **egyetért** azzal, hogy ösztönözni kell a vallási közösségek és szervezetek közötti párbeszédet, és **szeretne** erről megfelelő tájékoztatást kapni a civil társadalmak közötti párbeszéddel kapcsolatos jövőbeni közlemények révén;

1.2.8 **megítélése szerint** hasznos aktívan bekapcsolódni a világhálón folyó nyilvános viták elősegítésébe, valamint részt venni azokban a tematikus tevékenységekben, amelyeket az Európai Bizottság szervez a Törökországgal kapcsolatos információkat tartalmazó weboldalon;

1.3 Folyamatban lévő és új tevékenységek: Horvátország

1.3.1 **sajnálatosnak tarja**, hogy a Horvátországgal kötött Stabilizációs és Társulási Megállapodás szövege nem tartalmazza a Régiók Bizottsága és a horvát regionális és helyi önkormányzatok közötti konzultatív vegyes bizottság létrehozását; **felhívja** az Európai Bizottságot e kérése támogatására, hogy a hasonló hibák elkerülhetők legyenek a nyugat-balkáni térség más potenciális tagjelölt országai vonatkozásában;

1.3.2 **megjegyzi**, hogy növekszik Horvátország részvétele a közösségi programokban, és **kívánatosnak tartja** a horvát és az európai városok közötti ikerintézményi együttműködésnek a „Polgárok Európáért” program révén való megerősítését, illetve a horvát megyék és az európai régiók – különösen az Európai Unióhoz 2004-ben csatlakozott tagállamok 1. célkitűzésbe tartozó régiói – közötti partnerség megszilárdítását, akár a Leonardo da Vinci program révén is;

1.3.3 **felhívja** az Európai Bizottság figyelmét, hogy fordítson megkülönböztetett figyelmet a horvát civil társadalomban a kisebbségi nyelvek, a kétnyelvűség, valamint a kisebbségi jogok tiszteletben tartásának támogatására;

1.3.4 **üdvözli** az Európai Bizottság azon kezdeményezését, hogy a nagyközönség számára az Európai Unióról szóló információkat szolgáltató televíziós programok finanszírozására irányuló projektjeibe bevonja az európai regionális és helyi média által készített programokat is; ebben az összefüggésben és a fenti kezdeményezés sikeressége érdekében **hangsúlyozza**, hogy fontos a regionális és a nemzeti kisebbségek nyelvének használata;

1.3.5 elengedhetetlennek **tartja** a horvát civil társadalom aktív részvételét fejlesztő új tevékenységek között a határokon átnyúló együttműködés ösztönzését, különösen az európai régiók és a vallások közötti párbeszéd előmozdítása révén;

1.3.6 **tudomásul veszi** a horvát kormány azon szándékát, hogy a „Civil társadalom fejlesztésére irányuló nemzeti stratégiát” dolgoz ki, és tanácsot hoz létre a civil társadalom fejlesztésére. Ez utóbbi testület feladata, hogy biztosítsa a szükséges átláthatóságot a horvát civil társadalom tevékenységeire szánt nemzeti pénzalapok elosztásának mérlegelése során;

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

2.1 Általános ajánlások

A Régiók Bizottsága

2.1.1 ésszerűnek **tartja**, hogy az Európai Bizottság 2006-tól kezdődően évente készítsen összefoglaló dokumentumot a civil társadalmak közötti párbeszéd helyzetéről, amely kiegyensúlyozottabb, tekintetbe veszi a tagjelölt országok eltérő körülményeit, és magában foglal egy, a vallási közösségek és szervezetek közötti párbeszédéről szóló külön jelentést;

2.1.2 **kéri**, hogy a civil társadalmak közötti párbeszédéről szóló jövőbeni közleményekhez rendszeresen csatolják a civil társadalmak közötti párbeszéd fejlesztésére irányuló tevékenységek finanszírozására szolgáló, az egyes tagjelölt országokra lebontott pénzügyi keretet;

2.1.3 **javasolja**, hogy az Európai Bizottság mérlegelje az egymás történelmét, kultúráit, valamint az európai integrációs folyamatot bemutató „Civil társadalmak európai hálózatának” létrehozását, amely tekintetbe veszi az EU kulturális, nemzeti, regionális és helyi különbözőségeit, és az iskolákon és az egyetemeken keresztül éri el az EU és a tagjelölt országok polgárait;

2.1.4 **hangsúlyozza**, hogy a párbeszédnek az európai integráció pozitív szempontjaira kell összpontosítania.

2.1.5 **ösztönzi** az Európai Bizottságot, hogy használja a Circom hálózatot és az európai városokban és régiókban, valamint a tagjelölt országokban működő magán televíziós csatornákat a nagyközönségnek szánt televíziós programok készítésére, az EU és a tagjelölt országok civil társadalmi közötti párbeszéd fejlesztése érdekében; **felkéri** az Európai Bizottságot, hogy segítse elő a török és a horvát nemzeti, regionális és helyi sajtó – beleértve a kisebbségi sajtót – újságíróinak részvételét az RB plenáris ülésein;

2.1.6 úgy **véli**, hogy különös figyelmet kell fordítani az esélyegyenlőség tiszteletben tartására és a nőjogi szervezetek szerepére, ezért javasolja, hogy az Európai Bizottság biztosítson elsőbbséget az NGO-k által benyújtott projekteknek, az esélyegyenlőség tiszteletben tartása és a nők szociális és politikai tevékenységekben való részvételének előmozdítása érdekében. Ebben az összefüggésben **kéri** az Európai Bizottságot, hogy készítsen specifikus programokat a tagjelölt országok számára, amely programok a gazdasági, a társadalmi és a politikai életben, valamint az oktatásban és a médiában tapasztalható közvetlen és a közvetett diszkrimináció jelenségeinek leküzdésére irányulnak;

2.1.7 **felhívja** a figyelmet arra a tényre, hogy Horvátország jelenleg ki van zárva az aktív európai polgárság (polgári részvétel) területén működő szervezetek támogatására irányuló közösségi cselekvési tervből;

2.2 Törökország

2.2.1 **tudomásul veszi**, hogy az Európai Bizottság becslése szerint a civil társadalmi párbeszéd finanszírozásához szükséges összeg a 2006. évre 40 millió euró; e tekintetben **szükségesnek ítéli** a rendelkezésre álló pénzalapok felhasználásának féldőben történő ellenőrzését, ugyanakkor **véleménye szerint** a konkrét igényeket figyelembe vevő megközelítés praktikusabb, mint az előre meghatározott százaléku támogatás biztosítása, ahogyan ez az Európai Bizottság közleményében szerepelt. Fenntartaná azonban a többéves időtartamra előre meghatározott kvótát, amely ösztönözné a kisebbségi jogok védelmével és a kisebbségi nyelvek használatával foglalkozó NGO-k és helyi képviselői szervezetek tevékenységét;

2.2.2 **sürgeti** a török hatóságokat, hogy tegyék meg a török helyi önkormányzatok és az RB részvételével működő közös konzultatív bizottság létrehozásához szükséges lépéseket;

2.2.3 **ösztönzi** az Európai Bizottságot, hogy a nagyvárosokon és a nagyobb török egyetemeken kívül is biztosítson finanszírozást a Jean Monnet programok és a „az európai integrációs tananyag az egyetemeken” elnevezésű Jean Monnet Projekt számára; ésszerűnek **tartja** hasonló programok előkészítését, amelyek a középfokú oktatásban résztvevő diákokra irányulnak;

2.2.4 **javasolja**, hogy alakítsunk ki szoros kapcsolatokat a helyi önkormányzatokat képviselő szervezetekkel és a regionális, valamint a helyi médiával, hogy bevonjuk a Törökország peremterületein működő NGO-kat;

2.2.5 **ösztönzi** az Európai Uniót, hogy intézzen nyomatékos felhívást a török hatóságokhoz: gondoskodjanak a nők megfelelő arányú képviselőtől a helyi politikai testületekben; ebben az értelemben **kívánatosnak tartja** egy évente odaítélendő európai díj létrehozását, amely a törökországi helyi politikában aktív nők tevékenységét ismerné el;

2.2.6 **javasolja** az Európai Bizottságnak a török és az európai uniós városok közötti ikerintézményi együttműködés előmozdítása érdekében, hogy gyakoroljon befolyást az RB tagjaira annak érdekében, hogy minden évben „fogadjanak örökbe” meghatározott számú önkormányzatot, és segítsék őket az európai helyi önkormányzatokkal való ikerintézményi kapcsolatok kialakításában, például egy az Európai Bizottság által vele együttműködésben megszervezett éves konferencia alkalmával;

2.2.7 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy vonja be a Régiók Bizottságát a világhálón való nyilvános viták előmozdítására irányuló tematikus tevékenységbe, valamint a bővítéssel és a civil társadalmak közötti párbeszéd keretében Törökországban szervezett tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó weboldal beindításába.

2.3 Horvátország

2.3.1 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy a 2006-os tervezési időszaktól kezdődően irányozzon elő finanszírozást a civil társadalmak közötti párbeszédrel kapcsolatos tevékenységekre, mégpedig az előcsatlakozási támogatási program keretében rendelkezésre álló éves dotáció terhére megállapított konkrét összeg formájában;

2.3.2 **ismételten kifejezi** érdeklődését a horvát regionális és helyi önkormányzatokkal folytatandó párbeszéd iránt, és **kéri**, hogy az egyéb nyugat-balkáni országokkal kötendő Stabilizációs és Társulási Megállapodások tartalmazzák az RB részvételével működő konzultatív vegyes bizottság létrehozását;

2.3.3 **javasolja** a horvát megyei önkormányzatok és az 1. célkitűzésbe tartozó (2007-től: konvergencia-célkitűzés) európai régiók közötti konkrét ikerintézményi programok létrehozását az előcsatlakozási közösségi pénzalapok felhasználása terén bevált gyakorlatok cseréje és – a Leonardo da Vinci képzési programon keresztül – regionális partnerségek részletekre kiterjedő tervezése céljából;

2.3.4 **javasolja** a kölcsönös megismerést elősegítő tájékoztató program létrehozását, valamint az európai üzenet helyi szinten történő közvetítését, a nemzeti kisebbségek nyelvén is, a horvát regionális média igénybevételével, beleértve a nemzeti kisebbségek képviselőit;

2.3.5 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy védje a horvátországi nemzeti kisebbségek képviselőinek tevékenységét, és készítsen a nemzeti kisebbségek jogainak tiszteletben tartásáról szóló éves jelentést, különös tekintettel a helyi és regionális közigazgatási szerveknél a törvény értelmében alkalmazandó kétnyelvűsége;

2.3.6 **javasolja**, hogy Horvátország 2007-től vehessen részt az aktív európai polgárság (polgári részvétel) területén

működő szervezetek támogatására irányuló közösségi cselekvési tervben;

2.3.7 **javasolja**, hogy az Európai Bizottság kérje: az EU civil társadalmának egy képviselője megfigyelőként vehessen részt a horvát kormány által a civil társadalom fejlesztésére létrehozott tanácsban.

Brüsszel, 2006. április 27.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DLEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy:

- „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A harmadik országok állampolgárainak az Európai Unióban történő beilleszkedése keretrendszerének közös programjáról”
- „Az Európai Bizottság közleménye a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére – A migráció és a fejlődés kapcsolata: az EU és a fejlődő országok közötti partnerségre vonatkozó egyértelmű iránymutatások”
- „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról”

(2006/C 206/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

tekintettel az Európai Bizottság a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló közleményeire: „A migráció és a fejlődés kapcsolata: az EU és a fejlődő országok közötti partnerségre vonatkozó egyértelmű iránymutatások” (COM(2005) 390 final), illetve „A harmadik országok állampolgárainak az Európai Unióban történő beilleszkedése keretrendszerének közös programjáról” (COM(2005) 389 final);

tekintettel az európai parlamenti és tanácsi irányelvre tett javaslatra a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (COM(2005) 391 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2005. szeptember 1-jén hozott határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján a fenti tárgyban kikéri a Régiók Bizottságának véleményét;

tekintettel a Régiók Bizottsága elnökének 2005. szeptember 23-án hozott határozatára, mely szerint az elnök megbízza a „Külkapcsolatok” szakbizottságot a fenti témájú vélemény kidolgozásával;

tekintettel az EK-Szerződés 63. cikkére;

tekintettel a Tanács 2004/83/EK irányelvére (2004. április 29.) a harmadik országok állampolgárai, illetve hontalan személyek menekültként vagy más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és a védelem tartalmára vonatkozó minimumszabályokról;

tekintettel a Tanács 2004/81/EK irányelvére (2004. április 29.) a harmadik országok emberkereskedelem áldozatává vált vagy az illegális bevándorlás megkönnyítésére irányuló cselekményekben érintett, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködő állampolgárai részére kiállított tartózkodási engedélyről;

tekintettel a Tanács 2003/109/EK irányelvére (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról;

tekintettel a „Zöld könyv a gazdasági migráció kezelésének európai uniós megközelítéséről” tárgyban kidolgozott véleményére (CdR 82/2005 fin);

tekintettel „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a bevándorlásról, az integrációról és a foglalkoztatásról” tárgyban kidolgozott véleményére (CdR 223/2003 fin), HL C 109., 2004.4.30., 46-49.o.;

tekintettel CdR 51/2006 rev 1. sz. véleménytervezetére, melyet 2006. március 2-án fogadott el az „Alkotmányos ügyek, európai kormányzás, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége” szaktanárság (előadó: Andreas SCHIEDER (AT/PES));

a 2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (az április 27-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

I. AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK – A HARMADIK ORSZÁGOK ÁLLAMPOLGÁRAINAK AZ EURÓPAI UNIÓBAN TÖRTÉNŐ BEILLESZKEDÉSE KERETRENSZERÉNEK KÖZÖS PROGRAMJÁRÓL; COM (2005) 389 FINAL

1. A Régiók Bizottsága álláspontja

A Régiók Bizottsága

1.1 **üdvözli**, hogy az Európai Bizottság az Európai Tanács kérésének eleget téve javaslatokat tesz a harmadik országbeli állampolgárok integrációjának egységes európai keretére;

1.2 **megállapítja**, hogy az erre adott első válaszában az Európai Bizottság főként konkrét intézkedéseket javasol az integráció közösségi alapelveinek következetes megvalósításához, valamint az uniós támogatási mechanizmusokra összpontosít (európai és tagállami szintű új cselekvési lehetőségek, új módok az uniós és a tagállami intézkedések koherenciájának biztosítására);

1.3 **elismeri**, hogy a szóban forgó közleményben található táblázatban példaként felsorolt intézkedések alapjai nemzeti és európai szinten az integráció közösségi alapelvei (az Európai Tanács 2004. novemberi határozata alapján), valamint az integrációról szóló kézikönyv, a harmadik országok állampolgárainak beilleszkedésére vonatkozó előkészítő intézkedések

(INTI) és az európai integrációs alap létrehozásának előkészületei;

1.4 **sajnálatosnak tartja**, hogy az Európai Bizottság által tett javaslatok sorrendje nem jelent fontossági sorrendet, a prioritásokat az Európai Bizottság szándékai szerint a tagállamoknak maguknak kell kijelölniük;

1.5 **üdvözli**, hogy az Európai Bizottság nézete szerint az integráció kétoldalú folyamat;

1.6 **fontosnak tartja**, hogy intézkedések szülessenek a fogadó ország népessége alkalmazkodó képességének erősítésére (interkulturális tudatosítás és tudásátadás, a migráció elfogadása), valamint hogy erősödjön a privát szervezetek szerepe a különbözőség kezelése és a médiával való együttműködés (önkéntes magatartási kódexek ösztönzése) során;

1.7 **üdvözli**, hogy az integrációnak az uniós alapvető értékek figyelembevételének alapján kell létrejönnie. Itt elsősorban a bevezetési programok állampolgársággal kapcsolatos elemeit kell kiemelni;

1.8 **üdvözli**, hogy a közlemény figyelmet fordít az oktatásra, és **hangsúlyozza**, hogy specifikus intézkedésekre és eszközökre van szükség az oktatás területén ahhoz, hogy a bevándorlók teljes mértékben beilleszkedhessenek a befogadó ország oktatási rendszerébe, és ennek révén magába a társadalomba is;

1.9 **hangsúlyozza**, hogy a foglalkoztatást az integrációs folyamat kulcsfontosságú részének kell tekinteni. Elsősorban a következők fontosak: a diszkrimináció elkerülésének innovatív koncepciói, a képzettségek és szakmai tapasztalatok elismerése – az erre irányuló, minden tagállamban közös eljárások bevezetésével –, a szociális partnerek részvétele az intézkedésekben, a kisvállalkozók, szakmai szervezetek és szakszervezetek képzési kapacitásainak támogatása, a bevándorlók alkalmazásának ösztönzésére tett intézkedések. Hangsúlyozza, hogy az egyes országok képzési rendszerének és az uniós tagállamokból érkező polgárok szakmai tapasztalatának értékelésére EU-szerte egységes, világos és megkülönböztetésmentes kritériumokat kell meghatározni;

1.10 **kiemeli**, hogy az integráció az egymáshoz való kölcsönös alkalmazkodás dinamikus, kétirányú folyamata. Fontos eszközök ennek során a bevándorlók üdvözlésére tett kezdeményezések, illetve a segítség felajánlása;

1.11 **hangsúlyozza** annak fontosságát, hogy mind a bevándorlók, mind a honos lakosság körében tudatosítani kell az EU alapvető értékeit;

1.12 **hangsúlyozza**, hogy a munkaerőpiachoz és a képzési lehetőségekhez való hozzáférés támogatása, valamint a végzettségek és szakmai tapasztalatok elismerése az integrációs folyamat fontos elemei;

1.13 **üdvözli**, hogy ösztönzést kap a köz- és magánszolgáltatók és a harmadik országbeli állampolgárok közötti interakció megerősítése (fordítási szolgáltatások, interkulturális kompetenciák, az integráció és a különbözőség kezelése, pártfogói programok);

1.14 **egyetért** azzal, hogy fokozni kell a bevándorlók és a helyi lakosság közötti találkozások gyakoriságát, erősíteni kell a közös fórumokat, az interkulturális párbeszédet, a bevándorlókról és kultúrájukról való ismeretterjesztést, valamint az integrációnak kedvező életkörülményeket a városokban;

1.15 **kiemeli**, hogy az alapjogi charta biztosítja a kultúrák sokféleségének figyelembevételét és a szabad vallásgyakorlást, amennyiben ez nem ellentétes más sérthetetlen európai jogokkal, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatával vagy a nemzeti joggal;

1.16 **hangsúlyozza** annak fontosságát, hogy a bevándorlók részt vegyenek a demokratikus folyamatokban és az integrációs politika intézkedéseinek alakításában, főként helyi szinten;

1.17 **üdvözli**, hogy a példászerű intézkedések listája átfogó jellegű, az integráció minden fontos területét érinti. Ebben az

értelemben a lista értékes kiindulópontot jelenthet a tagállamok integrációs politikáinak összehangolásához;

1.18 **kiemeli**, hogy világos célok meghatározására van szükség. A célokat mutatók és értékelési folyamatok segítségével kell megvizsgálni az intézkedések alakításának, az integráció terén történő fejlődés értékelésének és az információcsere hatékonyabbá tételének érdekében;

1.19 **különösen fontosnak tartja** az együttműködést és az információcsere (az integráció kérdéseivel foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontok, az integrációról szóló kézikönyv, integrációs témájú weboldal).

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

A Régiók Bizottsága

2.1 **hangsúlyozza**, hogy az intézkedések kiválasztása és megvalósítása az adott tagállam körülményeinek és hagyományainak megfelelő módon történhet, a javaslatokat azonban úgy kell tekinteni, hogy azok a tagállamok valamennyi integrációs politikájának kulcsfontosságú elemei;

2.2 **kiemeli**, hogy különös figyelmet kell fordítani a nemek közötti esélyegyenlőségre, továbbá a fiatal bevándorlók és a bevándorló családokból származó gyermekek helyzetére;

2.3 **támogatja**, hogy a befogadó társadalom nyelvének, történelmének és intézményeinek ismeretét az integráció szükséges előfeltételének kell tekinteni;

2.4 **kéri**, hogy az oktatásügy terén tegyenek erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a bevándorlók képesek legyenek sikerebb és aktívabb módon részt venni a társadalomban, például az iskolákban a sokszínűség szempontjait figyelembe vevő tantervek és a bevándorló fiatalok kiemelt támogatásának biztosítása révén. Emellett ki kell emelni az iskola előtti képzés fontosságát, valamint az iskola és a munkavállalás közötti átmenetet megkönnyítő projektek létrehozásának szükségességét, ehhez pedig növelni kell a tagállamokban az megfelelő programok számát;

2.5 **hangsúlyozza**, hogy „a bevándorlók fiatalkori bűnözése hatékony megoldásának” az Európai Bizottság által említett szükségszerűségén túl a megelőzésre és az információnyújtásra irányuló hatékony politikát is ösztönözni kell;

2.6 **hangsúlyozza**, hogy elő kell segíteni a bevándorlóknak a köz- és magánjavakhoz, illetve -szolgáltatásokhoz való diszkriminációmentes hozzáférését, mivel ez az integráció egyik döntő előfeltétele;

2.7 **hangsúlyozza**, hogy a másféle életmódok és nézetek elfogadásának van egy áthághatatlan határa: az emberi jogok tiszteletben tartása, valamint a diszkrimináció összes fajtája, különösképpen a nemi alapon történő megkülönböztetés elleni küzdelem, az uniós és nemzetközi jogszabályok értelmében. A bevándorló nőknek különleges védelmet kell biztosítani, és garantálni kell, hogy teljes mértékben, egyenlő feltételek mellett hozzáférhető legyenek számukra a munka- és képzési lehetőségek és az európai demokratikus társadalmak politikai életében való részvétel, továbbá meg kell védeni szabad önrendelkezésüket, megakadályozva a kényszerházasságokat, szembeszállva a családon belüli erőszakkal, és biztosítva nemi és reprodukciós jogait, tiltva a megalázó gyakorlatokat, például a nők megcsonkítását stb. Az emberi jogok nem képezhetik alku tárgyát és ezek figyelmen kívül hagyását semmilyen fajta hagyomány és/vagy kultúra nem indokolhatja. Ezért speciális tájékoztatási, megelőzési, támogatási és tudatosítási intézkedéseket kell kidolgozni és végrehajtani azzal a céllal, hogy felvegyük a harcot a diszkriminatív és/vagy megalázó gyakorlatok és szokások összes fajtájával, és így mind a férfi, mind a női bevándorlók esélyegyenlőségét növeljük;

2.8 **hangsúlyozza**, hogy a közlemény nem kötelező jellegű, és elemzései néha homályosak. Összességében feltűnő, hogy a közleményben a „képlékeny” intézkedések (mint a párbeszéd, fórumok, információk közvetítése stb.) állnak előtérben – mindamellett, hogy az ilyesfajta intézkedések jelentőségét nem szabad alábecsülni. Az olyan, az integráció számára strukturális szempontból fontos intézkedések, mint a bevándorlók részvétele a politikai életben, azonban inkább csak érintőlegesen fordulnak elő (9. alapelv);

2.9 **kéri**, hogy világosabb legyen a felosztás és rangsorolás a befogadó társadalom adott politikai, jogi, strukturális és intézményi felelőssége és szereplői szerint, valamint az intézkedések fontossága szerint. Ebben az értelemben a közösségi alapelveket is tovább kell fejleszteni és így eszközként erősíteni;

2.10 **helyesli** az európai szintű egységes megközelítés irányába tett lépéseket. A bevándorlók befogadásának és tartózkodásának, valamint jogaiknak és kötelességeiknek jogi keretét meg kell erősíteni;

2.11 **megállapítja**, hogy a közlemény fontos ügyként emeli ki a nemek esélyegyenlőségének témáját. Ennek a közlemény megfogalmazásában is kifejezésre kellene jutnia;

2.12 **kéri**, hogy a bevándorlók befogadásának és tartózkodásának jogi keretében minden jövőbeli eszköznek figyelembe kelljen venni a bevándorlók egyenrangú kezelésének és jogainak kérdéseit;

2.13 **hangsúlyozza** – elsősorban a szerepvállalás összefüggésében – a különböző érdekcsoportok részvételének fontosságát, valamint az EU keretszervezetei Európai Integrációs Fórumának létrehozásával kapcsolatos ötletet (konzultáció, ajánlások, szoros kapcsolatok az integrációs kérdésekkel foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontokkal). A fórumokba meg kell hívni az Európai Parlamentet (EP), az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot (EGSZB) és a Régiók Bizottságát (RB). Az Európai Integrációs Fórumot be kellene vonni a jövőbeni további integrációs kezdeményezéseket előkészítő konferenciába. Fon-

tos a migrációról és az integrációról szóló éves jelentés folytatása, illetve továbbfejlesztése;

2.14 **kiemeli**, hogy az említett intézkedések közül többet (ilyenek a bevándorlók fogadására irányuló kezdeményezések, a segítség felajánlása, a helyi polgárok ismereteinek javítása, tanfolyamok stb.) helyi szinten kellene megvalósítani. A helyi szintet ezért feltétlenül el kell látni a szükséges forrásokkal is. Ugyanez vonatkozik a regionális szintre is (információs eszközök létrehozása, bevezető és kulturális programok stb.);

2.15 **kéri**, hogy a települések és régiók kapják meg az integrációs intézkedések megvalósításához szükséges pénzügyi eszközöket;

2.16 adatbank létrehozását **javasolja** (pl. a végzettségek és szakképesítések elismerésére vonatkozó információk, a bevándorlók szükségleteire vonatkozó információk stb. számára);

2.17 **kiemeli**, hogy a regionális és a helyi szint nélkülözhetetlenül, nagy mértékben hozzájárul az integrációhoz, átfogó tudást és szaktudást biztosítva. Ezért ezeket a szinteket nagyon korán, átfogó jelleggel be kell vonni a stratégiák kialakításába és a folyamat egészébe;

2.18 olyan intézkedéseket **követel**, amelyek a bevándorlók számára ösztönzést jelentenek a javasolt koncepciók kihasználására (pl. ösztönző tényezők a munkakeresés és a képzés terén);

2.19 **hangsúlyozza** a bevándorlók számának megállapítására használt módszerek javításának szükségességét annak érdekében, hogy ezáltal megfelelően lehessen kiigazítani és fejleszteni a megvalósítandó integrációs intézkedéseket.

II. AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCS, AZ EURÓPAI PARLAMENT, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA RÉSZÉRE – A MIGRÁCIÓ ÉS A FEJLŐDÉS KAPCSOLATA: AZ EU ÉS A FEJLŐDŐ ORSZÁGOK KÖZÖTTI PARTNERSÉGRE VONATKOZÓ EGYÉRTÉLMŰ IRÁNYMUTATÁSOK; COM(2005) 390 FINAL

1. A Régiók Bizottsága álláspontja

A Régiók Bizottsága

1.1 **megállapítja**, hogy a közlemény a migráció fejlődésre gyakorolt hatásának javítása irányában tett lépéseket tartalmaz. Ennek alapját a 2002. decemberi közlemény képezi. A hangsúly az észak-dél irányú migráción van;

1.2 **megjegyz**, hogy a kivándorlásnak a származási országokra gyakorolt hatása mellett fontos tanulmányozni a fejlesztési együttműködésnek a kivándorlásra gyakorolt hatásait is, mivel ez az egyik alapvető eleme. A migránsok származási országai csak akkor lesznek képesek hosszú távon kezelni a migrációs hullámokat, ha megkapják az ahhoz szükséges támogatást, hogy megfelelő lehetőségeket biztosíthassanak az állampolgárainknak;

1.3 **elismeri**, hogy a közlemény nagy mértékben támogatja a migránsok átmeneti vagy virtuális hazatérését, amely a tudás és tapasztalatok átadása céljából, a származási ország és annak fejlődése számára hasznot hozva történik (brain-circulation, vagyis az „agyak körforgása” az agyelszívás helyett);

1.4 **üdvözli**, hogy a közlemény különösen fontosnak tartja a migrációs politika bevonását a fejlesztési politikába, a visszatérő migránsok által a fejlődés számára jelentett hasznot, a tőkeátcsoportosítás és a pénzvisszautalások megkönnyítését, valamint pénzvisszautalásokon alapuló projektek társfinanszírozását;

1.5 **támogatja**, hogy a közlemény általánosságban véve a migránsok és származási országuk közötti kapcsolatok fenn tartását szeretné elérni (ez fokozottan megmutatkozik az egyes tagállamok állampolgársági politikájában is);

1.6 **hangsúlyozza** annak fontosságát, hogy a migránsokat egyre inkább a származási országukkal való kapcsolatok építőiként szemléljük. Ez a megközelítésmód érvet jelenthet amellett, hogy a befogadó ország nyelvén történő oktatás kiegészüljön az anyanyelven tartott olvasás- és írástanítással, illetve oktatással;

1.7 **megállapítja**, hogy a legális migrációról szóló zöld könyvvel kapcsolatos vitákból kiderül, hogy a jövőben elsősorban a magas képzettséggel rendelkező munkaerő határozott idejű foglalkoztatásának és bevándorlásának ösztönzéséről lesz szó.

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

A Régiók Bizottsága

2.1 **leszögezi**, hogy a pénzeszközök áramlása csak hozzájárulást jelenthet a fejlesztési célok megvalósításához. Ezek ugyanis kizárólag magánjellegűek, ezért nem helyettesíthetik az állami fejlesztési segélyeket. Ezt a körülményt megfelelő módon figyelembe kell venni;

2.2 **hangsúlyozza**, hogy az átutalások költségei és feltételei nem kielégítik. Intézkedéseket követel a tranzakciók díjainak csökkentésére, valamint gyorsabbá és biztonságosabbá tételére. Mindez rövid távon megvalósítható. A fejlődésre gyakorolt hatásukat azonban hosszú távú célként kell meghatározni;

2.3 **javasolja** a következő intézkedések rögzítését:

- olcsóbb, gyorsabb és biztonságosabb átutalások ösztönzése
- pontosabb adatok
- átláthatóság
- jogi keret
- technikai keret
- hozzáférés a pénzügyi szolgáltatásokhoz;

2.4 **üdvözli**, hogy a fejlődő országok támogatást kapnak diaszpóráik létrehozása és a kapcsolatok kiépítése során. Adatbankok felépítése révén a származási országok kormányai információkhoz juthatnak a diaszpórák magasan képzett tagjairól. Szükség esetén ezeknek a tagoknak fel lehet ajánlani a visszatérés lehetőségét. Mindenesetre tisztázni kell, hogy az adatbankokba való bejegyzés csak önkéntes alapon történhet;

2.5 **elismeri**, hogy a határozott időre szóló migráció növelheti a származási ország lehetőségeit. Ez azonban nem szolgálhat az idényjellegű munkaerő esetére érvényes általános keretként;

2.6 **hangsúlyozza**, hogy az említett visszatérési migráció, valamint az átmeneti vagy virtuális visszatérés az érvényes jogi alaphoz (a Tanács 2003. november 25-i, 2003/109/EK irányelve a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról) megfelelően nem lehetséges, mivel a nem meghatározott időre szóló letelepedési joggal rendelkező migránsok elveszítik ezt a státuszt, ha hosszabb ideig nem tartózkodnak a fogadó országban. Ezért **üdvözli** az Európai Bizottság közleményében bejelentett szándékot annak megvizsgálására, hogy miként lehetne biztosítani, hogy a harmadik országok állampolgárai tartózkodási jogukat akkor se veszítsék el, ha visszatérési program keretében átmenetileg visszatérnek származási országukba;

2.7 olyan közös szabályozást **javasol**, amely lehetővé teszi a letelepedési engedéllyel rendelkező, vagy erre jogosult bevándorlók számára, hogy annyi időre a származási országukba utazhassanak, amennyire szükségesnek tartják, anélkül hogy emiatt elveszítenék harmadik országok huzamos idejű tartózkodási vagy letelepedési engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállását;

2.8 **elismeri**, hogy a tárgyalt közlemény válaszol az egyre növekvő nemzetközi vitákra, amelyeknek témája annak megértése, hogy a migránsok a fejlődés szereplői lehetnek (pénzvisszautalások, tudásátadás stb.). Ebben a nézőpontból szemlélve az átmeneti migráció pozitív dolog, először azonban meg kellene vizsgálni a visszatérés önkéntességére, illetve az ösztönző rendszerre alapuló intézkedéseket;

2.9 **ezért azt kéri**, hogy ebben az összefüggésben újra gondolják át, mit is jelentsen a „transznacionalitás” az integrációs politika számára;

2.10 **értékeli**, hogy a közlemény abból az érdekes nézőpontból indul ki, hogy a küldő országok is érdekeltek a migráció kezelésében. Az átmeneti migráció és visszatérés e pozitív oldalai viszont szükségessé tennék a hosszú vagy hosszabb távra letelepedett migránsok korlátlan visszautazási jogát (amely éles ellentétben áll a Tanács 2003. november 25-i, 2003/109/EK irányelvével, amely a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szól, és az EU területéről való távollét esetén a már megszerzett tartózkodási jog automatikus elvesztését mondja ki);

2.11 **üdvözli**, hogy a közlemény az átmeneti migráció ösztönzésére összpontosít, amennyiben ez önkéntes alapon és ösztönző rendszer alapján történik. Az átmeneti migráció a harmadik világ országai fejlesztésének hasznos eszköze lehet;

2.12 **úgy véli**, hogy az átmeneti migráció csak akkor működhet ténylegesen, ha a bevándorlók – a származási országukba történő átmeneti visszatérés után – újra beléphetnek a fogadó országba. Ezért kéri azokat a tagállamokat, amelyekben jelenleg nem lehetséges a többszöri belépés, hogy gondolják újra a tiltást;

2.13 **elismeri**, hogy az idényjellegű foglalkoztatás rövid távú előnnyel jár az érintettek számára, hiszen rövid időre lehetőségük nyílik pénz és szakmai tapasztalat gyűjtésére. Az érintettek azonban úgy térnek vissza származási országukba, hogy nincs reményük gazdasági és szociális helyzetük javulására. A Régiók Bizottsága szerint a hosszú távú perspektívákat kell előnyben részesíteni;

2.14 **üdvözli** a visszatéréssel kapcsolatos programok támogatását. Ezek azonban csak akkor működőképesek, ha hatékony a fejlesztési politika, mégpedig a decentralizált együttműködésre irányuló koordinált intézkedések megerősítése által;

2.15 ezért az infrastrukturális és képzési intézkedésekbe tett befektetéseket **követel**, valamint az eszközök helyi felhasználásának ellenőrzését;

2.16 **javasolja**, hogy a kizsákmányolás potenciálisan nagyobb veszélyét magában hordozó idénymunka végzésének céljából történő migráció vonatkozásában megfelelő intézkedéseket dolgozzanak ki, hogy elkerüljék a kizsákmányolás kockázatát;

2.17 **úgy látja**, hogy a közleményben javasolt megközelítések egyrészt célravezetőek és a jövőbe mutatóak, a fent kifejtett ellentmondások feloldásán azonban dolgozni kell;

2.18 **hangsúlyozza**, hogy biztosítani kell, hogy az EU-ban ne a korlátozó megközelítések váljanak uralkodóvá;

2.19 **hangsúlyozza**, hogy nem szabad bekövetkeznie annak, hogy a kényszerű hazatérést célzó átfogó intézkedéseket a fejlődés ösztönzésével legitimálják anélkül, hogy létezne a széleskörű, minden képzettségi szintnek megfelelő, legális bevándorlási lehetőségek rendszere (ld. a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló irányelvre tett javaslatot, COM(2005) 391);

2.20 **hangsúlyozza**, hogy igen nagy jelentőséget kell tulajdonítani a bevándorlók származási országaiba irányuló fejlesztési támogatásnak, megállapodások és különleges programok révén ösztönözve velük a minden téren való együttműködést;

2.21 **kiemeli**, hogy a regionális és a helyi szint nélkülözhetetlenül, nagy mértékben hozzájárul az integrációhoz, átfogó tudást és szaktudást biztosítva. Ezért ezeket a szinteket nagyon korán, átfogó jelleggel be kell vonni a stratégiák kialakításába és a folyamat egészébe.

III. JAVASLAT EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELVRE A HARMADIK ORSZÁGOK ILLEGÁLISAN TARTÓZKODÓ ÁLLAMPOLGÁRAINAK VISSZATÉRÉSÉVEL KAPCSOLATBAN A TAGÁLLAMOKBAN HASZNÁLT KÖZÖS NORMÁKRÓL ÉS ELJÁRÁSOKRÓL; COM(2005) 391 FINAL

1. A Régiók Bizottsága álláspontja

A Régiók Bizottsága

1.1 **hangsúlyozza**, hogy a visszatérésre irányuló hatékony politika az átgondolt és hiteles migrációs politika szükséges eleme;

1.2 **kiemeli**, hogy az irányelvnek biztosítania kell az igazságos és átlátható eljárásmódot;

1.3 **megállapítja**, hogy a harmonizált, kétszintű eljárás (kiutasítási határozat – kitoloncolási végzés kiadása és végrehajtása) által kell megvalósítani az önkéntes visszatérés (ösztönzés) alapelvét;

1.4 **üdvözli**, hogy az egész EU-ra érvényes ismételt belépési tilalom létrehozása alapot nyújt az adatok közösségi összekapcsolásához (SIS II).

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

A Régiók Bizottsága

2.1 **kéri**, hogy a jogállamiság és a „fair trial” igényének elveit ne áldozzuk fel az idegengyűlölet, illetve a pusztán a gazdaságosságra való összpontosítás érdekében;

2.2 **hangsúlyozza**, hogy a minimális eljárási biztosítékok bevezetése során különösen figyelembe kell venni a kényszerítő intézkedések arányosságát. Mivel a bevándorlók a származási országba való visszatérés esetén gyakran súlyos retorziókra számíthatnak, el kell fogadni az emberi jogok védelméhez szükséges intézkedéseket, abszolút elsőbbséget biztosítva azoknak a kiutasítás végrehajtásával szemben;

2.3 **sajnálataát fejezi ki** amiatt, hogy nem gondoltak a nők, leányok és kiskorúak, valamint a fogyatékkal élők speciális védelmének normáira;

2.4 **kéri**, hogy az emberkereskedelem, illetve a migrációval kapcsolatosan elkövetett más bűnügyek áldozatai és tanúi is kerüljenek az EU védelme alá;

2.5 **kiemeli**, hogy az újonnan kidolgozandó normák alapját az olyan emberi jogoknak kell képezniük, mint amelyeket közösségi jogszabályok – elsősorban az emberi jogokról és alapjogokról szóló európai egyezmény – rögzítenek, és amelyeket az Európai Unió Alapjogi Chartája is említ. Az egyezmény és a charta konkrét cikkeire való kifejezett, kötelező jellegű utalással kell biztosítani, hogy a tagállamok figyelembe vegyék azokat az irányelv átültetése során. Fennáll a veszély, hogy a homályos megfogalmazásokat („megfelelő mértékben”, valamint „összhangban”) túl nagy mozgástérként értelmezik;

2.6 **kéri**, hogy az egy tagállam területén való jogtalan tartózkodás pusztán tényét ne úgy értékeljék, hogy kétségtelenül fennáll a szökési kockázat gyanúja. Ez az eljárás mód megengedhetetlen előítéletességet jelent, amely ellentmond az egyezmény 6. cikkének (az igazságos eljáráshoz való jog);

2.7 **hangsúlyozza** az emberkereskedelem áldozatai és tanúi védelmének fontosságát. Az emberkereskedelem áldozatait és tanúit nem szabad mindössze büntetőeljárás eszközeknek tekinteni. Kiutasítás előtt figyelembe kell venni a származási országban uralkodó helyzetet, hogy ne kedvezziünk a zsarolásnak, illetve a bűnözők súlyos fenyegetéseinek;

2.8 **amellett emel szót**, hogy „a közrend és a közbiztonság súlyos veszélyeztetése” címszó alatt csak a tagállamok központi érdekei ellen vétett, nagy jelentőségű esetek legyenek értendőek, és csak ezek képeznek az ismételt beutazási tilalom kiadásának alapját. A közérdekekre csak kisebb jelentőségű hatást gyakorló esetek, pl. az illegális tartózkodás, ne járjanak ezzel a szankcióval;

2.9 azt **ajánlja**, hogy az elegendő anyagi eszközzel nem rendelkezők jogi segítségben részesüljenek, attól függetlenül, hogy a becslések szerint mennyiben van erre szükség. Az ilyen pénzügyi támogatás szükségessége nem ítéhető meg igazán

előreláthatóan, amikor már folyamatban van az eljárás. Ezért az eljárás költségmentességét az elegendő eszközzel nem rendelkezés tényére kell alapozni;

2.10 **kéri**, hogy a kényszerítő intézkedések (ideiglenes őrizet) arányosak legyenek, mivel a bevándorlók a származási országba való visszatérés esetén gyakran súlyos retorziókra számíthatnak. Egyesek szélsőséges magatartásmódokra is hajlamosak; ennek ellenére éppen itt nem szabad szem elől téveszteni az emberi jogokat;

2.11 **leszögezi**, hogy a tagállamokat kötelezni kell arra, hogy az ideiglenes őrizet esetén biztosítsanak megfelelő orvosi ellátást;

2.12 **amellett foglal állást**, hogy a gyermekek jogairól szóló, 1989. november 20-án elfogadott egyezményt tartalmilag teljes egészében meg kell valósítani. Különösen kiemelendők a véleménynyilvánítási, szólás- és vallásszabadság, a magánszféra védelme, az erőszaktól, bántalmazástól és elhanyagolástól való védelem, az egészségügyi ellátáshoz való jog, az oktatáshoz, képzéshez és szakképzéshez való jog, valamint a kisebbségek védelme;

2.13 **hangsúlyozza**, hogy a tárgyalt irányelv rendszerének működéséhez biztosítani kell, hogy az egyes tagállamok területén elismert és lehetséges legyen más tagállamok hivatalos iratainak kézbesítése. Ezt két- és többoldalú egyezmények megkötése teszi lehetővé, amelyeknek a szükséges jogsegélyt is tartalmazniuk kell;

2.14 a személyes jellegű adatok tárolására szolgáló központi informatikai rendszer létrehozása mellett **foglal állást**. Az egyes tagállamok végrehajtó hatóságai rendelkezzenek hozzáféréssel ehhez a rendszerhez, és legyenek kötelesek a szükséges adatátvitel elvégzésére;

1. ajánlás

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg COM(2005)391 final – 2005/0167 (COD)	Módosítás
<p style="text-align: center;">5. cikk</p> <p>„Családi kapcsolatok és a gyermek mindenek felett álló érdeke</p> <p>Az irányelv végrehajtásakor a tagállamnak megfelelő mértékben figyelembe kell vennie a harmadik ország állampolgára családi kapcsolatainak természetét és szilárdságát, a tartózkodásának hosszát a tagállamban, és a származási országához fűződő családi, kulturális és társadalmi köteleket. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1989-ben elfogadott gyermekek jogairól szóló egyezményével összhangban továbbá figyelembe kell venni a gyermek mindenek felett álló érdekét.”</p>	<p style="text-align: center;">5. cikk</p> <p>„Családi kapcsolatok és a gyermek mindenek felett álló érdeke</p> <p>Az irányelv végrehajtásakor a tagállamnak megfelelő mértékben figyelembe kell vennie a harmadik ország állampolgára családi kapcsolatainak természetét és szilárdságát, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 8. cikkének megfelelően, a tartózkodásának hosszát a tagállamban, és a származási országához fűződő családi, kulturális és társadalmi köteleket. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1989-ben elfogadott gyermekek jogairól szóló egyezményével összhangban ~~megfelelően kell~~ továbbá figyelembe kell venni a gyermek mindenek felett álló érdekét.”</p>

Indokolás

A Régiók Bizottsága számára különösen fontos, hogy az újonnan kidolgozandó normák alapját az emberi jogok képezzék, amelyeket közösségi jogszabályok – elsősorban az emberi jogokról és alapjogokról szóló európai egyezmény – rögzítenek. Az egyezmény konkrét cikkeire való kifejezett, kötelező jellegű utalás biztosítja, hogy a tagállamok figyelembe vegyék azt az irányelv átültetése során. Fennáll a veszély, hogy a homályos megfogalmazásokat („megfelelő mértékben”, valamint „összhangban”) túl nagy mozgásterékert értelmezik.

2. ajánlás

6. cikk 2. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg COM(2005)391 final – 2005/0167 (COD)	Módosítás
<p style="text-align: center;">6. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Kiutasítási határozat</p> <p>2. A kiutasítási határozat egy legfeljebb négy hétig tartó időszakot biztosít az önkéntes távozásra, amennyiben nincs ok azt feltételezni, hogy az adott személy ezalatt megszökhet. Erre az időszakra a szökés kockázatának elkerülését célzó kötelezettségeket lehet kiszabni, úgymint a hatóságoknál való rendszeres jelentkezésre, anyagi garancia letétbe helyezésére, okmányok benyújtására vagy egy adott helyen való tartózkodásra vonatkozó kötelezettségeket.”</p>	<p style="text-align: center;">6. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Kiutasítási határozat</p> <p>2. A kiutasítási határozat egy legfeljebb négy hétig tartó időszakot biztosít az önkéntes távozásra, amennyiben nincs ok azt feltételezni, hogy az adott személy ezalatt megszökhet. Erre az időszakra a szökés kockázatának elkerülését célzó kötelezettségeket lehet kiszabni, úgymint a hatóságoknál való rendszeres jelentkezésre, anyagi garancia letétbe helyezésére, okmányok benyújtására vagy egy adott helyen való tartózkodásra vonatkozó kötelezettségeket.</p> <p>2. a) <u>A szökés kockázatát nem szabad pusztán az alapján feltételezni, hogy egy harmadik országbeli állampolgár jogszerűtlenül tartózkodik valamely tagállam területén.</u>”</p>

Indokolás

A javasolt kiegészítés annak tisztázására szolgál, hogy az egy tagállam területén való jogtalan tartózkodás pusztá tényét nem szabad úgy értékelni, hogy kétségtelenül fennáll a szökési kockázat gyanúja. Ez az eljárás mód megengedhetetlen előítéletességet jelent, amely ellentmond az egyezmény 6. cikkének (az igazságos eljáráshoz való jog).

3. ajánlás

6. cikk 5. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg COM(2005)391 final – 2005/0167 (COD)	Módosítás
<p style="text-align: center;">6. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Kiutasítási határozat</p> <p>5. A tagállamok bármikor dönthetnek arról, hogy a területükön harmadik ország illegálisan tartózkodó állampolgára számára különleges körülmények által indokolt, humanitárius vagy egyéb okokból tartózkodási engedélyt, vagy tartózkodási jogot adó egyéb felhatalmazást adjanak. Ebben az esetben nem kell kiutasítási határozatot kiadni, illetve amennyiben erre már sor került, azt vissza kell vonni.”</p>	<p style="text-align: center;">6. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Kiutasítási határozat</p> <p>5. A tagállamok bármikor dönthetnek arról, hogy a területükön harmadik ország illegálisan tartózkodó állampolgára számára különleges körülmények által indokolt, humanitárius vagy egyéb okokból tartózkodási engedélyt, vagy tartózkodási jogot adó egyéb felhatalmazást adjanak. Ebben az esetben nem kell kiutasítási határozatot kiadni, illetve amennyiben erre már sor került, azt vissza kell vonni.</p> <p>5. a) <u>A tagállamok védik az emberkereskedelem áldozatait és tanúit. Ilyen esetekben mindaddig nem kerül sor kiutasítási határozat kiadására, illetve vissza kell vonni a már kiadott kiutasítási határozatot, amíg nincs biztosítva, hogy az emberkereskedelem áldozatai vagy tanúi egy számukra biztonságos harmadik országba térhetnek vissza. Annak érdekében, hogy a tagállamok megfelelően meg tudják valósítani a bevándorlók jogainak védelmére szolgáló tevékenységeket, az Európai Uniónak különféle pénzügyi támogatási mechanizmusokat kell a rendelkezésükre bocsátania.</u>”</p>

Indokolás

A Régiók Bizottsága a javasolt módosítással azt szeretné kiemelni, mennyire fontos ennek az üldözött embercsoportnak a védelme. Az emberkereskedelem áldozatait és tanúit nem szabad mindössze büntető-eljárási eszköznek tekinteni. Kiutasítás előtt figyelembe kell venni a származási országban uralkodó helyzetet, hogy ne kedvezünk a zsarolásnak, illetve a bűnözők súlyos fenyegetéseinek.

A tagállamokkal együtt az Európai Uniónak is felelősséget kell vállalnia az illegális bevándorlás elleni küzdelmet érintő összes politikában, mivel a jelenlegi helyzetben ez nem az egyes tagállamok egyéni problémája, hanem az egész Unió számára kihívás. Az EU 2007–2013-as pénzügyi terve gazdasági támogatási mechanizmusokat irányoz elő a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó program keretében. E program egyes részei a bevándorlási és integrációs politikákra irányulnak, és részben e célokat is szolgálhatják.

4. ajánlás

8. cikk 2. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg – COM(2005) 391 final 2005/0167 (COD)	Módosítás
<p style="text-align: center;">8. cikk</p> <p style="text-align: center;">Halasztás</p> <p>1. A tagállamok egy megfelelő időszakra elhalaszthatják a kiutasítási határozat végrehajtását, figyelembe véve az egyes esetek konkrét körülményeit.</p> <p>2. A tagállamoknak a következő körülmények fennállása esetén el kell halasztaniuk a kitoloncolási végzés végrehajtását mindaddig, amíg ezek a körülmények fennállnak:</p> <p>a) fizikai állapota vagy beszámíthatósága miatt a harmadik ország állampolgára nem képes utazni, illetve őt nem lehet a visszatérési országba szállítani;</p> <p>b) technikai okok, úgymint a szállítási kapacitás hiánya, illetve más olyan nehézségek, amelyek lehetetlenné teszik a kitoloncolás végrehajtását emberséges módon, és a harmadik ország állampolgárának emberi jogai és méltósága teljes mértékű tiszteletben tartása mellett;</p> <p>c) nincs biztosítéka annak, hogy a kíséret nélküli kiskorúakat az indulás helyén, illetve a megérkezéskor át tudják adni egy családtagnak, egy egyenértékű képviselőnek, a kiskorú gyámjának vagy a visszatérési ország illetékes hivatalnokának, a kiskorú visszatérése körülményeinek értékelését követően.</p> <p>3. Ha az (1) és (2) bekezdésnek megfelelően a kiutasítási határozat vagy a kitoloncolási végzés végrehajtását elhalasztják, az érintett harmadik országbeli állampolgárra – azzal a céllal, hogy elkerüljék a szökés kockázatát – bizonyos kötelezettségeket lehet kiszabni, úgymint a hatóságoknál való rendszeres jelentkezés, anyagi garancia letétbe helyezése, vagy egy adott helyen való tartózkodás.</p>	<p style="text-align: center;">8. cikk</p> <p style="text-align: center;">Halasztás</p> <p>1. A tagállamok egy megfelelő időszakra elhalaszthatják a kiutasítási határozat végrehajtását, figyelembe véve az egyes esetek konkrét körülményeit.</p> <p>2. A tagállamoknak a következő körülmények fennállása esetén el kell halasztaniuk a kitoloncolási végzés végrehajtását mindaddig, amíg ezek a körülmények fennállnak:</p> <p>a) fizikai állapota vagy beszámíthatósága miatt a harmadik ország állampolgára nem képes utazni, illetve őt nem lehet a visszatérési országba szállítani;</p> <p>b) technikai okok, úgymint a szállítási kapacitás hiánya, illetve más olyan nehézségek, amelyek lehetetlenné teszik a kitoloncolás végrehajtását emberséges módon, és a harmadik ország állampolgárának emberi jogai és méltósága teljes mértékű tiszteletben tartása mellett;</p> <p>~~e) nincs biztosítéka annak, hogy a kíséret nélküli kiskorúakat az indulás helyén, illetve a megérkezéskor át tudják adni egy családtagnak, egy egyenértékű képviselőnek, a kiskorú gyámjának vagy a visszatérési ország illetékes hivatalnokának, a kiskorú visszatérése körülményeinek értékelését követően.~~</p> <p>2. a) <u>A tagállamoknak a kiskorúak kiutasításáról hozott határozat végrehajtását egészen addig el kell halasztaniuk, amíg nincs biztosítéka annak, hogy a kíséret nélküli kiskorúakat az indulás helyén, illetve a megérkezéskor át tudják adni egy családtagnak, egy egyenértékű képviselőnek, a kiskorú gyámjának vagy a visszatérési ország illetékes hivatalnokának, a kiskorú visszatérése körülményeinek értékelését követően.</u></p> <p>3. Ha az (1) és (2) bekezdésnek megfelelően a kiutasítási határozat vagy a kitoloncolási végzés végrehajtását elhalasztják, az érintett harmadik országbeli állampolgárra – azzal a céllal, hogy elkerüljék a szökés kockázatát – bizonyos kötelezettségeket lehet kiszabni, úgymint a hatóságoknál való rendszeres jelentkezés, anyagi garancia letétbe helyezése, vagy egy adott helyen való tartózkodás.</p>

Indokolás

Ellentmondana valamennyi nemzetközi emberjogi egyezménynek és különösképpen az ENSZ közgyűlése által elfogadott gyermekjogi egyezménynek, ha a tagállamok belátására bíznák, hogy a kiskorúak visszatérését a fent említett vizsgálat nélkül is végrehajtsák-e; a kiskorúak mindenek felett álló érdeke alapján, amelynek minden kiskorúakat érintő határozat általános alapjául kellene szolgálnia, e vizsgálat különös jelentőséggel bír.

5. ajánlás

9. cikk 3. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg COM(2005)391 final – 2005/0167 (COD)	Módosítás
<p style="text-align: center;">9. cikk 3. bekezdés</p> <p style="text-align: center;">„Ismételt belépési tilalom</p> <p>3. Az ismételt belépési tilalmat vissza lehet vonni, különösen azokban az esetekben, amikor a harmadik ország érintett állampolgára:</p> <p>a) először kap kiutasítási határozatot vagy kitoloncolási végzést;</p> <p>b) jelentkezett a tagállam konzulátusi képviselőjénél;</p> <p>c) visszatért az előző kiutasítási eljárás összes költségét.”</p>	<p style="text-align: center;">9. cikk 3. bekezdés</p> <p style="text-align: center;">„Ismételt belépési tilalom</p> <p>3. Az ismételt belépési tilalmat <u>bármikor</u> vissza lehet vonni, ~~különösen azokban az esetekben, amikor a harmadik ország érintett állampolgára.~~</p> <p>a) ~~először kap kiutasítási határozatot vagy kitoloncolási végzést;~~</p> <p>b) ~~jelentkezett a tagállam konzulátusi képviselőjénél;~~</p> <p>c) ~~visszatért az előző kiutasítási eljárás összes költségét.”~~</p>

Indokolás

A javasolt módosítás pontosítja az előírást. Főként az ismételt belépési tilalom visszavonásának ahhoz való kötése, hogy az érintett visszatért az előző kiutasítási eljárás költségeit (a c) pontban), a gazdagabbak nem jogos pozitív diszkriminációjához vezetne. A Régiók Bizottsága számára nyitott kérdés marad az is, hogy van-e értelme megkövetelni a konzulátusi képviselőtől való jelentkezést.

6. ajánlás

12. cikk 3. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg COM(2005)391 final – 2005/0167 (COD)	Módosítás
<p style="text-align: center;">12. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Jogorvoslatok</p> <p>3. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik ország érintett állampolgárának lehetősége van jogi tanácsot kapni, képviseltetve lenni és szükség esetén nyelvi segítséget kapni. Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételehez erre szükség van.”</p>	<p style="text-align: center;">12. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Jogorvoslatok</p> <p>3. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik ország érintett állampolgárának lehetősége van jogi tanácsot kapni, képviseltetve lenni és szükség esetén nyelvi segítséget kapni. Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, ~~amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételehez erre szükség van.”~~</p>

Indokolás

A Régiók Bizottsága azt ajánlja, hogy az elegendő anyagi eszközökkel nem rendelkezők számára jogi segítséget biztosítsanak, attól függetlenül, hogy a becslések szerint mennyiben van erre szükség. Az ilyen pénzügyi támogatás szükségessége nem ítéltető meg igazán előreláthatóan, amikor már folyamatban van az eljárás. Ezért az eljárás költségmentességét az elegendő eszközzel nem rendelkezés tényére kell alapozni.

7. ajánlás

14. cikk 1. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg COM(2005)391 final – 2005/0167 (COD)	Módosítás
<p style="text-align: center;">14. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Ideiglenes őrizet</p> <p>1. Amikor alapos ok van azt feltételezni, hogy fennáll a szökés kockázata, és a kevésbé kényszerítő intézkedések – úgymint a hatóságoknál való rendszeres jelentkezés, anyagi garancia letétbe helyezése, a dokumentumok átadása, egy adott helyen való tartózkodás, vagy egyéb kockázatmegelőző intézkedés – használata nem lenne megfelelő mértékben hatékony, a tagállamoknak ideiglenes őrizet alá kell helyezni a harmadik ország kiutasítási határozat vagy kitoloncolási végzés hatálya alá eső állampolgárát.”</p>	<p style="text-align: center;">14. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Ideiglenes őrizet</p> <p>1. Amikor alapos ok van azt feltételezni, hogy fennáll a szökés kockázata, és a kevésbé kényszerítő intézkedések – úgymint a hatóságoknál való rendszeres jelentkezés, anyagi garancia letétbe helyezése, a dokumentumok átadása, egy adott helyen való tartózkodás, vagy egyéb kockázatmegelőző intézkedés – használata nem lenne megfelelő mértékben hatékony, a tagállamoknak ideiglenes őrizet alá kell helyezni a harmadik ország kiutasítási határozat vagy kitoloncolási végzés hatálya alá eső állampolgárát <u>(a 6. cikk 2. a) pontja alapján).</u>”</p>

Indokolás

A javasolt kiegészítés annak tisztázására szolgál, hogy az egy tagállam területén való jogtalan tartózkodás pusztán tényét nem szabad úgy értékelni, hogy kétségtelenül fennáll a szökési kockázat gyanúja. Ez az eljárás mód megengedhetetlen előítéletességet jelent, amely ellentmond az egyezmény 6. cikkének (az igazságos eljáráshoz való jog).

8. ajánlás

15. cikk 1. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg COM(2005)391 final – 2005/0167 (COD)	Módosítás
<p style="text-align: center;">15. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Az ideiglenes őrizet feltételei</p> <p>1. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik országok ideiglenes őrizet alatt álló állampolgáraival emberséges és emberi méltóságukat tiszteletbe tartó módon bánjanak alapvető jogaik tiszteletben tartása mellett, a nemzetközi és nemzeti törvényeket betartva. Kérésükre késedelem nélkül biztosítani kell számukra, hogy kapcsolatba léphessenek jogi képviselőkkel, családtagjaikkal és az illetékes konzuli hatóságokkal, valamint a megfelelő nemzetközi és nem kormányzati szervezetekkel.”</p>	<p style="text-align: center;">15. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Az ideiglenes őrizet feltételei</p> <p>1. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik országok ideiglenes őrizet alatt álló állampolgáraival emberséges és emberi méltóságukat tiszteletbe tartó módon bánjanak ~~alapvető jogaik az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 3. cikkének~~ tiszteletben tartása mellett, a nemzetközi és nemzeti törvényeket betartva, <u>a szükséges kényszerítő intézkedések arányosságára különösen ügyelve.</u> Kérésükre késedelem nélkül biztosítani kell számukra, hogy kapcsolatba léphessenek jogi képviselőkkel, családtagjaikkal és az illetékes konzuli hatóságokkal, valamint a megfelelő nemzetközi és nem kormányzati szervezetekkel.”</p>

Indokolás

A javasolt módosítás az egyezmény 3. cikkében rögzített kötelezettség pontosítására szolgál, amely szerint senkit nem szabad kínzásnak, embertelen vagy megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak alávetni.

A Régiók Bizottsága különösen hangsúlyozza a kényszerítő intézkedések arányosságát, mivel a bevándorlók a származási országba való visszatérés esetén gyakran súlyos retorziókra számíthatnak. Egyesek szélsőséges magatartásmódokra is hajlamosak; ennek ellenére éppen itt nem szabad szem elől téveszteni az emberi jogokat.

9. ajánlás

15. cikk 2. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg COM(2005)391 final – 2005/0167 (COD)	Módosítás
<p style="text-align: center;">15. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Az ideiglenes őrizet feltételei</p> <p>2. Az ideiglenes őrizet erre szolgáló speciális létesítményben kell végrehajtani. Ha a tagállam nem tud ideiglenes őrizetre szolgáló speciális létesítményben elhelyezést biztosítani, és kénytelen büntetés-végrehajtási intézetbeli elhelyezéshez folyamodni, gondoskodnia kell arról, hogy a harmadik országok ideiglenes őrizet alatt álló állampolgárait tartósan elkülönítsék a többi fogvatartottól. Külön figyelmet kell fordítani a rászoruló személyek helyzetére. A tagállamok kötelesek gondoskodni arról, hogy a kiskorúak ideiglenes őrizetére ne büntetés-végrehajtási intézetben kerüljön sor. A kíséret nélküli kiskorúakat külön kell választani a felnőttektől, kivéve abban az esetben, ha ez ellentétes a gyermek mindenek felett álló érdekével.”</p>	<p style="text-align: center;">15. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Az ideiglenes őrizet feltételei</p> <p>2. Az ideiglenes őrizet erre szolgáló speciális létesítményben kell végrehajtani. Ha a tagállam nem tud ideiglenes őrizetre szolgáló speciális létesítményben elhelyezést biztosítani, és kénytelen büntetés-végrehajtási intézetbeli elhelyezéshez folyamodni, gondoskodnia kell arról, hogy a harmadik országok ideiglenes őrizet alatt álló állampolgárait tartósan elkülönítsék a többi fogvatartottól. Fizikai és lelki problémák esetén megfelelő orvosi ellátást kell biztosítani. Különös figyelmet kell fordítani az olyan személyekre, akiket trauma ért.</p> <p><u>A nők speciális igényeire különösen tekintettel kell lenni. Az ideiglenes őrizetre szolgáló létesítményben ezért minden esetben biztosítani kell a férfiak és nők térbeli elkülönítését.</u></p> <p>Külön figyelmet kell fordítani a rászoruló személyek helyzetére. <u>A tagállamoknak gondoskodniuk kell a gyermekek jogairól szóló, 1989. november 20-án elfogadott egyezmény figyelembevételéről.</u> A tagállamok különösen arról kötelesek gondoskodni ~~arról~~, hogy a kiskorúak ideiglenes őrizetére ne büntetés-végrehajtási intézetben kerüljön sor. A kíséret nélküli kiskorúakat külön kell választani a felnőttektől, kivéve abban az esetben, ha ez ellentétes a gyermek mindenek felett álló érdekével.”</p>

Indokolás

A javasolt módosítások annak tisztázására szolgálnak, hogy a tagállamok kötelesek megfelelő orvosi ellátást biztosítani az ideiglenes őrizet esetén.

Főként a nők és lányok jogait kell pontosan meghatározni.

A gyermekek jogairól szóló, 1989. november 20-án elfogadott egyezményt teljes egészében meg kell valósítani. Különösen kiemelendők a véleménynyilvánítási, szólás- és vallásszabadság, a magánszféra védelme, az erőszaktól, bántalmazástól és elhanyagolástól való védelem, az egészségügyi ellátáshoz való jog, az oktatáshoz, képzéshez és szakképzéshez való jog, valamint a kisebbségek védelme.

10. ajánlás

11. cikk 1. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg COM(2005)391 final – 2005/0167 (COD)	Módosítás
<p style="text-align: center;">11. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Formanyomtatvány</p> <p>1. A kiutasítási határozatokat és a kitoloncolási végzéseket írott formában kell kiadni.</p> <p>A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a határozatban és/vagy végzésben a tényszerű és jogi okokat meghatározókat, valamint a harmadik ország érintett állampolgárát írásban tájékoztassák a rendelkezésre álló jogorvoslatokról.”</p>	<p style="text-align: center;">11. cikk</p> <p style="text-align: center;">„Formanyomtatvány</p> <p>1. A kiutasítási határozatokat és a kitoloncolási végzéseket írott formában kell kiadni.</p> <p>A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a határozatban és/vagy végzésben a tényszerű és jogi okokat meghatározókat, valamint a harmadik ország érintett állampolgárát írásban tájékoztassák a rendelkezésre álló jogorvoslatokról.</p> <p><u>1. a) A tagállamok elismerik és lehetővé teszik más tagállamok határozatainak és hivatalos iratainak kézbesítését a fent leírt eljárás keretében.”</u></p>

Indokolás

A tárgyalt irányelv rendszerének működéséhez biztosítani kell, hogy az egyes tagállamok területén elismert és lehetséges legyen más tagállamok hivatalos iratainak kézbesítése. Ezt két- és többoldalú egyezmények megkötésével kell lehetővé tenni, amelyeknek a szükséges jogsegélyt is tartalmazniuk kell.

11. ajánlás

új 16. a) cikk

Brüsszel,
COM(2005) 391 final

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról

A nevezett dokumentum jelenleg I.–VI. fejezetekből áll.

A Régiók Bizottsága a szöveg kiegészítését javasolja a következő, V. a) fejezettel:

V. a) fejezet

KÖZPONTI INFORMATIKAI RENDSZER

16. a) cikk

Központi informatikai rendszer a személyes jellegű adatok tárolására

1. A tagállamok az EU által központilag rendelkezésre bocsátott informatikai rendszerben tárolják és frissítik az eljárásokhoz szükséges személyes jellegű adatokat olyan harmadik országbeli állampolgárok esetében, akik illegálisan tartózkodnak az egyes tagállamok területén, és kiutasításukra kerül sor.
2. Az egyes tagállamok végrehajtó hatóságai hozzáféréssel rendelkeznek ehhez a rendszerhez, és kötelesek az 1. bekezdésben említett adatok bevitelének elvégzésére.

Brüsszel, 2006. április 27.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi ajánlásra a Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: Az Európai Mobilitásminőségi Alapokmány”

(2006/C 206/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az európai parlamenti és tanácsi ajánlásra irányuló, „A közösségen belüli oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: az Európai Mobilitásminőségi Alapokmány” című javaslatra (COM(2005) 450 final);

tekintettel a Tanács 2005. október 10-i határozatára, amelyben az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 265. cikkének (1) bekezdése alapján konzultál a Régiók Bizottságával e tárgyban;

tekintettel a 2005. november 10-i elnökségi határozatra, amely megbízta a „Kultúra és oktatás” szakbizottságot, hogy dolgozzon ki véleményt e tárgyban;

tekintettel a „Kultúra, oktatás és kutatás” szakbizottság 2006. március 1-jén elfogadott véleményére (CdR 34/2006 rev.1) (előadó: Luciano CAVERI, Valle d'Aosta autonóm tartomány elnöke) (IT/ALDE),

2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (az április 27-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottsága megjegyzései

átalakítani – tökéletesítse a szellemi képességeinek kezelésére irányuló stratégiákat, valamint erősítse és értékelje fel önállóságát és kommunikációs képességét;

A Régiók Bizottsága

1.1 **tudatában van annak**, hogy Európa a **lisszaboni stratégia keretében** az egész életen át tartó tanulást a személyes és a szakmai fejlődés központi elemének tekinti. Az általános és a szakképzés – nem csupán a szakmai pályafutásra való felkészülésként, hanem a szakmai életút teljes időtartama alatt – döntő jelentőségű lesz a technológiai innováció és a versenyképesség szempontjából: egyrészt új munkahelyeket teremt, másrészt felkészíti azokat a munkavállalókat, akik majd betöltik e munkahelyeket;

1.2 **fenntartja** azon álláspontját, hogy a tanulás hatékonyabb, ha azt az érintettek aktív kutatási folyamatként, nem pedig ismeretek passzív elsajátításaként tervezik és élik meg. A felnőttek képzésére irányuló tevékenységek még ma is hatékonyabbnak bizonyulnak, ha a belőlük eredő változások a társadalom aktuális szükségleteinek megfelelő képességeket és szaktudást fejlesztik; mindez lehetővé teszi, hogy az érintettek mind egyénként, mind állampolgárként tudatosan alakítsák szerepüket és szakmai jövőjüket. A továbbképzési tevékenységekben való részvétel tehát akkor válik értékkelé, ha az egyén aktív módon tervezi saját szakmai és személyes jövőjét. Ezáltal egyénként is fejlődik, de hozzájárul a társadalmi előrehaladáshoz is;

1.3 **hangsúlyozza**, hogy a külföldön szerzett oktatási, képzési és munkatapasztalatok arra ösztönzik az egyént, hogy értékelje kognitív módszereit és stratégiáit, és – mivel megpróbálja saját szaktudását eltérő környezetben alkalmazni és

1.4 **kijelenti**, hogy a külföldön szerzett képzési vagy szakmai tapasztalat – ha azt megfelelően előkészítik, irányítják és támogatják – a képzés szempontjából akkora jelentőségre tesz szert, amely jóval túlmutat a szakmai képzés megkoronázásán, és sokkal szélesebb területet foglal magába. Ha a kultúra alatt nem csupán ismereteket, hanem személyek egy meghatározott csoportjának magatartásformáit, értékeit, gyakorlati ismereteit értjük, akkor nem a külföldön szerzett tapasztalat lenne az ideális módszer, hogy az Európai Unió saját, valódi kultúrájának alapjait megteremtjük?

1.5 **tudomásul veszi**, hogy a más viszonyok interkulturális megközelítésmódjának előfeltétele a véleménycserén és az empátián alapuló magatartás; éppen a munka és a képzés az a két kiemelt terület, amely segít a különböző adottságok összevetésében és az egyes kultúrák összetett jellemzőinek felismerésében. Hiszen éppen az ezeknek tulajdonított értéknek, a különböző és rugalmas szervezeti formáknak, az személyek közötti kapcsolatok különböző válfajainak köszönhetően haladhatók meg az előítéletek és az általánosítások;

1.6 **úgy véli**, hogy a mobilitási tapasztalatok minőségének javításához meg kellene teremteni annak a feltételeit, hogy korlátozás nélkül elismerjük az egyén szerepét a származási ország tudás- és a képzettségi szintjének növelésében, valamint a fogadó ország új ismeretekkel, kulturális impulzusokkal, hagyományokkal és nyelvezetekkel való gazdagításában;

1.7 **üdvözli** az Európai Bizottság javaslatát, mivel a fentiekben kifejtett logika alapján e javaslat arra szolgál, hogy növelje az európai képzés minőségének általános szintjét. Mindehhez olyan modellt javasol, amely az érdekelt egyén központi szerepének elismeréséből indul ki, és biztosítja a képzési lehetőségek legjobb kihasználását és hatásait az egyén és a társadalom vonatkozásában egyaránt;

1.8 **hangsúlyozza**, hogy összhangnak kell lennie azon érték között, amelyet az egyének tulajdonítanak a más országban szerzett tapasztalataiknak, valamint azon érték között, amelyet a származási országok és a fogadó országok tulajdonítanak az egyes tapasztalatoknak, továbbá a mobilitási programok között azok egészében. Az Európai Mobilitásminőségi Alapokmányban foglalt útmutatások e tekintetben az előfeltételei annak, hogy a résztvevők kedvező tapasztalatokkal gazdagodjanak mind a fogadó, mind pedig – hazatérésük után – a saját országukban. Ez az orientáció még inkább megvalósítható, ha a mobilitási tapasztalatok kezeléséért és koordinálásáért a helyi és a regionális szint felel;

1.9 **úgy véli**, hogy a közösség vagy a helyi és regionális hatóságok szintjén lehetséges a korrekt és pontos tájékoztatás, valamint az egyének arra való ösztönzése, hogy ragadják meg az alkalmat a tanulás céljából való külföldi tartózkodásra, és mindezt helyezték el saját szakmai fejlődési tervükben, valamint a szerzett tapasztalat eredményeit értékeljék újra a megszerzett és a származási ország munkakörnyezetében átadható szakmai tapasztalatok tükrében. A helyi önkormányzatok tehát nagyon fontos szerepet játszhatnak a mobilitási programok minőségének és hatékonyságának meghatározásában;

1.10 **tudomásul veszi**, hogy a regionális és helyi önkormányzatok inkább képesek a lakosság egészére – de különösen a fiatalokra – irányuló, a pontos tájékoztatást célzó intézkedéseket végrehajtani, különös tekintettel a mobilitás által kínált lehetőségekre a kulturális és szakmai fejlődés terén. Hiszen a mobilitás révén nem csupán az egyén szakmai téren való teljes önmegvalósításának útjában álló gazdasági természetű akadályok haladhatók meg, hanem a kulturális természetűek is;

1.11 a Régiók Bizottsága **úgy véli** továbbá, hogy nem csupán megfelelő nyelvi, pedagógiai és gyakorlati előkészítést kell biztosítani a résztvevőknek, hanem fontos orientációs támogatásuk is, amelynek célja a személyre szabott kulturális és szakmai fejlődési terv kidolgozása. Napjainkban az európai szakmai mobilitási programoknak – még inkább, mint azelőtt – rendkívüli módon egyéni jelleget kellene öltetniük, és a munka világában hasznosítható befektetésnek kellene tekinteni őket. A külföldi tartózkodás után hazatérve meg kell könnyíteni a megszerzett tapasztalatok újraértékelését a saját munkahelyi környezetben felhasználható szakmai ismeretek révén, akár a megszerzett ismeretek elismerésére és értékkeléssel emelésére irányuló, létező eszközök (mint például az Europass Mobilitás elnevezésű eszköz) gyakorlati felhasználása révén is;

1.12 **kijelenti**, hogy a vendéglátó országoknak a logisztikai támogatás és a segítségnyújtás minőségét felügyelő szervezeteivel szemben gyakorolt koordinációs és kapcsolattartási szerep mellett alapvető jelentőségű a komplex felügyelet a mobilitási tapasztalatok összességének a lakosságra, az oktatási rendszerekre és a termelési rendszerre való kihatásai figyelemmel kísérésére és értékelésére vonatkozóan. Ebben az értelemben alapvetőnek tűnik a vállalkozások, a képzési intézmények, az iskolák és az egyetemek bevonásával a megfelelő szinergiák megteremtése, hogy a megfelelő területeken felértékeljék a résztvevők által elsajátított formális és nem formális ismereteket;

1.13 **fenntartja azon álláspontját**, hogy nem szabad alulbecsülni azon tényt, hogy az Európai Mobilitásminőségi Alapokmány végrehajtása során a különböző tagországok helyi önkormányzatai és szakmai szervei között tapasztalatcserére és összehasonlításra kerül sor, amely lehetővé teszi a mindenki egyetértésével találkozó működési módozatok kialakítását. E folyamatok eredménye kétségkívül további hasznos tervekhez vezet a legkülönfélébb területeken, a területi gazdasági fejlesztéstől a képzésig és a munkavállalók cseréjéig; ily módon a kölcsönös elismerés alapját képező új bizalmi és együttműködési kapcsolatok jönnek létre.

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

1. ajánlás

Melléklet 1. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„1. Tanácsadás és tájékoztatás</p> <p>Biztosítani kell, hogy a potenciális jelentkezőknek a külföldi tartózkodás lehetőségeit és feltételeit illetően megbízható tanácsadó és információs források álljanak rendelkezésére.”</p>	<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„1. Tanácsadás és tájékoztatás</p> <p>Biztosítani kell, hogy a potenciális jelentkezőknek a külföldi tartózkodás lehetőségeit és feltételeit illetően megbízható tanácsadó és információs források álljanak rendelkezésére.</p> <p><u>A helyi és a regionális szint kulcsszerepet játszik az információkhoz való hozzáférésben, tehát ki kellene emelni a polgárokhoz való közelségét a mobilitási programokról zajló vita keretében ezért adott esetben a helyi és regionális önkormányzatokkal való kapcsolattartást bele kellene foglalni a résztvevők mobilitási programjába.”</u></p>

Indokolás

A mobilitási programok lehetséges résztvevői elsősorban a helyi és a regionális szinthez fordulnak tájékoztatás és tanácsadás céljából. Ez a polgárokhoz legközelebbi szint, amely a legjobban ismeri a lakosság szükségleteit, tehát ez a szint képes leginkább bemutatni a fennálló lehetőségeket, valamint megtervezni az érdekeltek részére nyújtott tanácsadásra és támogatására irányuló intézkedéseket és szolgáltatásokat, hogy biztosítható legyen a lehető legmagasabb szintű részvétel a programokban, valamint azok optimális hatékonysága.

2. ajánlás

Melléklet 3. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„3. Személyre szabott mobilitás</p> <p>Az oktatási vagy képzési céllal vállalt külföldi tartózkodásnak, amennyire csak lehet, illeszkednie kell a személyes tanulmányi előmenetelbe, összhangban kell lennie a résztvevő készségeivel és motivációjával, és úgy kell megtervezni, hogy ezeket fejlessze vagy kiegészítse.”</p>	<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„3. Személyre szabott mobilitás</p> <p>Az oktatási vagy képzési céllal vállalt külföldi tartózkodásnak, amennyire csak lehet, illeszkednie kell a személyes tanulmányi előmenetelbe, összhangban kell lennie a résztvevő készségeivel és motivációjával, és úgy kell megtervezni, hogy ezeket fejlessze vagy kiegészítse, mind a formális, mind a nem formális oktatás keretében, a befogadásra nevelésből kiindulva, és különös figyelmet fordítva a nem formális oktatásnak a legkisebbekre gyakorolt hatásaira.”</p>

Indokolás

Azonos jelentőséget kell tulajdonítani a formális és a nem formális oktatásnak.

3. ajánlás

Melléklet 5. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„5. A nyelvi oldal</p> <p>A nyelvtudás elengedhetetlen a hatékony tanuláshoz. A résztvevőknek, illetve küldő és fogadó intézményeiknek különös figyelmet kell fordítaniuk a nyelvi felkészülésre. A külföldi tartózkodással kapcsolatos lépéseknek ki kell terjedniük a következőkre:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kiutazás előtt: nyelvi felmérés, illetve lehetőség nyelvkurzusok végzésére a fogadó ország és a tanítás nyelvén, amennyiben eltérőek; — a fogadó országban: nyelvi segítségnyújtás és tanácsadás.” 	<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„5. A nyelvi oldal</p> <p>A nyelvtudás elengedhetetlen a hatékony tanuláshoz. A résztvevőknek, illetve küldő és fogadó intézményeiknek különös figyelmet kell fordítaniuk a nyelvi felkészülésre, különösen azokon a területeken, ahol kisebbségi nyelvet beszélnek, ezáltal megkönnyítve a résztvevők jobb beilleszkedését. Azokon a területeken, ahol kisebbségi nyelveket beszélnek, a nemzeti és közösségi irodáknak szorosan együtt kellene működniük a helyi és a regionális hatóságokkal, valamint a felsőoktatási intézményekkel, hogy a hallgatók nagyobb számban vegyenek részt a nyelvi képzésekben, mielőtt külföldre indulnának a választott mobilitási program keretében.</p> <p>A külföldi tartózkodással kapcsolatos lépéseknek ki kell terjedniük a következőkre:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kiutazás előtt: nyelvi felmérés, illetve lehetőség nyelvkurzusok végzésére a fogadó ország és a tanítás nyelvén, amennyiben eltérőek; — a fogadó országban: nyelvi segítségnyújtás és tanácsadás.”

Indokolás

Nagyobb figyelmet kellene fordítani a kevésbé használt és a kevésbé oktatott nyelvekre. Azokon a területeken, ahol kisebbségi nyelveket beszélnek, a nemzeti és közösségi irodáknak szorosan együtt kellene működniük a helyi és a regionális hatóságokkal, valamint a felsőoktatási intézményekkel, hogy a hallgatók nagyobb számban vegyenek részt a nyelvi képzésekben, mielőtt külföldre indulnának a választott mobilitási program keretében.

4. ajánlás

Melléklet 8. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„8. Elismerés</p> <p>Amennyiben a külföldön tanulmányokkal vagy munkával eltöltött idő formális tanulmányi vagy képzési program szerves részét képezi, ezt a tényt a tanulmányi tervben rögzíteni kell, és segítséget kell nyújtani a résztvevőknek, hogy azok megfelelő elismerése és hitelesítése biztosan megtörténjen. Az elismerés módját a tanulmányi tervben meg kell határozni. A mobilitás egyéb típusai esetében – különös tekintettel a nem formális oktatási és képzési kontextusban megvalósuló külföldi tartózkodásra – bizonyítványt kell kiállítani, hogy a résztvevő kielégítő és hihető módon igazolni tudja aktív részvételét és tanulmányi eredményeit.”</p>	<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„8. Elismerés</p> <p>Amennyiben a külföldön tanulmányokkal vagy munkával eltöltött idő formális tanulmányi vagy képzési program szerves részét képezi, ezt a tényt a tanulmányi tervben rögzíteni kell, és segítséget kell nyújtani a résztvevőknek, hogy azok megfelelő elismerése és hitelesítése biztosan megtörténjen. Az elismerés módját a tanulmányi tervben meg kell határozni. A mobilitás egyéb típusai esetében – különös tekintettel a nem formális oktatási és képzési kontextusban megvalósuló külföldi tartózkodásra – bizonyítványt kell kiállítani, hogy a résztvevő kielégítő és hihető módon igazolni tudja aktív részvételét és tanulmányi eredményeit.</p> <p><u>A RB hangsúlyozza az elismerés fontosságát, és felkéri a tagállamokat az elismerés létező eszközeinek gyakorlati alkalmazására, illetve a fenti eszközök létrehozására, amennyiben azok még nem léteznek. Az elismerés létező eszközeit – különösen az Europass mobilitási okmányt – teljes körűen kellene alkalmazni, hogy a résztvevők valóban pozitív tapasztalattal gazdagodjanak.”</u></p>

Indokolás

Hangsúlyozzuk a mobilitási program időtartama alatt megszerzett képesítések és végzettségek elismerésének fontosságát, hogy növekedjen a képesítések átláthatósága, és ennek eredményeként nőjön a munkavállalók és a felsőoktatási hallgatók mobilitása. A RB felkéri a tagállamokat az elismerés létező eszközeinek gyakorlati alkalmazására.

5. ajánlás

Melléklet 9. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>„9. Reintegráció és értékelés</p> <p><u>Hazájukba visszatérve a résztvevőknek tanácsot kell adni arra nézve, hogyan hasznosítsák a tartózkodásuk alatt szerzett képességeket és készségeket. A hosszú külföldi tartózkodás után hazatérők számára megfelelő segítséget kell nyújtani hazájuk társadalmi, oktatási és szakmai környezetébe történő reintegrációjukhoz. A résztvevőknek – a felelős intézményekkel közösen – gondosan ki kell értékelnüik a szerzett tapasztalatokat, hogy meg tudják állapítani, elérték-e a tanulmányi tervben kitűzött célokat.”</u></p>	<p>„9. Reintegráció és értékelés</p> <p><u>Hazájukba visszatérve a résztvevőknek tanácsot kell adni arra nézve, hogyan hasznosítsák a tartózkodásuk alatt szerzett képességeket és készségeket. A hosszú külföldi tartózkodás után hazatérők számára megfelelő segítséget kell nyújtani hazájuk társadalmi, oktatási és szakmai környezetébe történő reintegrációjukhoz. A résztvevőknek – a felelős intézményekkel közösen – gondosan ki kell értékelnüik a szerzett tapasztalatokat, hogy meg tudják állapítani, elérték-e a tanulmányi tervben kitűzött célokat.</u></p> <p><u>Az illetékes hatóságoknak sikeres résztvevőket kellene megnyernie vagy akár toboroznia, hogy járjanak el »a mobilitás nagyköveteként«, és bátorítsanak másokat is saját példájuk követésére, egyben osszák meg saját tapasztalataikat, és szolgáljanak az ezeken alapuló tanácscsal.”</u></p>

Brüsszel, 2006. április 27.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Javaslat az Európai Parlament és a Tanács határozatára a Kultúrák közötti párbeszéd európai évéről (2008)”

(2006/C 206/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

tekintettel az Európai Bizottság „A Kultúrák közötti párbeszéd európai évéről – 2008” tárgyban készült javaslatára (COM(2005) 467 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2005. november 16-i határozatára arról, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 128. cikkének alapján kikéri a Régiók Bizottsága véleményét;

tekintettel Elnökségének 2005. április 12-i határozatára arról, hogy a „Kultúra és oktatás” szakbizottságot vélemény kidolgozásával bízta meg e tárgyban;

tekintettel az EK-Szerződés 151. cikkére, amely kimondja, hogy „a Közösség az e szerződés egyéb rendelkezései alá tartozó tevékenységei során, különösen kulturái sokszínűségének tiszteletben tartása és támogatása érdekében, figyelembe veszi a kulturális szempontokat”;

tekintettel az Unió Alapjogi Chartájának 22. cikkére, amely szerint „az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget”;

tekintettel a kulturális tartalmak és a művészi kifejezés sokféleségének védelméről szóló, 2005. október 20-i UNESCO-egyezményre;

tekintettel a „Kultúra, oktatás és kutatás” szakbizottság 2006. március 1-jén elfogadott véleményére (CdR 44/2006 rev1, előadó: Mátis András, Szirák polgármestere (HU/UEN-EA));

a 2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (az április 27-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. Bevezetés

felélénkült cserefolyamatoknak az összeadódó hatása növeli az Európában élő polgárok közötti kölcsönhatásokat;

A Régiók Bizottsága

1.1 **hangsúlyozza**, hogy Európa ereje a sokszínűségében rejlik. A kulturális, nyelvi, etnikai és vallási sokszínűség tisztelete az európai integráció mögött álló alapelvek egyike. Az integráció nem a különbségek eltüntetéséről vagy egységes identitás kialakításáról szól, hanem az Európa népei közötti nagyobb együttműködés és megértés előmozdításáról;

1.2 **tudomásul veszi**, hogy az Európai Unióban a migráció jelenleg komoly méreteket ölt. A különböző közigazgatásoknak minden tőlük telhetően meg kell tenniük annak érdekében, hogy a bevándorlók a kultúrák közötti cserekapcsolatok forrásává váljanak, valamint azért, hogy teljes mértékben beilleszkedjenek az európai társadalmakba;

1.3 **tudomásul veszi**, hogy az Európai Unió egymást követő bővítéseinek, az egységes piac teremtette nagyobb mobilitásnak, a korábbi és napjainkban zajló migrációs hullámoknak, továbbá a kereskedelem, az oktatás, a szabadidő és az általános globalizáció révén az Európán kívüli világgal folytatott

1.4 **üdvözli** az Európai Bizottság kezdeményezését a Kultúrák közötti párbeszéd európai évével kapcsolatban, és egyetért az év kulcsfontosságú célkitűzéseivel, melyek a következők: az európai polgárok és az Európai Unió területén élő valamennyi polgár figyelmének felhívása a közös európai kulturális értékekre, valamint az aktív és a világra nyitott európai polgárság megteremtésének jelentőségére, amely méltányolja a sokszínűséget annak minden formájában, és alapjául az Unió közös értékeinek tiszteletben tartása szolgál. A kultúrák közötti párbeszédnek szentelt „Európai év” egyedülálló eszközt jelent a figyelem felkeltése, s így a polgárok bevonása terén; a „kultúrák közötti” ez esetben azt jelenti, hogy a párbeszéd képes a társadalom valamennyi területét és alkotórészét bevonni;

1.5 **üdvözli**, hogy a tagjelölt országokat a kultúrák közötti párbeszédet előmozdító egyéb kezdeményezések révén fokozottan bevonják az Európai Év tevékenységeibe; és **helyesli** annak figyelembevételét, hogy a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve egészítse ki az EFTA-országokkal, a nyugat-balkáni országokkal és az európai szomszédsági politika partnerországaival együtt végrehajtandó, a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítására irányuló különböző intézkedések valamennyi külső aspektusát;

1.6 **Hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok:

- fontos hatáskörökkel rendelkeznek a kulturális tevékenységek és a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítása terén, és jelentős szerepet kapnak gazdag kulturális sokféleségünk alakításában és támogatásában, valamint a különféle társadalmi csoportok integrálásában;
- kulcsfontosságú szerepet töltenek be a bevált gyakorlatok elterjesztésében és alkalmazásában, valamint az e téren folytatott tapasztalatszerelésben, különösen a kulturális ágazat többdimenziós helyi és regionális szervezeteinek koordinálása révén, az összes érintett szereplő bevonásával.

2. A kultúrák közötti párbeszéd jelentősége

A Régiók Bizottsága

2.1 **hangsúlyozza**, hogy az európai integrációs folyamat egyik alapelve a kulturális sokféleség tiszteletben tartása és előmozdítása. A kulturális sokféleség a gazdagság forrása, amelyet meg kell őrizni, erényeit pedig Európa identitásának egyik fő jellemzőjeként nagy becsben kell tartani. A kultúrák közötti párbeszéd ebből a szempontból a kulturális sokféleség megértésének kulcsfontosságú eszköze;

2.2 **hangsúlyozza**, hogy a kultúrák közötti párbeszéd elősegíti a jobb megértést, különösen a kulturális tradíciók, a vallási gyakorlat és a történelem tekintetében. Emellett mind a más kultúrák iránti érzéketlenség, mind a leminősítés, valamint a rasszizmus és az idegengyűlölet erősödésének veszélyeitől is megvédhet, amelyek ösztönzik az antiszociális viselkedést. A Régiók Bizottsága hangsúlyozza, hogy a kultúrák közötti együttműködést fokozni kell annak biztosítása érdekében, hogy a népek erősödésének és egyesítésének eszközei legyenek egy többnyelvű, többkulturájú Európában ⁽¹⁾;

2.3 **hangsúlyozza**, hogy a kultúrák közötti párbeszéd elősegíti továbbá az egyes társadalmi csoportok radikalizálódásának csökkentését;

2.4 **hangsúlyozza**, hogy különösen a migránsok eredményesebb beilleszkedését kívánja támogatni;

2.5 **hangsúlyozza**, hogy a kultúrák közötti párbeszéd segíthet a magán-, a társadalmi és a polgári élet alapvető értékeinek – amilyen például a szolidaritás, a tolerancia, a demokrácia és a kulturális sokféleség megértése – továbbításában. A kultúrák közötti párbeszéd elősegítheti a különböző kultúrák csoportjai közötti kommunikáció képességét és a civil társadalomban való részvételt. Egy ilyen jellegű párbeszéd létfontosságú, mivel a rasszizmus, az idegengyűlölet és a súrlódások egyre gyakoribb jelenségek. A különbözőség joga nem szolgáltatathat alapot a jog különbözőségére;

2.6 **hangsúlyozza**, hogy a kultúrák közötti párbeszéd segíthet a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a bevándorlók társadalmi kirekesztettségének, elszigeteltségének és a társadalom peremére kerülésének enyhítésében. A kultúra és a kulturális tevékenységekben való részvétel új lehetőségeket biztosíthat számukra identitásuk és önbecsülésük erősítésére és arra, hogy új helyet foglaljanak el a társadalomban;

2.7 folyamatos támogatási eszközt **kér** a kultúrák közötti párbeszéd és az ehhez kapcsolódó tevékenységek elősegítésére önkormányzati szinten a már meglévő kezdeményezések támogatására, valamint a polgárok közötti kulturális cserék erősítésére számos intézkedésen keresztül, a kultúra, a sport, az ifjúság stb. bevonásával;

2.8 **szükségesnek tartja**, hogy valamennyi politikában, de különösen az oktatás-, a szociális és a foglalkoztatáspolitikában, valamint a sport területén nagyobb hangsúly helyeződjön a kultúra horizontális integrációjára.

3. A helyi és regionális önkormányzatok szerepe a kultúrák közötti párbeszéd támogatásában

A Régiók Bizottsága

3.1 **szükségesnek tartja** az Európában kevésbé elterjedt nyelvek és a regionális nyelvek támogatását; ideértve néhány kisebb tagállamban beszélt nyelvet is;

3.2 **hangsúlyozza**, hogy a polgárokhoz való közelségük révén a helyi és regionális önkormányzatok stratégiai szempontból jó helyzetben vannak ahhoz, hogy reagáljanak az Európai Unión belüli különböző kulturális csoportok igényeire és sajátos szükségleteire, valamint hogy hatékonyan mobilizálják a helyi és regionális közösségeket a kultúrák közötti kiterjedtebb párbeszéd előmozdítására;

3.3 **felszólítja** a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy elsődlegesen vegyenek részt a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve megvalósításában, különösen az információs kampányok helyi és regionális szintű továbbvitelében. A helyi közösségek képviselői, valamint a hozzájuk való közelségük révén egyedülálló helyzetben vannak ahhoz, hogy a lehető legszélesebb körben tegyék lehetővé a fellépésekhez való hozzáférést, elérve mindenképp a „hátrányos helyzetű” csoportokat, és ennélfogva biztosítsák a rendelkezésre álló lehetőségekből származó előnyök maximális kihasználását;

3.4 **hangsúlyozza**, hogy a nemzetközi diplomácia szintjén túl különösen fontos, mert talán különösen bonyolult is, a kulturális és szociális kirekesztődés elleni programok és szabályozások megfogalmazása helyi és regionális szinten;

⁽¹⁾ CdR 227/98 fin.

3.5 **hangsúlyozza**, hogy a kultúrák közötti párbeszéd hatékony előmozdítása érdekében az alulról jövő kezdeményezések szintjén regionális és helyi szintű együttműködésre van szükség minden érintett szereplő – különösen a szociális partnerek, oktatási és képzési létesítmények, nem kormányzati szervezetek, ifjúsági, sport-, kulturális és vallási szervezetek – részvételével;

3.6 **hangsúlyozza** a kultúrák közötti nemzetközi szintű párbeszéd egyre növekvő fontosságát;

3.7 **kiemeli** ebben az összefüggésben a kulturális tartalmak és a művészi kifejezés sokféleségének védelméről szóló, 2005. október 20-i UNESCO-egyezmény jelentőségét: ennek keretében jött létre először megegyezés a kulturális sokféleségről szóló, főként a kereskedelempolitikai döntésekkel kapcsolatos számos irányvonal és tervezet között, és ez teremtett alapot a kulturális téren történő igazgatás új globális oszlopához;

3.8 **méltányolja** az Anna Lindh Alapítvány tevékenységét is a kultúrák közötti euro-mediterrán párbeszéd terén, és reményét fejezi ki az iránt, hogy az alapítvány bevonja munkájába a helyi és regionális önkormányzatokat is.

3.9 **kiemeli** azokat a fontos hozzájárulásokat, amelyeket a régiók és/vagy a települések közötti együttműködés, illetve a testvérvárosi kapcsolatok meglévő programjai nyújtottak a városok és nagyvárosok közötti együttműködés gazdagítása terén;

3.10 **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok segíthetnek a kultúrák közötti párbeszéd előmozdításában, amely más politikai szektorokkal (pl. oktatás, képzés, vállalati és foglalkoztatási stratégiák) összhangban fejlődik.

3.11 **hangsúlyozza**, hogy a kulturális cserekapcsolatokat szolgáló összes intézkedés mellett az Európai Unió a minden európai számára közös kulturális elemekre épül, amelyek saját hagyományaikból erednek, és amelyek együttesen képezik az ún. „európai kultúrát”.

4. Konkrét javaslatok

A Régiók Bizottsága

4.1 arra **szólít fel**, hogy a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve keretei úgy kerüljenek meghatározásra, hogy az esemény során kipróbált elemek a helyi és regionális önkormányzatok számára kifejlesztendő kommunikációs és csereeszköz alapos elemzésének részét képezzék;

4.2 arra **szólít fel**, hogy a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve erősítse a kölcsönhatást, és nyisson párbeszédet az EU összes polgára között az európai integráció eszméjének

előmozdítása érdekében. Továbbá rámutat arra, hogy nem elegendő csupán a sikertörténetek kiemelése, hanem következetes koncepcióra van szükség a sikeres cseremodellek középtávú alkalmazásához;

4.3 **felszólítja** az Európai Bizottságot, hogy az év tapasztalatait vegye figyelembe azokban a tartós cselekvési programokban is, mint például a Kultúra 2007, amelyeknek eleme az interkulturális dialógus;

4.4 ennek érdekében arra **szólítja fel** a tagállamokat, hogy a kulturális dialógus kérdését és programját építsék bele az egyes nemzeti és regionális parlamentek törvényalkotó munkájába, különösen a közoktatás, a kultúra terjesztése és a civil kezdeményezések szabályozása terén;

4.5 **felszólítja** az Európai Bizottságot, hogy a közösségi szintű cselekvések (A. és B. cselekvés) tartalmát konkretizálja, és a használható eszközökről adjon részletes tájékoztatást;

4.6 **megjegyzi**, hogy a javaslattervezethez csatolt, források felosztását tartalmazó mellékletben a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve javasolt költségvetésének nagy hányada a közösségi szintű szimbolikus tevékenységek támogatására irányul (8 tervezett fellépés – B fellépés). Az RB felhívja a figyelmet, hogy jobban kell összpontosítani a kis léptékű, különösen a helyi és regionális szintű fellépésekre, amelyek hosszan tartó eredményt hoznak és multiplikátorhatást fejtenek ki a közösségekben, és amelyek az EU kulturális fellépéseikhez fontos többletértéket biztosíthatnak. Számos kreatív, kis léptékű helyi kezdeményezést forráshiány miatt nem tudnak megvalósítani, javasoljuk tehát, hogy az Európai Év állítsa fókuszba a kis léptékű helyi kezdeményezéseket, és kérjük, hogy ehhez megfelelő támogatási keretet rendeljenek;

4.7 a létező Európai Migrációs Hálózat tevékenységeinek támogatására **szólít fel**, mely olyan fórum, amely lehetővé teszi uniós szintű vita folytatását a bevándorlás kérdéséről, illetve a bevándorlói csoportok marginalizálódásáról, a kulturális félreértések kezelése, illetve a döntéshozók és a nyilvánosság tájékoztatása érdekében;

4.8 **szükségesnek tartja** a helyi közösségek szociális hálózatainak pozitív elismerését, mivel ezek nagyon fontos közvetítők, motiválói és katalizátorai az egyes kultúrák közti dialógusoknak;

4.9 **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok bevonása az „Európai Év” megvalósításába tűnik a leghatékonyabb módszernek annak biztosítására, hogy az „Európai Év” eljusson az európai polgárokhoz. A helyi és regionális dimenzió beépítése az „Európai Év” eseménybe elengedhetetlen annak sikeréhez;

4.10 **felszólítja** az Európai Bizottságot, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat vonja be a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve megvalósításába, különösen az információs kampányok helyi és regionális szintű továbbvitele céljából;

4.11 **kéri**, hogy kiemelten támogassa azon programokat, amelyek olyan ösztönző megközelítést alkalmaznak, ahol a különböző művészeti ágak egymás mellett – akár egy központi gondolatra felfűzve – egységként jelennek meg;

4.12 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy a 2008-as Európai Évnek legyen egy rövid fő üzenete/gondolata, amely minden európai polgár számára érthetővé teszi az „Egység

a sokféleségben” szlogent. **Kéri** továbbá, hogy különösen támogassa azon projekteket, amelyek előtérbe helyezik a közös európai kulturális hagyományok feltérképezését és/vagy jövőre irányuló elképzeléseket mutatnak be ezzel kapcsolatban.

4.13 **kéri**, hogy a különböző közösségi intézmények által a Kultúrák közötti párbeszéd éve keretében kidolgozott, kulturaközi integrációt szolgáló intézkedéseket értékeljék a tekintetben, hogy milyen módon járultak hozzá a kultúra segítségével a bevándorlók társadalmi beilleszkedéséhez, támogatva azt, hogy ők Európa számára inkább értéket, mintsem problémát jelentsenek.

5. A Régiók Bizottsága ajánlásai

1. ajánlás

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p style="text-align: center;">5. cikk</p> <p style="text-align: center;">A tagállamok együttműködése</p> <p>Az egyes tagállamok kijelölnek egy nemzeti koordinációs testületet, vagy egy annak megfelelő adminisztratív szervet, amelynek feladata, hogy megszervezze e tagállamnak a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve elnevezésű rendezvénysorozatban való részvételét. Az egyes tagállamok biztosítják, hogy ez a testület nemzeti szinten a különböző feleket megfelelően vonja be kultúrák közötti párbeszédbe. Az említett szerv nemzeti szinten biztosítja a Kultúrák közötti párbeszéd európai évével kapcsolatos intézkedések koordinációját.</p>	<p style="text-align: center;">5. cikk</p> <p style="text-align: center;">A tagállamok együttműködése</p> <p>Az egyes tagállamok kijelölnek egy nemzeti koordinációs testületet, vagy egy annak megfelelő adminisztratív szervet, amelynek feladata, hogy megszervezze e tagállamnak a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve elnevezésű rendezvénysorozatban való részvételét. Az egyes tagállamok biztosítják, hogy ez a testület nemzeti szinten a különböző feleket, köztük a helyi és regionális önkormányzatokat, megfelelően vonja be kultúrák közötti párbeszédbe. Az említett szerv nemzeti szinten biztosítja a Kultúrák közötti párbeszéd európai évével kapcsolatos intézkedések koordinációját.</p>

Brüsszel, 2006. április 27.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE